

Sunne kommun
Kommun.kansli@sunne.se

2010-12-15
Dnr 43-2010:1547

Kommunbeslut

---

efter tillsyn av Sunne kommun

Innehållsförteckning

Helhetsbedömning och beslut.....	3
Allmänt om tillsynen	7
Beskrivning av kommunen	8
Tillsynsprotokoll med bedömningar.....	10
Bedömningar och motiveringar	11
Förskoleverksamheten.....	17
Skolbarnomsorgen	27

Bilageförteckning

Bilaga 1

Tillsynsprotokoll och bedömningar för kommunens grundskolor

Bilaga 2

Tillsynsprotokoll och bedömningar för kommunens gymnasieskolor och vuxenutbildning

Tillsyn i Sunne kommun

Helhetsbedömning och beslut

Som huvudman för det offentliga skolväsendet i Sunne kommun är det kommunens uppgift att garantera att alla barn, elever och vuxenstuderande får sin rätt till utbildning av hög kvalitet tillgodosedd genom att styra, leda och kvalitetssäkra all skolverksamhet i kommunen.

Skolinspektionens tillsyn fokuserar på sådana faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevernas möjligheter att uppnå kunskapsmålen. Granskningen avser inte att ge en heltäckande bild av tillståndet i kommunens verksamheter. I stället har en bedömning gjorts av i vilken utsträckning kommunen avviker från de krav och förväntningar som uttrycks i skollag, läroplaner och övriga författningar inom de granskade områdena.

Skolinspektionen kan konstatera att de samlade kunskapsresultaten för både grundskolan och gymnasieskolan har förbättrats i vissa avseenden. Allt fler elever når målen i samtliga ämnen i årskurs 9 och allt fler blir också behöriga till ett nationellt program i gymnasieskolan. En bidragande orsak kan vara kommunens satsning på kompetensutveckling av skolans personal, liksom de riktade insatser som genomförs för att förbättra undervisningen i svenska och matematik. Trots kommunens insatser når inte alla elever lägsta målen att uppnå i årskurserna 5 och 9 i grundskolan och alla elever i gymnasieskolan når inte lägsta grundläggande behörighet till universitets- eller högskolestudier. Det genomsnittliga meritvärdet för grundskolan ligger under nivån för riksgenomsnittet och har minskat ytterligare det senaste året. Sunne kommun behöver därför vidta ytterligare åtgärder för att måluppfyllelsen ska förbättras.

Tillsynen visar att kommunen brister i att följa upp och utvärdera resultaten på kommunal nivå och även i att se till att rektorerna följer upp och utvärderar de verksamheter de har ansvar för. Det gäller såväl förskoleverksamheten, skolbarnsomsorgen som grundskolan, särskolan, gymnasieskolan och vuxenutbildningen. Skolinspektionen konstaterar att kommunen till viss del följer upp verksamheternas resultat på en övergripande nivå. Exempelvis genomförs enkäter för elever och föräldrar och kunskapsresultat sammanställs i ämnena svenska, engelska och matematik för grundskolan och gymnasieskolan. Kommunens och skolornas kvalitetsarbete behöver dock förbättras. Rektorerna följer inte upp och analyserar de samlade kunskapsresultaten i alla ämnen på skolnivå och kommunen saknar därför underlag för att kunna värdera resultaten på kommunnivå. Ett sådant underlag är viktigt för att kunna diskutera hur måluppfyllelsen kan förbättras.

Verksamheten i kommunens obligatoriska särskola kännetecknas av ett inkluderande synsätt. Särskolans och grundskolans personal och elever utgör tillsammans en helhet. I Fryxellska skolan pågår ett medvetet arbete för att inkludera alla elever i verksamheten.

Med något undantag bedömer Skolinspektionen att det vid inspektionstillfället råder trygghet och studiero i skolor och verksamheter i Sunne kommun och det bedrivs i de flesta fall ett aktivt och målinriktat värdegrundsarbete. Kommunen ser dock inte till att detta arbete dokumenteras i en plan mot kränkande behandling för varje särskild verksamhet. De planer som finns uppfyller inte alltid författningarnas krav.

I kommunens skolplan och övergripande kvalitetsredovisning nämns fritidshemmen i mycket ringa omfattning. Kommunen ser inte till att de nationella målen är styrande för fritidshemmen. Fritidshemmen i Sunne kommun ses som en del av grundskolan och det är inte synligt att fritidshemmen bedriver en egen pedagogisk verksamhet. Skolinspektinen har noterat att ett utvecklingsarbete har påbörjats och en plan för detta har nyligen tagits fram.

Förskoleverksamheten i Sunne kommun erbjuder barnen omsorg, fostran och lärande i en helhet och de nationella målen är till största delen styrande för verksamheten. I läroplanen för förskolan betonas vikten av att förskolan ska motverka traditionella könsroller och könsroller men kommunens förskolor arbetar inte medvetet med detta. Inte heller fritidshemmen arbetar aktivt med att motverka traditionella könsroller i enlighet med Lpo 94. Skolinspektionen konstaterar att genusfrågor inte diskuteras och att kompetensutveckling inom området inte erbjuds eller efterfrågas. Det är kommunens ansvar att se till att förskolan och fritidshemmen arbetar aktivt och medvetet med att motverka traditionella könsroller.

I Sunne kommun saknar 11 procent av kommunens invånare mellan 25 och 64 år fullständig grundskoleutbildning eller motsvarande. Det är kommunens skyldighet att aktivt verka för att alla invånare får utbildning som lägst motsvarar grundskolan och bidra till att vuxna som tillhör särskolans personkrets får motsvarande utbildning. Sunne kommun bedriver för närvarande varken grundläggande vuxenutbildning eller sÄrvux. Tillsynen visar att kommunen inte ger information om att utbildningen är en rättighet för de invånare som är berättigade. Inte heller försöker kommunen aktivt nå de som har rätt till grundläggande vuxenutbildning. Särskilt anmärkningsvärt är detta då Skolverket pekat på denna brist redan vid tidigare inspektion år 2003. Skolinspektinen har uppmärksammat att Sunne kommun har påbörjat en kartläggning av behovet av sÄrvuxutbildning. Dock kvarstår arbetet med att kartlägga behovet av och aktivt erbjuda grundläggande vuxenutbildning till kommunens invånare.

Kommunen ser inte till att lagen om registerkontroll av personal inom förskoleverksamhet, skola och skolbarnsomsorg följs. Vid ett flertal skolor, förskolor och fritidshem förekommer att vikarier anskaffas vid akut personalbrist och att dessa ibland lämnar utdrag ur belastningsregistret efter det att de börjat arbeta vilket är ett förfarande som strider mot bestämmelserna.

Kommunen ser heller inte till att rektorerna genomför sitt uppdrag i enlighet med bestämmelserna, som tidigare nämnts gäller det rektorernas ansvar för skolornas resultat och utveckling. Andra exempel är att det finns skolor som uppvisar brister när det gäller hur elevernas kunskapsutveckling och, i förekommande fall, stödbehov dokumenteras.

Vid Skolverkets inspektion av Sunne kommun år 2003 framkom flera brister och utvecklingsområden. Trots att Skolinspektionen kan konstatera att kommunen i de flesta fall har åtgärdat dessa, visar den tillsyn som nu genomförts att det finns flera områden som kommunen måste åtgärda för att förbättra måluppfyllelsen. En central del i detta arbete är att kommunen utvecklar en tydlig styrning och kontroll av verksamheterna och att kvalitetsarbetet förbättras.

Skolinspektionen har i tillsynen av Sunne kommun identifierat följande brister inom kommunens ansvarsområden som måste åtgärdas:

- Kommunen ger inte alla grundskoleelever möjligheter att nå lägst mål att uppnå i alla ämnen. Kommunen ger inte alla gymnasieelever möjlighet att lägst nå grundläggande behörighet till universitets- eller högskolestudier. (1 kap. 12 § skollagen, Lpo 94, 2.2 Kunskaper och Lpf 94, 2.1 Kunskaper)
- Kommunen ser inte till att det finns en plan mot kränkande behandling i enlighet med skollagen i varje särskild verksamhet. (14 a kap. 8 § skollagen)
- Kommunen ser inte till att rektorerna genomför sitt uppdrag i enlighet med bestämmelserna i skolförfattningarna. (1 kap. 12 § skollagen, 2 kap. 2 § års skollagen, Lpo 94, 2.8 rektors ansvar, Lpf 94, 2.6. rektors ansvar)
- Kommunen följer inte i tillräckligt hög utsträckning upp och utvärderar sina verksamheter samt tar tillvara på resultaten och omsätter dessa i åtgärder för att förbättra måluppfyllelsen. (1 kap. 12 § skollagen, Lpo 94, 1 Den enskilda skolans utveckling, Lpf 94, 1.2 Gemensamma uppgifter för de frivilliga skolformerna, Den enskilda skolans utveckling, 1-3 §§ förordningen om kvalitetsredovisning inom skolväsendet m.m.)
- Kommunen verkar inte tillräckligt aktivt för att nå dem som har rätt till grundläggande vuxenutbildning för att motivera dem att delta i utbildningen. (11 kap. 8-10 §§ skollagen)
- Kommunen ser inte till att lokala kurser i gymnasieskolan och vuxenutbildningen uppfyller kraven i bestämmelserna. (1 kap. 6 § samt 2 kap. 14 och 16 §§ gymnasieförordningen, 2 kap. 2, 5 och 8 §§ samt 4 kap. 6 § förordning om kommunal vuxenutbildning)
- Kommunen ser inte till att lagen om registerkontroll av personal inom förskoleverksamhet, skola och skolbarnsomsorg iakttas. (1 § och 2a § lagen om registerkontroll av personal inom förskoleverksamhet, skola och skolbarnsomsorg)

Tillsynen har identifierat följande brister inom förskoleverksamheten som kommunen måste åtgärda:

- Det finns inte ett samarbete i tillräcklig omfattning mellan kommunens förskolor, förskoleklasser, skolor och fritidshem (Lpfö 98, 2.5 Samverkan med förskoleklassen, skolan och fritidshemmet)

- Förskolorna arbetar inte så att de medverkar till att barn med annat modersmål än svenska får möjlighet att utveckla sitt modersmål. (Lpfö 98, 1 Förskolans värdegrund och uppdrag och 2.2 Utveckling och lärande)
- Arbetet i förskolorna är inte medvetet inriktat på att motverka traditionella könsmönster. (Lpfö 98, 1. Förskolans värdegrund och uppdrag)
- Lagen om registerkontroll iaktas inte alltid. (1 § och 2 a § lagen om registerkontroll av personal inom förskoleverksamhet, skola och skolbarnsomsorg)

Tillsynen har identifierat följande brister inom skolbarnsomsorgen som kommunen måste åtgärda:

- Ledningen i kommunen ser inte till att personalen i fritidshemmen arbetar utifrån de nationella målen (Lpo 94, 2.8 Rektors ansvar och 2. Mål och riktlinjer)
- Kommunen och fritidshemmen brister i planering, uppföljning och utvärdering av verksamheten samt tar inte tillvara resultaten och omsätter dessa i åtgärder för att nå de nationella målen (Lpo 94, 2.8 Rektors ansvar och 1-3 §§ förordningen om kvalitetsredovisning inom skolväsendet m.m.)
- Fritidshemmen är inte medvetet inriktade på att motverka traditionella könsmönster (Lpo 94, 1 En likvärdig utbildning)
- Skolbarnsomsorgens årliga planer mot kränkande behandling uppfyller inte författningarnas krav (14 a kap. 8 § skollagen och 2 § förordningen om barns och elevers deltagande i arbetet med planer mot diskriminering och kränkande behandling)
- Lagen om registerkontroll iaktas inte alltid (1 § och 2 a § lagen om registerkontroll av personal inom förskoleverksamhet, skola och skolbarnsomsorg)

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen har genomfört tillsyn i Sunne kommun av förskoleverksamheten, skolbarnsomsorgen, barn- och ungdomsutbildningen samt vuxnas lärande. Skolinspektionen har besökt kommunens skolor och andra verksamheter under perioden 8 juni 2010 till den 16 november 2010 .

Varje skola har efter besöket fått ett beslut där iakttagelser och bedömningar som rör den granskade skolan redovisats. För särskoleverksamhet i kommunen gäller att ett beslut skrivits per verksamhet. Skolinspektionens iakttagelser och bedömningar som rör helhetsbilden av skolorna samt verksamheterna och huvudmannens ansvar för skolväsendet i kommunen redovisas i detta beslut. Övriga verksamheter, dvs. förskoleverksamheten och skolbarnsomsorgen, redovisas i var sin rapport och sammanfattas i beslutet. Besluten från samtliga skolor och rapporterna från övriga verksamheter bifogas som bilagor. Detta utgör Skolinspektionens slutliga beslut avseende tillsynen i kommunen.

Vid tillsynen tar Skolinspektionen ställning till i vad mån verksamheten ger förutsättningar för barn, ungdomar och vuxenstuderande i kommunen att nå de nationella målen. Skolinspektionen bedömer om kommunen uppfyller de krav som författningarna ställer på verksamheten.

Den nya skollagen trädde i kraft den 1 augusti 2010, men 1985 års skollag ska fortsätta att tillämpas fram till den 1 juli 2011. Det innebär att 1985 års skollag är utgångspunkten för Skolinspektionens tillsyn och granskning fram tills dess.

Tillsynen inriktas mot fyra huvudområden: **Måluppfyllelse, trygg lärandemiljö, ledning och utveckling** samt **tillgång till utbildning**. Tillsynen syftar inte till att ge en heltäckande bild av all verksamhet vid den aktuella tidpunkten.

Övergripande information om tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats (<http://www.skolinspektionen.se/Tillsyn/>).

Av rapporter och bilagda beslut framgår vilka skolor och verksamheter som har granskats, hur tillsynen har genomförts, vilka bedömningar som har gjorts och i vilka avseenden åtgärder behövs på de enskilda skolorna eller i de olika övriga verksamheterna.

Inom de områden där Skolinspektionen bedömt att åtgärder behövs på de enskilda skolorna har rektor och huvudman ett ansvar för att åtgärder vidtas. Med anledning av tillsynen ska huvudmannen till Skolinspektionen redovisa vilka åtgärder som har vidtagits på skolorna, i övriga verksamheter och i kommunen inom den tid och i den ordning som anges i beslutet.

Underlaget för Skolinspektionens bedömningar av kommunens ansvarstagande är dels dokument från kommunen, skolor och övriga verksamheter, dels den information som inspektörerna samlat in via intervjuer och samtal under besöken. Beslutet grundas även på annan information om kommunen, skolor och övriga verksamheter från exempelvis Skolverkets nationella uppföljningssystem. I Sunne kommun genomfördes intervjuer med representanter för barn- och utbildningsnämnden, förvaltningsledningen och per-

sonal från elevhälsan. Samtliga grundskolor och gymnasieskolor samt vissa delar av särskolan och vuxenutbildningen har besökts, men däremot inte förskoleverksamheten och skolbarnsomsorgen. På skolorna har intervjuer genomförts med skolledningen samt med representanter för elever och personal. Vidare har intervjuer genomförts med representanter för föräldrar, personal och chefer för förskoleverksamheten och skolbarnsomsorgen.

Detta beslut kompletteras med en muntlig återrapportering av inspektörerna till företrädare för kommunen.

Företrädare för kommunen har tagit del av och givits möjlighet att lämna synpunkter på sakuppgifter i detta beslut.

Beskrivning av kommunen

Tabell 1. Antal barn/elever/studerande i kommunens verksamheter

Verksamhetsform	Antal barn/elever/studerande
Förskoleverksamhet	442
Skolbarnomsorg	383
Förskoleklass	125
Grundskola	1272
Obligatorisk särskola	21
Gymnasieskola	575
Gymnasiesärskola	21
Kommunal vuxenutbildning	79
Vuxenutbildning för utvecklingsstörda	0
Svenskundervisning för invandrare	35

Källa: Uppgifter från Sunne kommun

Sunne kommun har ungefär 13 400 invånare. Kommunen har en lägre andel invånare med eftergymnasial utbildning än den genomsnittliga kommunen i Sverige. Huvuddelen av arbetstillfällena finns förutom i kommunens olika verksamheter inom tillverkningsindustrin.

Bildningsnämnden ansvarar för kommunens skolverksamhet. Nämnden ansvarar även för kommunens kultur- och fritidsverksamhet. Förvaltningschefen har det operativa ansvaret för utbildningsväsendet i kommunen. Verksamhetsområdet omfattar förskoleverksamhet, skolbarnsomsorg, grundskola, gymnasieskola, särskola och kommunal vuxenutbildning. Uppföljningsansvaret för barn och ungdomar till och med 20 år ligger under kommunens arbetsmarknadsenhet.

Förskoleverksamheten i Sunne kommun bildade fram till sommaruppehållet år 2010 tre enheter där rektorerna ansvarar för förskoleverksamhet, skolbarnsomsorg, förskoleklass och grundskola. En omorganisation håller på att genomföras och de tre enheterna slås samman för att bilda en gemensam enhet.

I Sunne kommun finns 13 förskolor och 17 familjedaghem. Det finns också en öppen förskola vilken är knuten till familjecentralen Pusslet. Förskolorna finns placerade i Sunne tätort och i mindre byar inom kommunen. Antalet grundskolor i kommunen är 11 varav 10 tar emot elever i förskoleklassen och årskurserna 1–6. Skolbarnsomsorg erbjuds barn i åldrarna 6–12 år och bedrivs som fritidshem. Alla grundskolor med elever i förskoleklass till och med årskurs 6 har fritidshem. Till i stort sett varje grundskola finns fritidshem knutna. En grundskola tar emot elever i årskurserna 7–9. Det finns också en fristående grundskola och en fristående gymnasieskola i kommunen. Tillsynen av de fristående skolorna sker i särskild ordning.

I kommunen finns tre gymnasieskolor; Broby Gymnasieskola, Broby Grafiska Utbildning samt Naturbruksgymnasiet Södra Viken. Utbildningen vid de tre skolorna omfattar Hotell- och restaurangprogrammet (HR), Naturvetenskapsprogrammet (NV), Naturbruksprogrammet (NP) Samhällsvetenskapsprogrammet (SP) Medieprogrammet (MP) och Barn- och fritidsprogrammet (BF), Teknikprogrammet (TE) samt individuella program. Gymnasiesärskola bedrivs i form av integrerad utbildning i gymnasieskolorna i HR, TE, MP och NP. Övriga gymnasieutbildningar erbjuds i huvudsak i Karlstad och Torsbys kommuner.

Vuxenutbildningen omfattar gymnasial utbildning och svenskundervisning för invandrare (sfi). Grundläggande vuxenutbildning och särsvutbildning bedrivs inte i Sunne kommun vid tiden för inspektionsbesöket.

Tillsynsprotokoll med bedömningar

Tillsynen har visat att åtgärder krävs inom de områden som är markerade. Bedömningar och motiveringar för detta redovisas i det följande

Måluppfyllelse och resultat

Kunskaper

Trygg lärandemiljö

Målinriktat arbete mot kränkande behandling

Plan mot kränkande behandling

Ledning och utveckling

Personalens utbildning och kompetensutveckling

Ansvarsfördelning

Rektoreernas uppdrag

Tillsyn över enskilda verksamheter

Uppföljning och utvärdering

Tillgång till utbildning

Plats och valmöjligheter

Lokala utformningar

Avgifter

Skolpliktsbevakning och registerkontroll

Bedömningar och motiveringar

Huvudområde: Måluppfyllelse och resultat

Bristområde: Kunskaper

Bedömning:

Kommunen ger inte alla grundskoleelever möjligheter att lägst nå mål att uppnå i alla ämnen. Kommunen ger inte alla gymnasieelever möjlighet att lägst nå grundläggande behörighet till universitets- eller högskolestudier.

Författningsstöd:

1 kap. 12 § skollagen

Lpo 94, 2.2 Kunskaper

Lpf 94, 2.1 Kunskaper

Motivering:

Enligt kommunens kvalitetsredovisning för år 2009 nådde 77 procent av eleverna i årskurs 3 kravnivån för de nationella ämnesproven i svenska och matematik. Någon total insamling av motsvarande resultat sker inte på riksnivå, men insamling har gjorts av ett slumpmässigt urval av skolor i landet. Andelen elever i årskurs 3 som når kravnivån på delproven i svenska och matematik i Sunne kommun ligger något under detta slumpmässiga urval.

Andelen elever i årskurs 5 som nått kravnivån för samtliga delprov i ämnesprovet i svenska och matematik år 2009 är 86 respektive 90 procent vilket är högre än snittet i riket. I det nationella ämnesprovet i engelska nådde 83 procent av eleverna målen på samtliga delprov vilket också är högre än rikssnittet. Någon sammanställning av kunskapsresultaten för samtliga ämnen i årskurs 5 där det finns mål att minst uppnå finns varken på skolnivå eller på kommunnivå varför Skolinspektionen inte kan göra någon bedömning av dessa.

Det genomsnittliga meritvärdet för elever i årskurs 9 har allt sedan år 2005 legat på en nivå under snittet i riket. Officiell statistik för årskurs 9 år 2009 visar ett genomsnittligt meritvärde på 206 och år 2010 är motsvarande siffra 201 vilket är under snittet i riket. Andelen elever som når målen i samtliga ämnen år 2009 var 79 procent och 82 procent år 2010 vilket är högre än snittet i riket. Även andelen behöriga till nationellt program är högre än snittet i riket, 94 procent mot 88 i riket vilket är en förbättring sedan år 2009. Flickorna når överlag bättre resultat än pojkarna. Skillnaderna är störst när det gäller det genomsnittliga meritvärdet. Det sammantagna resultatet visar att kommunen har förbättrat resultaten både när det gäller andelen elever som når målen i samtliga

ämnen och andelen behöriga till nationellt program. Resultaten indikerar att fokus de senaste åren varit på att alla elever ska nå målen för utbildningen och få behörighet till gymnasieskolan.

Däremot tyder resultatet på att inte lika stort arbete inriktats mot att utmana eleverna till att nå betygen VG och MVG.

För den obligatoriska särskolan saknas en redovisning och analys av elevernas kunskapsresultat relaterat till de nationella målen och elevens förutsättningar för elever i grundskolans årskurs 5 och då skolgången avslutas. Detsamma gäller för elever som avslutar sin skolgång i träningsskolan och gymnasiesärskolan. Skolinspektionen kan därför inte göra någon bedömning av resultaten.

I den kommunala gymnasieskolan är andelen elever som fullgör sin utbildning inom fyra år 85 procent vilket ligger högre än genomsnittet för riket som är 76 procent år 2009. På programnivå varierar dock resultaten. På medieprogrammet är exempelvis andelen som fullgör sin utbildning inom fyra år 69 procent vilket är under riksgenomsnittet för medieprogrammet. Av de elever som år 2009 fick slutbetyg från gymnasieskolan var andelen elever med grundläggande behörighet till universitets- och högskolestudier högre än motsvarande nivå i riket, 93 procent i jämförelse med rikssnittet 90 procent. Detta resultat är också en förbättring sedan tidigare år.

Officiell statistik visar att det finns en god genomströmning när det gäller gymnasial vuxenutbildning och sfi. Tillsynen visar att det saknas en kommunal uppföljning och analys av resultaten för både den gymnasiala vuxenutbildningen och sfi. Kunskapsresultaten sammanställs inte och kommunen saknar uppföljning av resultat varför Skolinspektionen inte kan göra en bedömning av de studerandes resultat.

Trots de resultatförbättringar som gjorts behöver Sunne kommun göra ytterligare ansträngningar för att samtliga elever i kommunen lägst ska nå målen för utbildningen i grundskolan och få behörighet till universitets- och högskoleutbildning, bland annat genom en mer systematisk uppföljning och analys av kunskapsresultaten.

Huvudområde: Trygg lärandemiljö

Bristområde: Plan mot kränkande behandling

Bedömning:

Kommunen ser inte till att det finns en plan mot kränkande behandling som uppfyller författningarnas krav i varje särskild verksamhet.

Författningsstöd:

14 a kap. 8 § skollagen

Motivering:

I kommunens olika verksamheter finns likabehandlingsplaner upprättade. I de flesta fall ingår planen mot kränkande behandling som en integrerad del i likabehandlingsplanen. För vissa verksamheter saknas en plan mot kränkande behandling. Fritidshemmen har inte alltid egna planer utan ingår som en del i grundskolans plan. I planerna framgår inte fritidshemmens specifika behov. I de flesta planer som Skolinspektionen tagit del av saknas kartläggning av de specifika förhållanden som gäller för verksamheten vilka ska ligga till grund för de åtgärder verksamheten planerar vidta under året. Det saknas också redogörelser för hur föregående års åtgärder genomförts. Kommunen har således inte tagit ansvar för att det inom ramen för varje verksamhet finns en plan mot kränkande behandling som uppfyller författningarnas krav.

Huvudområde: Ledning och utveckling**Bristområde: Rektors uppdrag****Bedömning:**

Kommunen ser inte till att rektorerna genomför sitt uppdrag i enlighet med bestämmelserna i skolförfattningarna.

Författningsstöd:

1 kap. 12 § skollagen

2 kap. 2 § skollagen

Lpo 94, 2.8 rektors ansvar

Lpf 94, 2.6. rektors ansvar

Motivering:

En väsentlig del av rektorns uppdrag är att ansvara för skolornas resultat och utveckling. Av skolrapporterna framgår att rektorerna brister i att följa upp och utvärdera de verksamheter de har ansvar för. Rektorernas arbete med att följa upp, utvärdera, analysera och utveckla verksamheterna är inte tillräckligt systematiskt. Exempelvis gäller det skolornas arbete för att förbättra måluppfyllelsen vad gäller kunskapsresultaten. Uppföljning på individnivå av elevernas kunskaper görs ofta fortlöpande av lärarna. Det finns också exempel på att lärare analyserar resultaten av nationella prov och låter den ligga till grund för ett lokalt förbättringsarbete. På skolnivå saknas dock i de flesta fall en övergripande uppföljning och utvärdering av kunskapsresultaten vilket är en viktig utgångspunkt i varje skolas kvalitetsarbete och en central del av rektorns ansvarsområde. Exempelvis upprättar inte skolorna någon sammanställning av kunskapsresultaten i samtliga ämnen där det finns mål att uppnå i årskurs 5. Skolorna saknar därför underlag för att kunna analysera resultaten som ett led i arbetet med att förbättra

måluppfyllelsen. Även särskolan, gymnasieskolan och vuxenutbildningen saknar ett systematiskt kvalitetsarbete när det gäller att följa upp och analysera de samlade kunskapsresultaten.

Rektorn är enligt författningarna också ansvarig för elevernas kunskapsutveckling mot målen och för att eventuella stödbehov dokumenteras. Av skolbesluten framgår att det finns skolor som uppvisar brister när det gäller individuella utvecklingsplaner, skriftliga bedömningar och åtgärdsprogram.

Huvudområde: Ledning och utveckling

Bristområde: Uppföljning och utvärdering

Bedömning:

Kommunen följer inte i tillräckligt hög utsträckning upp och utvärderar sina verksamheter samt tar tillvara på resultaten och omsätter dessa i åtgärder för att förbättra måluppfyllelsen

Författningsstöd:

1 kap. 12 § skollagen

Lpo 94, 1 Den enskilda skolans utveckling

Lpf 94, 1.2 Gemensamma uppgifter för de frivilliga skolformerna, Den enskilda skolans utveckling

1-3 §§ förordningen om kvalitetsredovisning inom skolväsendet m.m.

Motivering:

För att fullgöra det nationella uppdraget för utbildningen ska varje kommun planera och på olika sätt följa upp vilka resultat som nås, analysera dessa och vidta åtgärder för ökad måluppfyllelse. Detta kräver ett systematiskt kvalitetsarbete. Skolinspektionen konstaterar att kommunen har påbörjat ett arbete med att utveckla rutiner för uppföljning och utvärdering och att kommunen till viss del följer upp resultat på en övergripande nivå. Exempelvis gäller det de enkäter som genomförs för elever och föräldrar och de kunskapsresultat som sammanställs i ämnena svenska, engelska och matematik på grundskolenivå och gymnasienivå. Kommunens och skolornas kvalitetsarbete behöver dock förbättras på flera nivåer. Eftersom rektorerna inte gör en uppföljning och analys av de samlade kunskapsresultaten saknar kommunen underlag för att göra en värdering av resultaten på kommunnivå. Kommunen får därför svårt att bedöma i vilken utsträckning de nationella målen för utbildningen har förverkligats i kommunen som helhet.

Huvudområde: Tillgång till utbildning

Bristområde: Plats och valmöjligheter

Bedömning:

Kommunen verkar inte tillräckligt aktivt för att nå dem som har rätt till grundläggande vuxenutbildning och att motivera dem att delta i utbildningen.

Författningsstöd:

11 kap. 8-10 §§ skollagen

Motivering:

Sunne kommun bedriver för närvarande varken grundläggande vuxenutbildning eller särvox. Tillsynen visar att kommunen inte ger information om att utbildningen är en rättighet för de invånare som är berättigade. Inte heller försöker kommunen aktivt nå de som har rätt till grundläggande vuxenutbildning. Särskilt anmärkningsvärt är detta då Skolverket pekat på denna brist redan vid tidigare tillsyn år 2003. Sunne kommun har påbörjat en kartläggning av behovet av särvox för att aktivt erbjuda sådan utbildning. Dock kvarstår arbetet med att kartlägga behovet av och aktivt erbjuda grundläggande vuxenutbildning till kommunens invånare.

Huvudområde: Tillgång till utbildning

Bristområde: Lokala utformningar

Bedömning:

Kommunen ser inte till att lokala kurser i gymnasieskolan och vuxenutbildningen uppfyller kraven i bestämmelserna.

Författningsstöd:

1 kap. 6 § samt 2 kap. 14 och 16 §§ gymnasieförordningen

2 kap. 2, 5 och 8 §§ samt 4 kap. 6 § förordning om kommunal vuxenutbildning

Motivering:

För gymnasieskolan finns två lokala kurser vars innehåll utgörs av läroplansmål. Läroplansmålen kan inte reduceras till enstaka kurser utan ska genomsyra utbildningen som helhet. Det finns också flera brister i de lokala kurser som används vid den kommunala vuxenutbildningen. Exempelvis finns lokala kurser där hela eller stora delar av

innehållet i kurserna återfinns i nationellt fastställda kursplaner. Flertalet av dessa kurser bedöms efter kriterier som inte är att betrakta som kunskapskvaliteter.

Huvudområde: Tillgång till utbildning

Bristområde: Skolpliktsbevakning och registerkontroll

Bedömning:

Kommunen ser inte till att lagen om registerkontroll av personal inom förskoleverksamhet, skola och skolbarnsomsorg iakttas.

Författningsstöd:

1 kap.12 § skollagen

1 § och 2a § lagen om registerkontroll av personal inom förskoleverksamhet, skola och skolbarnsomsorg

Motivering:

I ett flertal grundskolor, förskolor och fritidshem förekommer att vikarier tjänstgör innan ett aktuellt utdrag ur det register som förs enligt lagen om belastningsregister lämnats in. Skolinspektionen ser allvarligt på detta och förutsätter att vikarier fortsättningsvis inte anställs i vare sig grundskola, förskola eller fritidshem innan ett sådant registerutdrag lämnats.

Förskoleverksamheten

Rapport

---

efter tillsyn av förskoleverksamheten
i Sunne Kommun

Tillsyn i förskoleverksamheten

Helhetsbedömning

Skolinspektionens tillsyn fokuserar på sådana faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö. Granskningen avser inte att ge en heltäckande bild av tillståndet i verksamheten. Istället har en bedömning gjorts av i vilken utsträckning verksamheten, vid det aktuella granskningstillfället, avviker från de krav och förväntningar som uttrycks i skollag, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet, inom de granskade områdena. Beskrivningarna och bedömningarna i detta beslut grundas på de dokument som Sunne Kommun skickat in, de verksamhetsredogörelser de lämnat och intervjuer som genomförts.

Förskolorna i Sunne kommun bedriver ett medvetet pedagogiskt arbete utifrån de nationella målen och verksamheten erbjuder barnen omsorg, fostran och lärande i en helhet. Verksamheten i förskolorna stimulerar till ett lustfyllt lärande och en allsidig utveckling i enlighet med läroplanen. Förskoleverksamheten ingår i kommunens skolplan där ytterligare mål för verksamheten anges. Personalen i förskolorna utvärderar sitt arbete i relation till de nationella målen såväl som de mål kommunens skolplan anger.

I motsats till förhållandet vid Skolverkets föregående inspektion år 2003 pågår diskussioner mellan kommunens förskolor och inom förskolornas avdelningar. Personal byter tillfälligt arbetsplats med varandra och därigenom skapas diskussioner som leder till kompetensutveckling. Samverkan mellan fritidshem, förskoleklass och grundskola behöver dock ytterligare förbättras.

Av det som framkommit vid samtal med personal, föräldrar och rektorer tycks traditionella könsmönster vara starkt befästa i Sunne kommun och rektorerna ser svårigheter med att utveckla arbetet med att motverka traditionella könsmönster. Kommunens förskolor och dess ledning måste utveckla arbetet med att motverka traditionella könsmönster i enlighet med de krav som ställs i läroplanen.

Barn med annat modersmål än svenska ska ges extra stimulans till att utveckla såväl sitt modersmål som det svenska språket. Barnen ska också ges möjlighet att utveckla sin identitet. I Sunne kommuns förskolor är det endast några av dessa barn som får stöd i sitt modersmål och då främst genom att det finns personal som talar barnets modersmål. Förskolorna behöver utveckla arbetet med att främja en allsidig utveckling för de barn som har ett annat modersmål än svenska.

Skolinspektionen har i tillsynen av förskoleverksamheten i Sunne kommun identifierat följande brister som ska åtgärdas

- Det finns inte ett samarbete i tillräcklig omfattning mellan kommunens förskolor, förskoleklasser, skolor och fritidshem (Lpfö 98, 2.5 Samverkan med förskoleklassen, skolan och fritidshemmet)
- Förskolorna arbetar inte så att de medverkar till att barn med annat modersmål än svenska får möjlighet att utveckla sitt modersmål. (Lpfö 98, 1 Förskolans värdegrund och uppdrag och 2.2 Utveckling och lärande)
- Arbetet i förskolorna är inte medvetet inriktat på att motverka traditionella könsmönster. (Lpfö 98, 1. Förskolans värdegrund och uppdrag)
- Lagen om registerkontroll iakttas inte alltid. (1 § och 2 a § lagen om registerkontroll av personal inom förskoleverksamhet, skola och skolbarnsomsorg)

Sunne kommun har ansvar för att förskoleverksamhetens brister åtgärdas. Redovisning ska lämnas till Skolinspektionen senast 3 månader från den dag beslutet för Sunne kommun meddelas. Skolinspektionen kommer då att följa upp beslutet.

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen tar i tillsynen ställning till i vad mån verksamheten ger förutsättningar för barn, ungdomar och vuxenstuderande i kommunen att nå de nationella målen. Inspektionen granskar utbildningens kvalitet samt bedömer om kommunen uppfyller de krav som författningarna ställer på verksamheten.

Skolinspektionen genomför tillsyn i Sunne kommun tiden 8 juni 2010 till och med den 16 november 2010.

När tillsynen har genomförts i hela kommunen sammanställs iakttagelser och bedömningar som rör huvudmannens ansvar för utbildningsverksamheten i kommunen i ett beslut. Skolbesluten från samtliga skolor i kommunen fogas tillsammans med rapporter från förskoleverksamheten och skolbarnsomsorgen till det beslutet som bilagor. Skolinspektionen kommer att följa upp vilka åtgärder som vidtagits i anledning av påtalade brister.

Tillsynen inriktas mot fyra huvudområden: **måluppfyllelse och resultat, pedagogisk ledning och utveckling av verksamheten, förskoleverksamhetens lärandemiljö** samt **tillgång**. Bedömningarna av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet.

Den nya skollagen trädde i kraft den 1 augusti 2010, men 1985 års skollag ska fortsätta att tillämpas fram till den 1 juli 2011. Det innebär att 1985 års skollag är utgångspunkten för Skolinspektionens tillsyn och granskning fram tills dess.

Underlaget för Skolinspektionens bedömning är dels dokument från kommunen, dels den information som samlats in under besöket. Även annan information om kommunens förskoleverksamhet som finns i Skolverkets nationella uppföljningssystem eller finns publicerat på annat sätt har använts.

I Sunne kommun intervjuades ansvariga politiker, förvaltningspersonal och ansvarig ledningspersonal från samtliga kommunens förskoleenheter. Dessutom genomfördes intervjuer med personalrepresentanter från kommunens samtliga förskolor, dagbarnvårdare och föräldrar med barn i verksamheten.

Ytterligare information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats (www.skolinspektionen.se/Tillsyn).

Beskrivning av verksamheten

Tabell 2.: Antal barn

Förskoleverksamheten	Antal barn
Barn i kommunal förskola	481
Barn i annan kommunal pedagogisk omsorg	72
Barn i öppen förskola	20 – 60
Barn i enskilda förskolor	17

Källa: Sunne kommuns verksamhetsredogörelse

Förskoleverksamheten i Sunne kommun ingår i bildningsnämndens ansvarsområde. Verksamheten är organiserad i tre enheter där rektorerna ansvarar för såväl förskoleverksamhet som skolbarnsomsorg och förskoleklass. En omorganisation pågår och de tre enheterna slås samman så att de efter sommaruppehållet år 2010 bildar en gemensam enhet.

I Sunne kommun finns 13 kommunala förskolor och 17 familjedaghem. Det finns också en öppen förskola vilken är knuten till familjecentralen Pusslet.

Förskolorna finns placerade i Sunne tätort och i mindre byar inom kommunen.

Tillsynsprotokoll för förskoleverksamheten

Tillsynen har visat att åtgärder krävs inom de områden som är markerade. Bedömningar och motiveringar för detta redovisas i det följande

Måluppfyllelse och resultat

Utveckling och lärande

Pedagogisk ledning och utveckling av verksamheten

Fokus på förskolans uppdrag

Utvärdering och uppföljning

Förskoleverksamhetens lärandemiljö

Fokus på utveckling och lärande

Trygg miljö för utveckling och lärande

Tillgång

Ansvar och tillgång till plats

Grupper storlek och sammansättning

Särskilt stöd

Registerkontroll och anmälningsskyldighet

Bedömningar och motiveringar

Huvudområde: Förskoleverksamhetens lärandemiljö

Bedömningsområde: Fokus på utveckling och lärande

Bedömning:

Det finns inte ett samarbete i tillräcklig omfattning mellan kommunens förskolor, förskoleklasser, skolor och fritidshem.

Författningsstöd:

Lpfö 98, 2.5 Samverkan med förskoleklassen, skolan och fritidshemmet

Motivering:

Förskolorna i Sunne kommun samarbetar på olika sätt med varandra. Gemensamt har alla förskolor att de genomfört arbetsbyte, dvs. personal har bytt arbetsplats med varandra någon dag. Några förskolor har haft gemensamma aktiviteter och utflykter. Vid övergångar från förskola till förskoleklass och fritidshem finns ett visst samarbete men för övrigt handlar samarbetet om organisation såsom öppnings- och stängningstider. I såväl intervju med personalen som i den dokumentation som inspektörerna tagit del av framkommer att samarbete med grundskolorna saknas helt.

Skolinspektionen vill påpeka att förskolan ska sträva efter att samverka med såväl förskoleklass, skola och fritidshem för att stödja barnens allsidiga utveckling i ett långsiktigt perspektiv.

Huvudområde: Förskoleverksamhetens lärandemiljö

Bedömningsområde: Fokus på utveckling och lärande

Bedömning:

Förskolorna arbetar inte så att de medverkar till att barn med annat modersmål än svenska får möjlighet att utveckla sitt modersmål.

Författningsstöd:

Lpfö 98, 1 Förskolans värdegrund och uppdrag och 2.2 Utveckling och lärande

Motivering:

I Sunne kommun finns flera barn med annat modersmål än svenska. Enligt intervjuer med förskolans personal och förskolans rektorer får inte samtliga dessa barn möjlighet att utveckla sitt modersmål i förskoleverksamheten. Några förskolor har tillgång till modersmållärare som kan komma till förskolan. Det som enligt personalen avgör om barnet får möjlighet att utveckla sitt modersmål är att det finns tillgång till anställd personal eller att föräldrar som talar barnets språk involveras. Personalen berättar att de inte ser någon möjlighet att kunna stödja och utveckla barnens modersmål om de inte har tillgång till någon person som kan språket och att det viktigaste är att stimulera det svenska språket. På två förskolor arbetar personalen medvetet med att bekräfta barnens kulturella identitet.

Skolinspektionen vill påpeka att förskolans uppdrag är att sträva efter att varje barn som har ett annat modersmål än svenska utvecklar sin kulturella identitet samt sin förmåga att kommunicera såväl på svenska som på sitt modersmål. Såväl personalen som förskolornas rektorer säger att detta område behöver utvecklas.

Huvudområde: Förskoleverksamhetens lärandemiljö**Bedömningsområde: Fokus på utveckling och lärande****Bedömning:**

Arbetet i förskolorna är inte medvetet inriktat på att motverka traditionella könsroller.

Författningsstöd och allmänna råd:

Lpfö 98, 1. Förskolans värdegrund och uppdrag

Allmänna råd för kvalitet i förskolan

Motivering:

I intervjun med förskolans personal framkommer att förskolorna inte aktivt arbetar med att motverka traditionella könsroller. Såväl personal som rektorer säger att det finns starkt befästa könsroller i kommunen men att arbetet med dessa frågor inte varit prioriterat. Föräldrar säger också i intervju att det behövs mer kompetens hos personalen inom detta område. Enligt Lpfö 98 ska flickor och pojkar i förskolan ha samma möjligheter att pröva och utveckla förmågor och intressen utan begränsningar utifrån stereotypa könsroller.

Huvudområde: Tillgång

Bedömningsområde: Registerkontroll och anmälningskyldighet

Bedömning:

Lagen om registerkontroll iakttas inte alltid.

Författningsstöd:

1 § och 2 a § lagen om registerkontroll av personal inom förskoleverksamhet, skola och skolbarnsomsorg

Motivering:

Den som erbjuds anställning eller erbjuds eller tilldelas arbete eller plats på liknande sätt inom förskoleverksamheten ska lämna ett utdrag ur det register som förs enligt lagen om belastningsregister. I den dokumentation som Skolinspektionen tagit del av och vid intervjuer med rektorer framkommer att utdrag från registret ibland lämnas i efterhand vid anställning av vikarier. Detta kan hända vid situationer då varken fast personal eller ordinarie vikarier finns att tillgå. Skolinspektionen ser allvarligt på förfarandet och vill påpeka att den som inte lämnat utdrag från belastningsregistret inte får anställas.

Skolbarnomsorgen

Rapport

---

efter tillsyn av skolbarnomsorgen
i Sunne kommun

Tillsyn i skolbarnsomsorgen

Helhetsbedömning

Skolinspektionens tillsyn fokuserar på sådana faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö. Granskningen avser inte att ge en heltäckande bild av tillståndet i verksamheten. Istället har en bedömning gjorts av i vilken utsträckning verksamheten, vid det aktuella granskningstillfället, avviker från de krav och förväntningar som uttrycks i skollag, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet, inom de granskade områdena. Beskrivningarna och bedömningarna i detta beslut grundas på de dokument som Sunne kommun skickat in, de verksamhetsredogörelser de lämnat och intervjuer som genomförts.

Det framkommer vid tillsynen att fritidshemmen i Sunne kommun i stort ses som en del av grundskolan och det är inte synligt att fritidshemmen bedriver en egen pedagogisk verksamhet. I kommunens skolplan och övergripande kvalitetsredovisning nämns fritidshemmen i mycket ringa omfattning. Exempelvis upprättar fritidshemmen inte alltid egna kvalitetsredovisningar, likabehandlingsplaner eller planer mot kränkande behandling vilket författningarna föreskriver. Rektorererna som ansvarar för fritidshemmen är medvetna om att kvalitetsarbetet inom verksamheten är eftersatt. Kommunen har dock påbörjat ett utvecklingsarbete och en plan för detta har nyligen tagits fram.

Innehållet i fritidshemmen kompletterar skolan, barnen erbjuds olika valmöjligheter och den fria leken ges stort utrymme. Planering sker utifrån den aktuella barngruppen och barnens behov men också utifrån årstider och personalens kompetens och intressen. Däremot tas inte de nationella målen som utgångspunkt i planeringsarbetet. Inom Sunne kommun behövs därför ett förbättrat pedagogiskt ledarskap och en ökad förtroenhet hos rektorererna om fritidshemmens uppdrag och innehåll. Även rektorerernas förtroenhet med, och kunskap om den dagliga verksamheten behöver öka. Rektorererna som ansvarar för fritidshemmen måste ta ett större ansvar så att verksamheten arbetar utifrån de nationella målen.

Av det som framkommit vid samtal med personal, föräldrar och rektorer tycks traditionella könsroller vara starkt befästa i Sunne kommun och rektorererna ser svårigheter med att utveckla arbetet med att motverka traditionella könsroller. Rektorererna ser svårigheter med att utveckla detta arbete. Personalen arbetar inte medvetet eller aktivt med att motverka traditionella könsroller. Kommunens ledning måste således uppmärksamma och ta ansvar för att arbetet med att motverka traditionella könsroller utvecklas.

Skolinspektionen har i tillsynen av skolbarnsomsorgen i Sunne kommun identifierat följande brister som ska åtgärdas

- Ledningen i kommunen ser inte till att personalen i fritidshemmen arbetar utifrån de nationella målen (Lpo 94, 2.8 Rektors ansvar och 2. Mål och riktlinjer)
- Kommunen och fritidshemmen brister i planering, uppföljning och utvärdering av verksamheten samt tar inte tillvara resultaten och omsätter dessa i åtgärder för att nå de nationella målen (Lpo 94, 2.8 Rektors ansvar och 1-3 §§ förordningen om kvalitetsredovisning inom skolväsendet m.m.)
- Fritidshemmen är inte medvetet inriktade på att motverka traditionella könsmönster (Lpo 94, 1 En likvärdig utbildning)
- Skolbarnsomsorgens årliga planer mot kränkande behandling uppfyller inte de krav som ställs på sådana planer enligt författningarna (14 a kap. 8 § skollagen och 2 § förordningen om barns och elevers deltagande i arbetet med planer mot diskriminering och kränkande behandling)
- Lagen om registerkontroll iakttas inte alltid (1 § och 2 a § lagen om registerkontroll av personal inom förskoleverksamhet, skola och skolbarnsomsorg)

Sunne kommun har ansvar för att skolbarnsomsorgens brister åtgärdas. Redovisning ska lämnas till Skolinspektionen senast 3 månader från den dag beslutet för Sunne kommun meddelas. Skolinspektionen kommer då att följa upp beslutet.

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen tar i tillsynen ställning till i vad mån verksamheten ger förutsättningar för barn, ungdomar och vuxenstuderande i kommunen att nå de nationella målen. Inspektionen granskar utbildningens kvalitet samt bedömer om kommunen uppfyller de krav som författningarna ställer på verksamheten.

Skolinspektionen genomför tillsyn i Sunne kommun under tiden 8 juni 2010 till och med den 16 november 2010.

När tillsynen har genomförts i hela kommunen sammanställs iakttagelser och bedömningar som rör huvudmannens ansvar för utbildningsverksamheten i kommunen i ett beslut. Skolbesluten från samtliga skolor i kommunen fogas tillsammans med rapporter från förskoleverksamhet och skolbarnsomsorg till det beslutet som bilagor. Skolinspektionen kommer att följa upp vilka åtgärder som vidtagits i anledning av påtalade brister.

Tillsynen inriktas mot fyra huvudområden: **måluppfyllelse och resultat, pedagogisk ledning och utveckling av verksamheten, skolbarnsomsorgens lärandemiljö** samt **tillgång**. Bedömningarna av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet.

Den nya skollagen trädde i kraft den 1 augusti 2010, men 1985 års skollag ska fortsätta att tillämpas fram till den 1 juli 2011. Det innebär att 1985 års skollag är utgångspunkten för Skolinspektionens tillsyn och granskning fram tills dess.

Underlaget för Skolinspektionens bedömning är dels dokument från kommunen, dels den information som samlats in under besöket. Även annan information om kommunens skolbarnsomsorg som finns i Skolverkets nationella uppföljningssystem eller finns publicerat på annat sätt har använts.

I Sunne kommun intervjuades ansvariga politiker, förvaltningspersonal och ansvarig ledningspersonal från samtliga fritidshem i kommunen. Dessutom genomfördes intervjuer med personalrepresentanter från kommunens samtliga fritidshem, samt föräldrar med barn i verksamheten.

Ytterligare information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats (www.skolinspektionen.se/Tillsyn).

Beskrivning av verksamheten

Tabell 3. Antal barn

Skolbarnsomsorg	Antal barn
Fritidshem	328
Öppen fritidsverksamhet	28

Källa: Sunne kommuns verksamhetsredogörelse

Skolbarnsomsorgen i Sunne kommun bedrivs som fritidshem och ingår i bildningsnämndens ansvarsområde. Verksamheten är organiserad i tre enheter där rektorerna ansvarar för såväl förskoleverksamhet som skolbarnsomsorg och förskoleklass. En omorganisation pågår och de tre enheterna slås samman så att de efter sommaruppehållet 2010 bildar en gemensam enhet.

I Sunne kommun finns 11 kommunala fritidshem och alla erbjuder plats till barn från 6 till 12 år.

Fritidshemmen ligger i eller i nära anslutning till grundskolor i Sunne tätort och i mindre byar inom kommunen.

Tillsynsprotokoll för skolbarnsomsorgen

Tillsynen har visat att åtgärder krävs inom de områden som är markerade. Bedömningar och motiveringar för detta redovisas i det följande

Måluppfyllelse och resultat

Utveckling och lärande

Pedagogisk ledning och utveckling av verksamheten

Fokus på skolbarnsomsorgens uppdrag

Utvärdering och uppföljning

Skolbarnsomsorgens lärandemiljö

Fokus på utveckling och lärande

Trygg miljö för utveckling och lärande

Tillgång

Ansvar och tillgång till plats

Grupper storlek och sammansättning

Särskilt stöd

Registerkontroll och anmälningskyldighet

Bedömningar och motiveringar

Huvudområde: Pedagogisk ledning och utveckling av verksamheten

Bedömningsområde: Fokus på skolbarnsomsorgens uppdrag

Bedömning:

Ledningen i kommunen ser inte till att personalen i fritidshemmen arbetar utifrån de nationella målen.

Författningsstöd:

Lpo 94, 2.8 Rektors ansvar och 2. Mål och riktlinjer

Motivering:

Personalen beskriver vid intervjun att planering av verksamheten mestadels utgår från barngruppen, årstiden och de intressen personalen vid respektive fritidshem har. Det framkommer inte att planering sker utifrån de nationella mål som finns i Lpo 94. Personal från några fritidshem säger att fritidshemmens uppdrag inte är tydligt i kommunen och att de saknar pedagogisk ledning. Detta bekräftas vid samtal med rektoreorna som också berättar att ett utvecklingsarbete för att höja kvaliteten i fritidshemmen har påbörjats. Till exempel har en lokal arbetsplan för fritidshemmen nyligen utarbetats som ska ligga till grund för framtida planering.

Kommunen måste ta ett större ansvar för att fritidshemmens uppdrag blir tydligt för personalen och att innehållet i verksamheten utgår från de nationella målen.

Huvudområde: Pedagogisk ledning och utveckling av verksamheten

Bedömningsområde: Utvärdering och uppföljning

Bedömning:

Kommunen och fritidshemmen brister i planering, uppföljning och utvärdering av verksamheten samt tar inte tillvara resultaten och omsätter dessa i åtgärder för att nå de nationella målen.

Författningsstöd:

Lpo 94, 2.8 Rektors ansvar

1-3 §§ förordningen om kvalitetsredovisning inom skolväsendet m.m.

Motivering:

Enligt förordningen om kvalitetsredovisning ska varje kommun och varje kommunalt bedrivet fritidshem årligen upprätta en skriftlig kvalitetsredovisning. I Sunne kommun ingår fritidshemmens kvalitetsredovisning mestadels i grundskolans kvalitetsredovisning. Vid tillsynen kunde dock Skolinspektionen ta del av kvalitetsredovisningar som nyligen upprättats från två av fritidshemmen. Skolinspektionen vill påpeka att kvalitetsredovisningen ska innehålla en bedömning av i vilken utsträckning de nationella målen har förverkligats och en redogörelse för vilka åtgärder fritidshemmet avser att vidta för ökad måluppfyllelse. Personalen uppger vid intervjun att de får olika direktiv och utvärdering efterfrågas inte av alla rektorer.

I kommunens övergripande skolplan och kvalitetsredovisning finns inte skolbarnsomsorgen nämnd varken som egen verksamhet eller som en del av grundskolan. Det saknas utvärdering som ska ligga till grund för att verksamheten ska kunna vidta åtgärder för att utveckla arbetet i förhållande till de nationella målen.

Kommunen följer inte tillräckligt upp och utvärderar skolbarnsomsorgen och tar inte tillvara resultaten och omsätter dessa i åtgärder för att nå de nationella målen.

Huvudområde: Skolbarnsomsorgens lärandemiljö

Bedömningsområde: Fokus på utveckling och lärande

Bedömning:

Fritidshemmen är inte medvetet inriktade på att motverka traditionella könsmonster.

Författningsstöd och allmänna råd:

Lpo 94, 1 En likvärdig utbildning

Allmänna råd för kvalitet i fritidshem

Motivering:

I intervjuer med personalen framkommer att det inte finns något aktivt eller medvetet arbete med att motverka traditionella könsmonster. De säger att det är en fråga som inte diskuteras eller prioriteras och är inte något de tänker på. Såväl rektorerna som personalen säger i intervjuerna att kompetensutveckling i genusfrågor inte planerats eller erbjudits och har inte heller efterfrågats. Samtidigt ger de exempel på hur traditionella könsmonster är djupt befästa bland kommunens invånare. Enligt Lpo 94 har

fritidshemmen ett ansvar för att motverka traditionella könsmönster och enligt "Allmänna råd för fritidshem" är det också viktigt att personalen reflekterar över sitt eget förhållningssätt till manligt och kvinnligt.

Skolinspektionen kan således konstatera att fritidshemmen varken aktivt eller medvetet arbetar för att motverka traditionella könsmönster och att ledningen inte tar ansvar för att så sker.

Huvudområde: Skolbarnsomsorgens lärandemiljö

Bedömningsområde: Trygg miljö för utveckling och lärande

Bedömning:

Skolbarnsomsorgens årliga planer mot kränkande behandling uppfyller inte författningarnas krav.

Författningsstöd:

14 a kap. 8 § skollagen

Motivering:

I Sunne kommun har skolor och fritidshem som finns i samma enhet en gemensam likabehandlingsplan som också omfattar plan mot kränkande behandling. I de planer som inspektörerna tagit del av framgår inte vad som gäller för skolan respektive fritidshemmet. Skolinspektionen vill påpeka att varje specifik verksamhet ska ha sin egen plan och att denna ska innehålla en redogörelse för vilka insatser som planeras det kommande året. Redogörelsen ska bygga på en aktuell kartläggning av verksamhetens specifika behov. Enligt författningarna ska barnen på fritidshemmen vara delaktiga i upprättandet, uppföljningen och översynen av den årliga planen.

I den dagliga verksamheten bedrivs dock såväl förebyggande arbete som aktivt ingripande mot kränkande behandling.

Huvudområde: Tillgång

Bedömningsområde: Registerkontroll och anmälningskyldighet

Bedömning:

Lagen om registerkontroll iakttas inte alltid.

Författningsstöd:

1 § och 2 a § lagen om registerkontroll av personal inom förskoleverksamhet, skola och skolbarnsomsorg

Motivering:

Den som erbjuds anställning eller erbjuds eller tilldelas arbete eller plats på liknande sätt inom skolbarnsomsorgen ska lämna ett utdrag ur det register som förs enligt lagen om belastningsregister. I den dokumentation som Skolinspektionen tagit del av och vid intervjuer med rektorer framkommer att utdrag från registret ibland lämnas i efterhand vid anställning av vikarier. Detta kan hända vid situationer då varken fast personal eller ordinarie vikarier finns att tillgå. Skolinspektionen ser allvarligt på förfarandet och vill påpeka att den som inte lämnat utdrag från belastningsregistret inte får anställas.

Kommunen har ansvar för att åtgärder vidtas, såväl på skol- och enhetsnivå som på huvudmannanivå. Skolinspektionen kommer att följa upp detta och övriga beslut. Redovisning ska lämnas till Skolinspektionen senast den 15 mars 2011.

Av bilagda beslut framgår vilka brister som identifierats på skolor och enheter. Bedömningarna redovisas i bilagorna 1-2

Föredragande för förskoleverksamheten och skolbarnomsorgen har varit utredare Marie Sjöberg.

I ärendets slutliga handläggning har deltagit enhetschef Lena Dahlquist, utredare Marie Sjöberg och undervisningsråd Elisabeth Fogelberg.

På Skolinspektionens vägnar

2010-12-15

Avdelningschef

Carina Abréu

Agneta Wennberg

Undervisningsråd/Föredragande

Bilagor:

Bilaga 1 Tillsynsprotokoll och bedömningar för kommunens grundskolor

Bilaga 2 Tillsynsprotokoll och bedömningar för kommunens gymnasieskolor och vuxenutbildning

Bilaga 1

Tillsynsprotokoll och bedömningar för kommunens grundskolor

Tillsynsprotokoll och bedömningar för kommunens grundskolor

Tillsyn i Bäckalunds skola, Lysviks skola och Gräsmarks skola

Förskoleklass

Grundskola årskurserna 1-6

Helhetsbedömning

Skolinspektionens tillsyn fokuserar på sådana faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevernas möjligheter att uppnå kunskapsmålen. En bedömning har gjorts av i vilken utsträckning skolan, vid det aktuella granskningstillfället, avviker från de krav och förväntningar som uttrycks i skollag, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet, inom de granskade områdena. Granskningen kan dock inte ge en heltäckande bild av tillståndet i skolan.

Tillsynen visar att det vid skolorna saknas ett systematiskt kvalitetsarbete där resultaten följs upp regelbundet och utvärderas. En samlad bedömning av måluppfyllelsen i samtliga ämnen i årskurs 5 i de olika skolorna saknas. Skolinspektionens bedömning är att resultaten av kvalitetsarbetet och elevernas kunskapsresultat tydligare ska analyseras och prövas mot undervisningsmetoder. Rektorn måste ta ett större ansvar för att skolans resultat följs och utvärderas.

I de skriftliga omdömen som finns saknas en koppling till målen i varje ämne som eleverna får undervisning i. Det pågår dock ett utvecklingsarbete på skolorna med individuella utvecklingsplaner, skriftliga omdömen och lokal pedagogisk planering med syfte att förbättra elevernas utveckling och lärande.

Bäckalunds skola, Lysviks skola och Gräsmarks skola har pedagogiskt väl utrustade klassrum, bl.a. så kallade matteverkstäder. I matematikverkstäderna finns mycket laborativt material. En viktig del av arbetssättet är att eleverna kommunicerar med varandra kring matematiken. Elevernas intresse för matematik har ökat och deras kunskaper i matematik har, enligt såväl lärare som rektor förbättrats genom denna insats.

Skolinspektionen kan konstatera att Bäckalunds skola, Lysviks skola och Gräsmarks skola har arbetat med flera av de förbättringsinsatser som Skolverket påpekade vid förra inspektionstillfället år 2003.

Skolinspektionens beslut:

Skolinspektionen har under tillsynen av Bäckalunds skola, Lysviks skola och Gräsmarks skola identifierat följande brister. Om inget annat anges avses samtliga skolor i nedanstående brister.

- Alla elever ges inte möjligheter att nå lägst målen att uppnå i samtliga ämnen i årskurs 5. (2 kap. 6 § grundskoleförordningen, Lpo 94, 2. Mål och riktlinjer, 2.2 Kunskaper)
- Rektorn tar inte ansvar för att skolans resultat följs och utvärderas. (2 kap. 2 § första stycket skollagen och Lpo 94, 1 Den enskilda skolans utveckling och Lpo 94, 2.8 Rektors ansvar och 1-3 §§ förordningen om kvalitetsredovisning inom skolväsendet m. m. och 7 kap. 2 § grundskoleförordningen)
- Rektorn säkerställer inte i tillräcklig utsträckning att skolans arbete skapar engagemang hos eleverna och en god miljö för lärande som främjar elevernas utveckling (14 a kap. 8 § skollagen och 2 § förordningen om barns och elevers deltagande i arbetet med planer mot diskriminering och kränkande behandling)
- Rektorn säkerställer inte att elevernas rättigheter tillgodoses (1 § lagen om registerkontroll av personal inom förskoleverksamhet, skola och skolbarnsomsorg)

Kommunen och rektorn har ansvar för att åtgärder vidtas för att åtgärda ovanstående brist/brister. Redovisning ska lämnas till Skolinspektionen senast tre månader från den dag beslutet för Sunne kommun meddelas. Skolinspektionen kommer då att följa upp beslutet. Skolinspektionen förutsätter dock att rektorn och Sunne kommun snarast vidtar åtgärder för att rätta till bristerna.

I ärendets slutliga handläggning har undervisningsråden Marie Sjöberg och Elisabeth Fogelberg deltagit.

På Skolinspektionens vägnar

Lena Dahlquist

Enhetschef

Marita Schiller Helander

Undervisningsråd

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför tillsyn i Sunne kommun under hösten 2010. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolor i kommunen. Skolinspektionen besökte Bäckalunds skola och Lysviks skola den 28 september och Gräsmarks skola den 30 september.

Dessa tre skolor får efter besöket ett gemensamt beslut där bedömningar som rör de granskade skolorna redovisas. Skolbeslutet kompletteras med muntlig återrapportering av de ansvariga inspektörerna.

Bäckalunds skola, Lysviks skola och Gräsmarks skola granskades vid det här inspektionstillfället med en tillsynsmodell, som innebär att granskningsfokus i huvudsak är riktat mot skolans ledningsfunktion och de rutiner som skolan ska ha för att säkerställa att eleverna har tillgång till en utbildning i enlighet med nationella krav.

Tillsynen inriktas mot fyra huvudområden: **måluppfyllelse och resultat, pedagogisk ledning och utveckling av skolan, skolans lärandemiljö** samt **enskild elevs rätt**. Bedömningarna av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet.

Den nya skollagen trädde i kraft den 1 augusti 2010, men 1985 års skollag ska fortsätta att tillämpas fram till den 1 juli 2011. Det innebär att 1985 års skollag är utgångspunkten för Skolinspektionens tillsyn och granskning fram tills dess.

Underlaget för Skolinspektionens bedömning är dels dokument från kommunen, Bäckalunds skola, Lysviks skola och Gräsmarks skola, dels den information som samlats in under besöket då rektorn, elever och lärare intervjuades. Även annan information om kommunen och skolan från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts.

När tillsynen har genomförts i hela kommunen sammanställs iakttagelser och bedömningar som rör huvudmannens ansvar för utbildningsverksamheten i ett kommunbeslut. Skolbesluten från samtliga skolor i kommunen fogas då till det beslutet som bilagor. Skolinspektionen kommer att följa upp vilka åtgärder som vidtagits i anledning av påtalade brister efter att kommunbeslutet meddelades.

Ytterligare information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats (www.skolinspektionen.se/Tillsyn).

Beskrivning av Bäckalunds skola, Lysviks skola och Gräsmarks skola

---

Tabell 4.: Antal elever på Bäckalunds skola

Bäckalunds skola	Antal elever
Förskoleklass	12
Grundskola	49

Källa: Verksamhetsredogörelse för Bäckalunds skola, Lysviks skola och Gräsmarks-skola

Tabell 5.: Antal elever på Lysviks skola

Lysviks skola	Antal elever
Förskoleklass	10
Grundskola	72

Källa: Verksamhetsredogörelse för Bäckalunds skola, Lysviks skola och Gräsmarks-skola

Tabell 6.: Antal elever på Gräsmarks skola

Gräsmarks skola	Antal elever
Förskoleklass	12
Grundskola	55

Källa: Verksamhetsredogörelse för Bäckalunds skola, Lysviks skola och Gräsmarks-skola

Bäckalunds skola, Lysviks skola och Gräsmarks skola ligger i små samhällen i Sunne kommun. Utbildningen i skolorna omfattar förskoleklass och årskurserna 1–6. I skolorna finns också fritidshem. Denna verksamhet bedöms i en separat rapport och ingår i kommunbeslutet.

I Bäckalunds skola, Lysviks skola och Gräsmarks skola organiseras grupperna olika varje år beroende på elevkullarnas storlek. Personalen i respektive skola bildar ett arbetslag.

Skolorna leds av en rektor. I rektorns ansvarsområde ingår även två förskoleavdelningar. Denna verksamhet bedöms i en separat rapport och ingår i kommunbeslutet.

Eleverna vid skolan fortsätter sin skolgång i Fryxellska skolan i centrala Sunne.

Bedömningar och motiveringar

Huvudområde: Måluppfyllelse och resultat

Bedömningsområde: Kunskaper

Bedömning:

Alla elever ges inte möjligheter att nå lägst målen att uppnå i samtliga ämnen i årskurs 5

Författningsstöd:

2 kap. 6 § grundskoleförordningen

Lpo 94, 2. Mål och riktlinjer, 2.2 Kunskaper

Motivering:

I Bäckalunds skola, Lysviks skola och Gräsmarks skola finns en redovisning av de nationella ämnesproven i årskurs 5. Sammanställningen visar att vårterminen 2009 nådde flertalet av eleverna kravnivån i svenska, engelska och matematik. I jämförelse med resultaten på de nationella proven vårterminen 2008 har det har skett en förbättring av resultaten i Gräsmarks skola och en försämring av resultaten i framförallt svenska och engelska i Bäckalunds skola och Lysviks skola.

Skolorna sammanställer också resultaten av de nationella proven i svenska och matematik i årskurs 3. Resultaten varierar kraftigt mellan skolorna och ämnena. I Bäckalunds skola uppnådde år 2009 samtliga elever kravnivån i svenska medan i matematik var det 40 %. I Lysviks skola uppnådde år 2009 87,5 % kravnivån i svenska och matematik. Motsvarande andel var i Gräsmarks skola 50 % i svenska och 70% i matematik.

I övriga ämnen i årskurs 5 saknas det sammanställningar av resultaten. Det finns dock en sammanställning av måluppfyllelsen i ämnena svenska, engelska och matematik för respektive skola och alla årskurser. Av den framgår att måluppfyllelsen är hög i svenska och matematik för årskurs 3 i alla skolorna. Måluppfyllelsen i svenska, matematik och engelska för årskurs 5 är också hög i alla skolorna. Det saknas en samlad bedömning av måluppfyllelsen i samtliga ämnen i årskurs 5.

Mot bakgrund av att inte alla elever når målen och att skolan brister i sin uppföljning och utvärdering av kunskapsresultaten i alla ämnen som eleverna får undervisning i, måste skolan vidta åtgärder och säkerställa att alla elever ges förutsättningar att nå målen för utbildningen. I samband med uppföljningen av tillsynsbeslutet begärs en sammanställning in för det senaste läsåret över andel elever som nådde målen i respektive ämne i årskurs 5 och över andel elever i årskurs 5 som nådde målen i samtliga ämnen.

Huvudområde: Pedagogisk ledning och utveckling av skolan**Bedömningsområde: Uppföljning och utvärdering****Bedömning:**

Rektorn tar inte ansvar för att skolans resultat följs och utvärderas

Författningsstöd:

2 kap. 2 § första stycket skollagen

Lpo 94, 1 Den enskilda skolans utveckling och Lpo 94, 2.8 Rektors ansvar

1-3 §§ förordningen om kvalitetsredovisning inom skolväsendet m. m.

7 kap. 2 § grundskoleförordningen

Motivering:

Skolans rektor följer upp kunskapsresultaten i svenska och matematik för årskurs 3 samt i svenska, matematik och engelska för årskurs 5 men inte i samtliga ämnen i årskurs 5. Kvalitetsarbetet på skolan visar att resultat inte utvärderas i tillräcklig omfattning på skolnivå och inte heller över tid. Via de inarbetade mötesrutinerna vid skolorna håller sig rektorn informerad om elevernas kunskapsutveckling. Rektorn uppger att han diskuterar undervisningens kvalitet med lärarna genom verksamhetsbesök, arbetsplatsträffar, medarbetarsamtal m.m. Däremot saknar rektorn en dokumenterad systematisk uppföljning för att tillsammans med lärarna kunna utvärdera de resultat som undervisningen ger i form av vilken måluppfyllelse eleverna når. Skolornas rutiner och strukturer för ett systematiskt kvalitetsarbete måste förbättras så att undervisningsmålen ständigt prövas, resultaten följs upp och utvärderas och att nya metoder prövas och utvecklas.

I Bäckalunds skola, Lysviks skola och Gräsmarks skola har eleverna individuella utvecklingsplaner men det saknas skriftliga omdömen som är kopplade till de nationella målen i varje ämne som eleverna får undervisning i. Det finns således ingen dokumentation kring elevernas kunskapsutveckling i samtliga ämnen. I Sunne kommun pågår ett utvecklingsarbete kring individuella utvecklingsplaner (IUP), skriftliga omdömen och lokal pedagogisk planering (LPP). Lärarna och rektorn uppger vid intervjuerna att detta kommer att bli ett stöd för att skriva individuella utvecklingsplaner och skriftliga omdömen med koppling till de nationella kursplanemålen i varje ämne samt ett stöd för uppföljning och utvärdering.

Individuella utvecklingsplaner skrivs även för förskoleklassens elever. I intervjuerna uppger personalen att de är kopplade till de uppnåendemål som är utarbetade centralt i kommunen. I Lpo 94 finns inte några uppnåendemål för förskoleklassens elever. Skolinspektionen förutsätter att rektorn ser till att skolan följer intentionerna i läroplanen.

Huvudområde/ Bedömningsområde: Skolans lärandemiljö**Bedömning:**

Rektorn säkerställer inte i tillräcklig utsträckning att skolans arbete skapar engagemang hos eleverna och en god miljö för lärande som främjar elevernas utveckling

Författningsstöd:

14 a kap. 8 § skollagen

2 § förordningen om barns och elevers deltagande i arbetet med planer mot diskriminering och kränkande behandling

Motivering:

Skolorna har aktuella planer mot kränkande behandling. I planerna finns en översikt över de åtgärder skolorna rent allmänt brukar vidta under läsåret. Skolorna gör inte någon kartläggning av vilka behov den enskilda skolan har under det kommande året. Det framgår därför inte av planerna vilka åtgärder som skolorna avser påbörja eller genomföra det kommande året utifrån situationen på skolan. Såväl lärare som elever uppger i intervjuerna att eleverna inte varit delaktiga i framtagandet av en plan mot kränkande behandling men att de har blivit informerade. Enligt författningarna ska eleverna vara delaktiga i upprättandet, uppföljningen och översynen av den årliga planen mot kränkande behandling. I den dagliga verksamheten bedrivs dock såväl förebyggande arbete som aktivt ingripande mot kränkande behandling.

Huvudområde/ Bedömningsområde: Enskild elevs rätt**Bedömning:**

Rektorn säkerställer inte att elevernas rättigheter tillgodoses

Författningsstöd:

1 § lagen om registerkontroll av personal inom förskoleverksamhet, skola och skolbarnsomsorg

Motivering:

Alla som arbetar inom förskoleverksamhet, skola och skolbarnsomsorg ska lämna ett utdrag ur det register som förs enligt lagen om belastningsregister. I den dokumentation som Skolinspektionen tagit del av och vid intervjuer med rektorn framkommer att utdrag från registret ibland lämnas i efterhand vid anställning av vikarier. Detta kan hända vid akuta situationer då varken fast personal eller ordinarie vikarier finns att tillgå. Förfarandet strider mot lagen. Den som inte har lämnat ett registerutdrag får inte anställas.

Tillsyn i Fryxellska skolan

Grundskola årskurserna 7–9

Obligatorisk särskola årskurserna 7–10

Helhetsbedömning och beslut

Skolinspektionens tillsyn fokuserar på sådana faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevernas möjligheter att uppnå kunskapsmålen. Granskningen avser inte att ge en heltäckande bild av tillståndet i skolan. Istället har en bedömning gjorts av i vilken utsträckning skolan, vid det aktuella granskningstillfället, avviker från de krav och förväntningar som uttrycks i skollag, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet, inom de granskade områdena. Beskrivningarna och bedömningarna i detta beslut grundas på de dokument som Fryxellska skolan och Sunne kommun skickat in, de verksamhetsredogörelser de lämnat samt på de iakttagelser och intervjuer som genomförts vid besök i verksamheten.

Sedan förra inspektionen år 2004 har skolan arbetat med att åtgärda brister och förbättringsområden. När det gäller exempelvis skolans värdegrundarbete har flera insatser genomförts. Skolan har en aktiv så kallad "Nonmob"-grupp och ett demokratocentrum som leds av skolans socialpedagog. Där arbetar eleverna i olika grupper med demokrati frågor och förståelse för människors lika värde. Eleverna berättar att de känner sig trygga i skolan och Skolinspektionen upplever att det är en trivsamt atmosfär i skolan. Det råder ett gott ömsesidigt förhållande mellan elever och mellan elever och lärare. I skolans entré finns ett café som är en samlingsplats för elever och personal där möjlighet ges till att skapa goda relationer.

Skolan har däremot ingen plan mot kränkande behandling som uppfyller kraven i förordningen.

Resultaten i Fryxellska skolan är de senaste fem åren strax under snittet i riket. Officiell statistik för årskurs 9 år 2009 visar ett genomsnittligt meritvärde på 206 vilket är strax under snittet i riket. När det gäller andelen elever som når målen i samtliga ämnen är resultatet år 2009 något högre än snittet i riket. Även andelen behöriga till nationellt program är högre än snittet i riket. Detta kan indikera att skolan i stor utsträckning fokuserar på att alla elever ska nå målen för utbildningen men inte i så stor utsträckning arbetar för att ge alla elever utmaningar i sitt lärande och på så sätt arbetar för högre betyg. År 2010 är resultaten enligt rektorn något högre än tidigare. Skolinspektionen bedömer emellertid att resultaten kan förbättras ytterligare. Skolan följer upp och analyserar elevernas kunskapsutveckling på individnivå men Skolinspektionen bedömer att skolan kan komma längre i sitt arbete med att dokumentera och analysera måluppfyllelsen på såväl arbetslagsnivå som skolvivå. Detta för att finna framgångsfaktorer för att utveckla undervisningen och nå en ännu högre måluppfyllelse.

Vid tillsynen framkommer vidare att skolan behöver arbeta mer för att utveckla elevernas medvetenhet om målen för utbildningen samt ge eleverna större inflytande över

sitt lärande. Rektorerne behöver också utveckla sitt pedagogiska ledarskap och tydligare styra skolans utveckling mot de nationella målen.

Sammanfattningsvis bedömer Skolinspektionen att det i skolan finns förutsättningar som möjliggör en utveckling av verksamheten. Exempelvis en organisation med väl fungerande arbetslag där eleverna har närhet till sina lärare och klasser med ett förhållandevis lågt elevantal. Vidare har skolan möjligheter att på olika sätt ge särskilt stöd till de elever som är i behov av det. Särskolan är väl integrerad i skolan och flera av eleverna i särskolan deltar i sina grundskoleklasser i stor utsträckning och har möjlighet att nå målen i några ämnen utifrån grundskolans kursplaner.

Skolinspektionen har i tillsynen av Fryxellska skolan identifierat följande brister som ska åtgärdas

- Alla elever ges inte möjligheten att nå lägst målen att uppnå i samtliga ämnen i årskurs 9. (2 kap. 6 § grundskoleförordningen, Lpo 94, 2 Mål och riktlinjer, 2.2 Kunskaper)
- Lärarna ger inte eleven och elevens vårdnadshavare tillräcklig information om elevens kunskapsutveckling. (7 kap. 2 § grundskoleförordningen)
- Rektorerne tar inte i tillräcklig omfattning ansvar för att skolans resultat utvärderas regelbundet. (2 kap. 2 § skollagen, 2 kap. 6 § grundskoleförordningen och Lpo 94, 2.8 rektors ansvar)
- Lärarna klargör inte mål för elever i tillräcklig utsträckning. (Lpo 94, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, Rättigheter och skyldigheter)
- Lärarna arbetar inte tillräckligt med att anpassa undervisningen efter elevers behov, förutsättningar, erfarenhet och tänkande. (Lpo 94, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning och 2.2 Kunskaper)
- Lärarna arbetar inte tillräckligt aktivt för att öka elevernas möjligheter till inflytande över utbildningens utformning. (4 kap. 2 § skollagen och Lpo 94, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande)
- Den årliga planen mot kränkande behandling uppfyller inte författningarnas krav. (14 a kap. 8 § skollagen)
- Skolan upprättar inte åtgärdsprogram som uppfyller grundskoleförordningens krav. (5 kap. 1 § tredje stycket grundskoleförordningen)
- Ansvarsfördelningen mellan rektorerne är oklar. (2 kap. 2 § skollagen)

Obligatoriska särskolan

- Rektorer tar inte i tillräcklig omfattning ansvar för att särskolans resultat utvärderas regelbundet. (2 kap. 2 § skollagen, 2 kap. 2 § särskoleförordningen och Lpo 94, 2.8 rektors ansvar)
- Den årliga planen mot kränkande behandling uppfyller inte författningarnas krav. (14 a kap. 8 § skollagen)
- Ansvarsfördelningen mellan rektorerna är oklar. (2 kap. 2 § skollagen)

Bedömningarna redovisas i bilagorna 1-2

Rektor och Sunne kommun har ansvar för att skolans brister åtgärdas. Redovisning ska lämnas till Skolinspektionen senast tre månader från den dag beslutet för Sunne kommun meddelas. Skolinspektionen kommer då att följa upp beslutet. Skolinspektionen förutsätter dock att rektorn och Sunne kommun snarast vidtar åtgärder för att rätta till bristerna. Skolinspektionen kan komma att tidigare än angivet datum begära att få ta del av arbetet med att åtgärda bristerna.

I ärendets slutliga handläggning har deltagit Lena Dahlquist, enhetschef, Eva Wallentin undervisningsråd.

På Skolinspektionens vägnar

Lena Dahlquist

Enhetschef

Eva Wallentin

Undervisningsråd

Bilagor:

Bilaga 1 Allmänt om tillsynen och beskrivning av skolan

Bilaga 2 Tillsynsprotokoll och bedömningar för grundskolan

Bilaga 3 Tillsynsprotokoll och bedömningar för obligatoriska särskolan

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför tillsyn i Sunne kommun under hösten 2010. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolor i kommunen. Skolinspektionen besökte Fryxellska skolan den 12-14 oktober.

Varje skola får efter besöket ett beslut där iakttagelser och bedömningar som rör den granskade skolan redovisas. Skolbeslutet kompletteras med muntlig återrapportering av de ansvariga inspektörerna.

När tillsynen har genomförts i hela kommunen sammanställs iakttagelser och bedömningar som rör huvudmannens ansvar för utbildningsverksamheten i kommunen i ett beslut (slutligt beslut). Skolbesluten från samtliga skolor i kommunen fogas då till det beslutet som bilagor. Skolinspektionen kommer att följa upp vilka åtgärder som vidtagits i anledning av påtalade brister senast tre månader efter att kommunbeslutet meddelades.

Tillsynen inriktas mot fyra huvudområden: **måluppfyllelse och resultat, pedagogisk ledning och utveckling av skolan, skolans lärandemiljö** samt **enskild elevs rätt**. Bedömningarna av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet.

Den nya skollagen trädde i kraft den 1 augusti 2010, men 1985 års skollag ska fortsätta att tillämpas fram till den 1 juli 2011. Det innebär att 1985 års skollag är utgångspunkten för Skolinspektionens tillsyn och granskning fram tills dess.

Underlaget för Skolinspektionens bedömning är dels dokument från kommunen och skolan, dels den information som samlats in under besöket. I Fryxellska skolan intervjuades rektorn, lärare, annan personal och elever. Även annan information om kommunen och skolan från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts.

Rektorer har tagit del av och givits möjlighet att lämna synpunkter på sakuppgifter i rapporten.

Ytterligare information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats (www.skolinspektionen.se/Tillsyn).

Beskrivning av skolan

Tabell 7. Antal elever på Fryxellska skolan

– Skolan	– Antal elever
– Grundskola	– 489
– Obligatorisk särskola	– 9

Källa: skolans rektorer

Fryxellska skolan är Sunne kommuns enda skola med årskurserna 7–9. Skolan har sex arbetslag för grundskolan och ett arbetslag för särskolan. Alla arbetslag omfattar årskurserna 7–9. Särskolans arbetslag omfattar årskurserna 7–10. De sex arbetslagen i grundskolan är sammanförda i tre enheter. Varje enhet har en arbetsledare som tillsammans med de två rektorerna utgör skolans ledning.

Klasserna är åldershomogena men vissa temaarbeten och en del friluftsdagar genomförs åldersblandat.

Tillsynsprotokoll för grundskolan

Rutan under varje bedömningspunkt fylls endast i när Skolinspektionen bedömt att åtgärder behövs. Bedömningar och motiveringar för detta redovisas i det följande.

Måluppfyllelse och resultat

Kunskaper

Pedagogisk ledning och utveckling av skolan

Fokus på skolans uppdrag

Lärarnas bedömning och utvärdering

Rektorns ansvar för uppföljning och utvärdering

Skolans lärandemiljö

Fokus på lärande

Tillit till elevens förmåga

Trygghet och studiero

Enskild elevs rätt

Bedömning (och betyg)

Undervisningstid och val

Särskilt stöd

Studie- och yrkesvägledning

Avgifter

Rektorns beslutsfattande

Bedömningar och motiveringar

Huvudområde: Måluppfyllelse och resultat

Bedömningsområde: Kunskaper

Bedömning:

Alla elever ges inte möjligheten att lägst nå målen att uppnå i samtliga ämnen.

Författningsstöd:

2 kap. 6 § grundskoleförordningen
Lpo 94, 2. Mål och riktlinjer, 2.2 Kunskaper

Motivering:

Resultaten för elever i årskurs 9 har allt sedan år 2005 legat på en nivå under snittet i riket. Officiell statistik för årskurs 9 år 2009 visar ett genomsnittligt meritvärde på 206 vilket är strax under snittet i riket. De senaste fem åren är variationen från år 2006 med värdet 192 till år 2009 med det högsta värdet. När det gäller andelen elever som når målen i samtliga ämnen är resultatet år 2009, 79 procent vilket är något högre än snittet i riket. Även andelen behöriga till nationellt program är högre än snittet i riket 91 procent mot 89 i riket. Flickorna når överlag bättre resultat än pojkarna. Skillnaden är störst när det gäller det genomsnittliga meritvärdet. Enligt rektorerna och lärarna kan detta indikera att stort fokus de senaste åren varit på att alla elever ska nå målen för utbildningen och få behörighet till gymnasiet. Däremot har inte lika stort fokus riktats mot att sträva mot betygen VG och MVG. Enligt rektorerna är andelen elever som nått behörighet till gymnasieskolan högre år 2010 än år 2009.

Vid jämförelse mellan nationella provresultat och betyg visar år 2009 på stor överensstämmelse när det gäller matematik och svenska. I ämnet engelska har eleverna fått något högre betyg, 12 procent av eleverna har fått ett högre betyg än vad nationella provet visar. Snittet i riket är 11 procent.

Resultaten analyseras regelbundet vid ämneskonferenser. Rektorerna tar upp funderingar kring betygsättningen på konferenser och enskilt med lärarna vid medarbetarsamtalen. En kort analys är dokumenterad i kvalitetsredovisningen. Någon annan dokumenterad analys finns inte att tillgå i skolan.

Trots vidtagna åtgärder bedömer Skolinspektionen att skolan inte ger alla elever möjlighet att nå lägst målen att uppnå i samtliga ämnen i årskurs 9. Skolans resultat bör således förbättras ytterligare. Det är viktigt att skolan fortsätter med sitt systematiska kvalitetsarbete med fokus på resultatförbättring och utvecklar arbetet med att analysera resultaten.

Huvudområde: Pedagogisk ledning och utveckling av skolan**Bedömningsområde: Rektorns ansvar för uppföljning och utvärdering****Bedömning:**

Rektorn tar inte i tillräcklig omfattning ansvar för att skolans resultat utvärderas regelbundet.

Författningsstöd

2 kap.2 § skollagen

2 kap. 6 § grundskoleförordningen

Lpo 94, 2.8 rektors ansvar.

Motivering:

I Fryxellska skolan följs elevernas kunskapsresultat upp i samtliga ämnen på individnivå. Lärare och rektorerna berättar att de diskuterar måluppfyllelsen i olika konferenser såsom elevvårds-, ämnes- och arbetslagskonferenser. Då analyseras resultaten men skolan har inget systematiskt arbete där analysen dokumenteras och åtgärder för utveckling skrivs ner. Arbetslagen skriver arbetslagets "kvalitetsredovisning" i slutet av terminen. Där utvärderar de arbetslagets arbete men rektorerna har vid inspektionen ännu inte sammanställt arbetslagets redovisningar till skolans kvalitetsredovisning för år 2009. I skolans kvalitetsredovisning för år 2008 återfinns ingen sammanställning av resultaten i samtliga ämnen i årskurs 9 och således ingen analys av måluppfyllelsen.

Lärarna efterlyser fler pedagogiska samtal och tycker att de kan bli bättre på att dokumentera processen mot högre måluppfyllelse när det gäller uppföljning och analys av resultat och att sätta upp delmål som är utvärderingsbara. De vill också utveckla det systematiska kvalitetsarbetet så att delmålen hålls aktuella under läsåret. Lärarna uttrycker vidare att rektorerna tydligare bör strukturera skolans utvecklingsarbeten och tydligare styra skolans utveckling mot de nationella målen.

Skolans rutiner och strukturer för ett systematiskt kvalitetsarbete måste förbättras så att undervisningsmålen ständigt prövas, resultaten följs upp och utvärderas och att nya metoder prövas och utvecklas. Resultaten följs upp och diskuteras i skolan men dokumenteras och analyseras i för liten utsträckning för att relevanta åtgärder ska kunna genomföras. Rektorerna måste också ta ett större ansvar för att skolan utvecklas mot de nationella målen.

Huvudområde: Pedagogisk ledning och utveckling av skolan**Bedömningsområde: Lärarnas bedömning och utvärdering****Bedömning:**

Lärarna ger inte eleven och elevens vårdnadshavare tillräcklig information om elevens kunskapsutveckling.

Författningsstöd

7 kap. 2 § grundskoleförordningen

Motivering:

I Fryxellska skolan pågår ett arbete med att utveckla systemet för individuella utvecklingsplaner med skriftliga omdömen. De olika arbetslagen har kommit olika långt i detta arbete. Diskussioner pågår också när det gäller att förbättra innehållet i de skriftliga omdömena.

De skriftliga omdömen från Fryxellska skolan som Skolinspektionen har tagit del av uppfyller författningarnas krav i varierande grad. Av omdömena framgår inte elevens kunskapsutveckling i relation till målen i varje ämne. Dessutom saknas omdömen i flera ämnen som eleverna får undervisning i. Skolan upprättar således inte individuella utvecklingsplaner med skriftliga omdömen som uppfyller grundskoleförordningens krav.

Huvudområde: Skolans lärandemiljö**Bedömningsområde: Fokus på lärande****Bedömning:**

Lärarna klargör inte mål för elever i tillräcklig utsträckning.

Författningsstöd:

Lpo 94, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, Rättigheter och skyldigheter

Motivering:

Eleverna berättar att de får de övergripande målen vid terminsstart i de flesta ämnen men inte alla lärare kopplar arbetet under terminen till målen. Eleverna menar att de då inte kommer ihåg målen och att det inte blir tydligt vad undervisningen syftar till. I några lektionssalar finns målen uppsatta på väggen.

Vid klassrumsbesöken ser inspektörerna inte några exempel på att målen tydliggörs i den dagliga undervisningen. Vid samtal med lärare i anslutning till lektionerna uttrycker de att de kan bli bättre på detta.

Elever och lärare berättar emellertid att vid starten av ett arbetsområde och inför prov får eleverna kopia av betygskriterierna.

Huvudområde: Skolans lärandemiljö

Bedömningsområde: Fokus på lärande

Bedömning:

Lärarna arbetar inte tillräckligt med att anpassa undervisningen efter elevers behov, förutsättningar, erfarenhet och tänkande.

Författningsstöd:

Lpo 94, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning och 2.2 Kunskaper

Motivering:

Vid samtal med lärare beskrivs att undervisningen i viss utsträckning är anpassad efter elevernas behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande. Vid lektionsbesöken konstaterar inspektörerna att vissa läromedel är uppdelade i olika svårighetsgrader. Lärarna berättar att de ger elever möjlighet att redovisa sina kunskaper på olika sätt och att de ger eleverna inläst material. Eleverna får veckans planering av lärarna där det står vad de ska göra i de olika ämnena under veckan. Detta beting är lika för i stort sett alla elever i klassen. En särskild tid på schemat är avsatt för detta arbete så kallad lagtid. Om eleverna inte hinner klart under denna tid kan det bli läxa. En del elever berättar att de lätt hinner med detta arbete medan andra tycker att det är svårt. Eleverna berättar vidare att lärarna inte i så stor utsträckning tar hänsyn till elevernas svårigheter eller arbetskapacitet. Detta innebär enligt eleverna att en del elever får stressa och andra vänta. Utifrån lektionsbesöken är det också inspektörernas intryck att en del elever skulle kunna klara större utmaningar i sitt lärande. Lärarna är eniga i att mycket fokus de senaste åren varit på att alla elever ska nå målen för utbildningen och få behörighet till gymnasiet. Däremot har inte lika stort fokus riktats mot att sträva mot betygen VG och MVG.

Huvudområde: Skolans lärandemiljö

Bedömningsområde: Fokus på lärande

Bedömning:

Lärarna arbetar inte tillräckligt aktivt för att öka elevernas möjlighet till inflytande över utbildningens utformning.

Författningsstöd:

4 kap. 2 § skollagen

Lpo 94, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande

Motivering:

Vid samtal med eleverna och vid verksamhetsbesök framkommer att elevernas möjlighet till inflytande är begränsad. Eleverna kan ge exempel på att de kan välja arbetsform, exempelvis att arbeta i grupp, ensam eller i par. Ofta är elevernas arbete organiserat i form av beting av olika slag, dvs. att eleven ska utföra vissa moment, vissa sidor i arbetsboken eller dylikt över en viss tid. Vid lektionsbesöken ser inspektörerna inga exempel på att eleverna varit med och planerat undervisningen. Eleverna berättar att det är beroende på lärare och ämne i vilken utsträckning de får inflytande. En lärare berättar att hon låter eleverna vara med och planera utifrån målen i kursplanen. Exempelvis vad de ska arbeta med och inte bara hur de ska arbeta. Eleverna berättar däremot att de oftast får en färdig planering av lärarna.

Elevernas möjlighet till inflytande över det egna lärandet är således begränsat. Elever ges inte tillräckligt med utrymme för att tillsammans med läraren planera och utvärdera undervisningen.

Huvudområde: Skolans lärandemiljö**Bedömning: Trygghet och studiero**

Skolan saknar en plan mot kränkande behandling som uppfyller kraven.

Författningsstöd:

14 a kap. 8 § skollagen.

Motivering:

- Skolans plan mot kränkande behandling i skolan kallad likabehandlingsplan är under omarbetning och har vid tillsynen ännu inte hunnit börja gälla. Planen tar sin utgångspunkt i den kartläggning som görs av bland annat skolans "non-mob"- grupp. Kopplingen till insatser för året utifrån kartläggningen är däremot inte tydlig. Skolans plan saknar också en redogörelse för hur föregående års planerade åtgärder har genomförts.
- Av skolans likabehandlingsplan måste det också framgå att dokumentet är såväl en likabehandlingsplan som en plan mot kränkande behandling.

Huvudområde: Enskild elevs rätt

Bedömningsområde: Särskilt stöd

Bedömning:

Skolan upprättar inte åtgärdsprogram som uppfyller grundskoleförordningens krav.

Författningsstöd och allmänna råd:

5 kap. 1 § tredje stycket grundskoleförordningen

Motivering:

I de åtgärdsprogram som Skolinspektionen har tagit del av framgår inte tydligt vad elevens behov är. Skolan utreder elevernas situation och behov men beskriver inte behoven i åtgärdsprogrammen. Däremot framgår vilka åtgärder som ska vidtas på organisationsnivå, gruppnivå och individnivå.

Huvudområde: Enskild elevs rätt

Bedömningsområde: Rektorns beslutsfattande

Bedömning:

Ansvarsfördelningen mellan rektorerna är oklar.

Författningsstöd:

2 kap. 2 § skollagen

Motivering:

Det finns två rektorer på Fryxellska skolan. Enligt uppgift från rektorerna har de delat ledarskap vilket innebär att de har delat ansvar. En av rektorerna har tagit mer ansvar för de övergripande frågorna och den andre är mer operativ med vardagsfrågor. En av rektorerna har dock ansvaret för grundsärskolan men även detta är oklart för elever och lärare. Det framkommer under intervjuerna att det inte är tydligt för eleverna vilken av rektorerna som har ansvar för den enskilde eleven.

Det måste enligt skollagen vara klart vem som ska fatta beslut som rör den enskilde eleven och vem som bär ansvaret för de beslut som fattas. Ett system med kollektivt rektorsansvar är inte acceptabelt ur rättssäkerhetssynpunkt. Tillsynen visar att det inte står klart vem som är ansvarig rektor för den enskilde eleven.

Tillsynsprotokoll för obligatoriska särskolan

Rutan under varje bedömningspunkt fylls endast i när Skolinspektionen bedömt att åtgärder behövs. Bedömningar och motiveringar för detta redovisas i det följande.

Måluppfyllelse och resultat

Kunskaper

Pedagogisk ledning och utveckling av skolan

Fokus på skolans uppdrag

Lärarnas bedömning och utvärdering

Rektorns ansvar för uppföljning och utvärdering

Skolans lärandemiljö

Fokus på lärande

Tillit till elevens förmåga

Trygghet och studiero

Enskild elevs rätt

Bedömning (och betyg)

Undervisningstid och val

Särskilt stöd

Studie- och yrkesvägledning

Avgifter

Rektorns beslutsfattande

Bedömningar och motiveringar

Huvudområde: Pedagogisk ledning och utveckling av skolan

Bedömningsområde: Rektorns ansvar för uppföljning och utvärdering

Bedömning:

Rektorer tar inte i tillräcklig omfattning ansvar för att särskolans resultat utvärderas regelbundet.

Författningsstöd

2 kap. 2 § skollagen

2 kap. § särskoleförordningen

Lpo 94, 2.8 rektors ansvar.

Motivering:

I Fryxellska skolan följs elevernas kunskapsresultat i särskolan upp i samtliga ämnen på individnivå. Lärarna bedömer att alla elever når målen utifrån sina individuella förutsättningar. Någon sammanställning av måluppfyllelsen har inte efterfrågats av rektorerna. Enligt lärarna når eleverna en god måluppfyllelse och flera av eleverna når grundskolans kursplanemål i något eller några ämnen. I skolans kvalitetsredovisning återfinns inga kunskapsresultat eller analys av resultaten i särskolan.

Huvudområde: Skolans lärandemiljö

Bedömning: Trygghet och studiero

Skolan saknar en plan mot kränkande behandling som uppfyller kraven.

Författningsstöd:

14 a kap. 8 § skollagen.

Motivering:

Skolans plan mot kränkande behandling i skolan kallad likabehandlingsplan är under omarbetning och har vid tillsynen ännu inte hunnit börja gälla. Planen tar sin utgångspunkt i den kartläggning som görs av bland annat skolans "nonmob"- grupp. Kopplingen till insatser för året utifrån kartläggningen är däremot inte tydlig. Skolans plan saknar också en redogörelse för hur föregående års planerade åtgärder har genomförts.

Av skolans likabehandlingsplan måste det också framgå att dokumentet är såväl en likabehandlingsplan som en plan mot kränkande behandling.

Huvudområde: Enskild elevs rätt

Bedömningsområde: Rektorns beslutsfattande

Bedömning:

Ansvarsfördelningen mellan rektorerna är oklar.

Författningsstöd:

2 kap. 2 § skollagen

Motivering:

Det finns två rektorer på Fryxellska skolan. Enligt uppgift från rektorerna har de delat ledarskap vilket innebär att de har delat ansvar. En av rektorerna har tagit mer ansvar för de övergripande frågorna och den andre är mer operativ med vardagsfrågor. En av rektorerna har dock ansvaret för grundsärskolan men även detta är oklart för elever och lärare. Det framkommer under intervjuerna att det inte är tydligt för eleverna vilken av rektorerna som har ansvar för den enskilde eleven.

Det måste enligt skollagen vara klart vem som ska fatta beslut som rör den enskilde eleven och vem som bär ansvaret för de beslut som fattas. Ett system med kollektivt rektorsansvar är inte acceptabelt ur rättssäkerhetssynpunkt. Tillsynen visar att det inte står klart vem som är ansvarig rektor för den enskilde eleven.

Tillsyn i Klättenskolan, Rottneros skola och Svensby skola

Förskoleklass

Grundskola årskurs 1-6

Helhetsbedömning

Skolinspektionens tillsyn fokuserar på sådana faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevernas möjligheter att uppnå kunskapsmålen. En bedömning har gjorts av i vilken utsträckning skolan, vid det aktuella granskningstillfället, avviker från de krav och förväntningar som uttrycks i skollag, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet, inom de granskade områdena. Granskningen kan dock inte ge en heltäckande bild av tillståndet i skolan.

Skolinspektionen konstaterar att skolorna saknar systematiskt kvalitetsarbete där resultaten regelbundet följs upp och utvärderas. Att formulera skriftliga omdömen och individuella utvecklingsplaner är ett pågående kommungemensamt utvecklingsarbete och syftet är att elevernas kunskapsutveckling tydligare ska kunna följas och att insatser ska kunna göras där så behövs. Elevernas kunskapsresultat behöver dock tydligare analyseras och utvärderas och resultatet ligga till grund för ytterligare åtgärder för att öka måluppfyllelsen i alla ämnen.

Vidare kan Skolinspektionen konstatera att Klättenskolan, Rottneros skola och Svensby skola har arbetat med flera av de förbättringsområden som Skolverket påpekade vid förra inspektionstillfället år 2003. Det kvarstår dock ytterligare förbättringsarbete som t.ex. att klargöra de nationella målen för utbildningen så att eleverna har god kännedom om dessa. Detta gäller främst Klättenskolan. Likaså måste arbetet med likabehandlingsplaner och planer mot kränkande behandling åtgärdas så att de uppfyller författningarnas krav.

Klättenskolan, Rottneros skola och Svensby skola har pedagogiskt väl utrustade klassrum, bland annat så kallade matteverkstäder. Elevernas intresse för matematik har ökat och deras kunskaper i matematik har, enligt såväl lärare som rektor förbättrats genom denna insats.

Skolinspektionens beslut:

Skolinspektionen har under tillsynen av Klättenskolan, Rottneros skola och Svensby skola identifierat följande brister. Om inget annat anges avses samtliga skolor i nedanstående brister.

- Alla elever ges inte möjligheter att nå lägst målen att uppnå i samtliga ämnen i årskurs 5 samt i svenska och matematik i årskurs 3 (Lpo 94, 2. Mål och riktlinjer, 2.2 Kunskaper)
- Rektorn tar inte ansvar för att skolans resultat följs och utvärderas (7 Kap. 2 § grundskoleförordningen och 2 Kap. 2 § Första stycket skollagen och Lpo 94, 1 Den enskilda skolans utveckling och Lpo 94, 2.8 Rektors ansvar och 1-3 §§ förordningen om kvalitetsredovisning inom skolväsendet m. m.)
- Rektorn säkerställer inte i tillräcklig utsträckning att skolans arbete skapar engagemang hos eleverna och en god miljö för lärande som främjar elevernas utveckling (Lpo 94, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, Rättigheter och skyldigheter och 14 a kap. 8 § skollagen och 2 § förordningen om barns och elevers deltagande i arbetet med planer mot diskriminering och kränkande behandling)
- Rektorn säkerställer inte att elevernas rättigheter tillgodoses (5 kap. 1 § tredje och fjärde stycket)

Kommunen och rektorn har ansvar för att åtgärder vidtas för att åtgärda ovanstående brist/brister. Redovisning ska lämnas till Skolinspektionen senast tre månader från den dag beslutet för Sunne kommun meddelas. Skolinspektionen kommer då att följa upp beslutet. Skolinspektionen förutsätter dock att rektorn och Sunne kommun snarast vidtar åtgärder för att rätta till bristerna.

I ärendets slutliga handläggning har undervisningsråden Marita Schiller Helander och Elisabeth Fogelberg deltagit.

På Skolinspektionens vägnar

Lena Dahlquist

Enhetschef

Marie Sjöberg

Utredare

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför tillsyn i Sunne kommun under hösten 2010. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolor i kommunen. Skolinspektionen besökte Rottneros skola och Svensby skola den 29 september och Klättenskolan 30 september.

Dessa tre skolor får efter besöket ett gemensamt beslut där bedömningar som rör de granskade skolorna redovisas. Skolbeslutet kompletteras med muntlig återrapportering av de ansvariga inspektörerna.

Klättenskolan, Rottneros skola och Svensby skola granskades vid det här inspektionstillfället med en tillsynsmodell, som innebär att granskningsfokus i huvudsak är riktat mot skolans ledningsfunktion och de rutiner som skolan ska ha för att säkerställa att eleverna har tillgång till en utbildning i enlighet med nationella krav.

Tillsynen inriktas mot fyra huvudområden: **måluppfyllelse och resultat, pedagogisk ledning och utveckling av skolan, skolans lärandemiljö** samt **enskild elevs rätt**. Bedömningarna av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet.

Den nya skollagen trädde i kraft den 1 augusti 2010, men 1985 års skollag ska fortsätta att tillämpas fram till den 1 juli 2011. Det innebär att 1985 års skollag är utgångspunkten för Skolinspektionens tillsyn och granskning fram tills dess.

Underlaget för Skolinspektionens bedömning är dels dokument från kommunen, Klättenskolan, Rottneros skola och Svensby skola och dels den information som samlats in under besöket, då rektorn, lärare och elever intervjuades. Även annan information om kommunen och skolan från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts.

När tillsynen har genomförts i hela kommunen sammanställs iakttagelser och bedömningar som rör huvudmannens ansvar för utbildningsverksamheten i ett kommunbeslut. Skolbesluten från samtliga skolor i kommunen fogas då till det beslutet som bilagor. Skolinspektionen kommer att följa upp vilka åtgärder som vidtagits i anledning av påtalade brister efter att kommunbeslutet meddelades.

Ytterligare information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats (www.skolinspektionen.se/Tillsyn).

Beskrivning av Klättenskolan

Tabell 8.: Antal elever på Klättenskolan

Klättenskolan	Antal elever
Förskoleklass	8
Grundskola inkl. särskola	33

Källa: Verksamhetsredogörelse för Rottneros skola, Svensby skola och Klättenskolan

Tabell 9.: Antal elever på Rottneros skola

Rottneros skola	Antal elever
Förskoleklass	6
Grundskola	56

Källa: Verksamhetsredogörelse för Rottneros skola, Svensby skola och Klättenskolan

Tabell 10.: Antal elever på Svensby skola

Svensby skola	Antal elever
Förskoleklass	14
Grundskola	58
Särskola	4

Källa: Verksamhetsredogörelse för Rottneros skola, Svensby skola och Klättenskolan

Klättenskolan, Rottneros skola och Svensby skola ligger i små samhällen i Sunne kommun. Utbildningen i skolorna omfattar förskoleklass och årskurserna 1–6. I skolorna finns också fritidshem. Denna verksamhet bedöms i en separat rapport och ingår i kommunbeslutet.

I Klättenskolan, Rottneros skola och Svensby skola organiseras grupperna olika varje år beroende på elevkullarnas storlek. Personalen i respektive skola bildar ett arbetslag. I Klättenskolan och Svensby skola finns elever inskrivna i särskolan integrerade i klasserna.

Skolorna leds av en rektor. I rektorns ansvarsområde ingår även 3 förskoleavdelningar och 4 dagbarnvårdare. Denna verksamhet bedöms i en separat rapport och ingår i kommunbeslutet.

Eleverna vid skolan fortsätter sin skolgång i Fryxellska skolan i centrala Sunne.

Bedömningar och motiveringar

Huvudområde: Måluppfyllelse och resultat

Bedömningsområde: Kunskaper

Bedömning:

Alla elever ges inte möjligheter att nå lägsta målen att uppnå i svenska och matematik i årskurs 3 samt i samtliga ämnen i årskurs 5.

Författningsstöd:

2 kap. 6 § grundskoleförordningen

Lpo 94, 2. Mål och riktlinjer, 2.2 Kunskaper

Motivering:

Det finns ingen samlad bild av måluppfyllelsen i samtliga ämnen i årskurs 5. Dock finns en sammanställning av ämnena svenska, matematik och engelska. Enligt rektorn har skolledningen för avsikt att under kommande år utveckla arbetet med att följa upp resultaten i alla ämnen för att inte riskera att bli så kallade treämnesskolor.

Resultaten av de nationella proven i årskurs 5 finns i Rottneros skola och Svensby skola redovisade för 5 år. Antalet elever som nått kravnivån i samtliga delprov i de nationella proven i årskurs 5 har förbättrats. I Svensby skola hade alla elever i årskurs 5 nått kravnivån i svenska, engelska och matematik år 2009. I Rottneros skola hade alla elever nått kravnivån i matematik och svenska, medan 8 elever av 10 hade nått kravnivån i engelska. För Klättenskolan finns dock ingen flerårig sammanställning för nationella prov för årskurs 5. Klättenskolans resultat av de nationella proven år 2009 var att 7 elever av 8 hade nått kravnivån i de nationella provens ämnen.

Resultaten för de nationella proven i årskurs 3 finns dokumenterat för samtliga tre skolor. De flesta elever hade nått kravnivån i svenska och matematik. I årskurs 3 har de flesta elever nått de nationella målen i svenska och matematik.

Mot bakgrund av att inte alla elever når målen och att skolorna brister i sin uppföljning och utvärdering av kunskapsresultaten, måste skolorna vidta åtgärder och säkerställa att alla elever ges möjligheter att nå målen för utbildningen. I samband med uppföljningen av tillsynsbeslutet begärs en sammanställning för det senaste läsåret över andel elever som nådde målen i respektive ämne i årskurs 3 samt andel elever i årskurs 5 som nådde målen i samtliga ämnen.

Huvudområde: Pedagogisk ledning och utveckling av skolan**Bedömningsområde: Uppföljning och utvärdering****Bedömning:**

Rektorn tar inte ansvar för att skolans resultat följs och utvärderas.

Författningsstöd:

2 kap. 2 § första stycket skollagen

Lpo 94, 1 Den enskilda skolans utveckling och 2.8 Rektors ansvar

1-3 §§ förordningen om kvalitetsredovisning inom skolväsendet m. m.

7 kap. 2 § grundskoleförordningen

Motivering:

Det saknas skriftlig omdömen som är kopplade till de nationella målen i varje ämne som eleverna får undervisning i. Det finns således ingen dokumentation kring elevernas kunskapsutveckling i samtliga ämnen. Alla elever har dock en individuell utvecklingsplan. I de dokument som lämnats in och vid intervju med rektorn framkommer också att skolan inte tillräckligt följer upp och utvärderar resultaten i samtliga ämnen.

De individuella utvecklingsplaner som Skolinspektionen tagit del av saknar väsentliga delar. Det saknas en sammanfattning av vilka insatser som behövs för att nå målen och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen och kursplanerna. I de individuella utvecklingsplanerna för förskoleklassen som inspektörerna tagit del av förekommer konkreta mål för enskilda elever. Skolinspektionen vill påpeka att det i Lpo 94 inte finns några mål att uppnå för förskoleklassens elever. I såväl förskoleklassens som grundskoleklassernas individuella utvecklingsplaner förekommer ibland uttryck som beskriver elevers personliga egenskaper vilket inte ska ingå i de individuella utvecklingsplanerna.

I Sunne kommun pågår ett utvecklingsarbete kring lokal pedagogisk planering (LPP), skriftliga omdömen och individuella utvecklingsplaner (IUP). Skriftliga omdömen i alla ämnen och individuella utvecklingsplaner ska skrivas digitalt och beräknas fungera fullt ut under 2011.

Enligt rektorn har skolledningen för avsikt att under kommande år utveckla arbetet med att följa upp resultaten i alla ämnen för att inte riskera att bli så kallade treämnesskolor.

Huvudområde/Bedömningsområde: Skolans lärandemiljö**Bedömning:**

Rektorn säkerställer inte i tillräcklig utsträckning att skolans arbete skapar engagemang hos eleverna och en god miljö för lärande som främjar elevernas utveckling

Författningsstöd:

Lpo 94, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, Rättigheter och skyldigheter

14 a kap. 8 § skollagen och 2 § förordningen om barns och elevers deltagande i arbetet med planer mot diskriminering och kränkande behandling

Motivering:

Enligt läroplanen ska skolan klargöra för elever och föräldrar vilka mål utbildningen har. Vid intervjuerna framkom att lärarna vid de olika skolorna berättar om målen i samband med föräldramöten och de utvecklingssamtal som hålls en gång per termin. Därutöver finns målen att tillgå på kommunens hemsida. Vid samtal med eleverna framkommer att de inte alltid känner till de nationella målen. I Rottneros skola och Svensby skola känner de äldre eleverna till målen i större utsträckning än de yngre eleverna. I Klättenskolan hade eleverna som Skolinspektionen talade med inte alltid kännedom om de nationella målen. Lärarna på Klättenskolan anger att eleverna har målen nedskrivna i Portfoliopärm men att de inte vet om eleverna någon gång tittar i pärmen. Även rektorn bekräftar att elevernas kännedom om målen varierar i de olika skolorna.

Arbetet med att tydliggöra målen för alla elever brister i Klättenskolan medan det i Rottneros skola och Svensby skola brister främst i arbetet med de yngre eleverna.

Klättenskolan, Rottneros skola och Svensby skola har aktuella likabehandlingsplaner upprättade. I planerna finns en översikt över de åtgärder skolorna rent allmänt brukar vidta under läsåret. Däremot finns ingen aktuell plan mot kränkande behandling. Skolinspektionen vill påpeka att en sådan plan ska utgå från en aktuell kartläggning av verksamhetens specifika behov och en redogörelse för vilka insatser som planeras det kommande året. Nästkommande år ska planen utvärderas och ligga till grund för ny planering. Enligt författningarna ska eleverna vara delaktiga i framtagandet och uppföljningar av planen mot kränkande behandling. I den dagliga verksamheten bedrivs dock såväl förebyggande arbete som aktivt ingripande mot kränkande behandling.

Huvudområde/ Bedömningsområde: Enskild elevs rätt

Bedömning:

Rektorn säkerställer inte att elevernas rättigheter tillgodoses

Författningsstöd:

5 kap. 1 § tredje och fjärde stycket grundskoleförordningen

Motivering:

För de elever som riskerar att inte nå målen finns åtgärdsprogram upprättade. De åtgärdsprogram som inspektörerna tagit del av uppfyller dock inte de krav som författningarna ställer på sådana. Det är inte tydliggjort vilka elevens behov är och inte hur dessa behov ska tillgodoses. Därutöver saknas ibland tidpunkt för uppföljning och utvärdering och hur detta ska ske. Uppföljning sker oftast vid nästa utvecklingssamtal vilket kan innebära en alltför lång tid innan de planerade åtgärderna följs upp.

Tillsyn i Prästbols skola och Södra Borgeby skola

Förskoleklass

Grundskola årskurserna 1–6

Helhetsbedömning

Skolinspektionens tillsyn fokuserar på sådana faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevernas möjligheter att uppnå kunskapsmålen. En bedömning har gjorts av i vilken utsträckning skolan, vid det aktuella granskningstillfället, avviker från de krav och förväntningar som uttrycks i skollag, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet, inom de granskade områdena. Granskningen kan dock inte att ge en heltäckande bild av tillståndet i skolan.

Ett av skolornas förbättringsområden vid Skolverkets förra tillsyn år 2003 var elevernas kännedom om målen för utbildningen och elevernas möjlighet till inflytande över undervisningen. Vid denna tillsyn kan konstateras att elevernas kännedom om målen ökat väsentligt. Enligt lärare beror det bland annat på att skolorna arbetat med att tydliggöra målen i skolornas lokala pedagogiska planering.

Skolorna brister i att systematiskt utvärdera och analysera skolans resultat som ett led i att öka måluppfyllelsen. Att synliggöra och utvärdera skolans samlade resultat är viktiga underlag för en skolas kvalitetsarbete så att skolan kan ompröva sina metoder för att måluppfyllelsen ytterligare ska öka. Det är rektorns ansvar att så sker. Det pågår ett utvecklingsarbete vid de båda skolorna men då i huvudsak på personalens initiativ. Vid båda skolorna samverkar lärare och de bedriver utvecklingsarbete tillsammans. Det gäller till exempel skolornas insatser för att förbättra elevernas kunskaper i svenska och matematik.

I båda skolorna finns elever som är i behov av särskilt stöd för att kunna nå utbildningsmålen. De åtgärdsprogram som utarbetas och som ligger till grund för stödinsatserna behöver förbättras för att fungera som ett aktivt verktyg i arbetet med att ge eleverna möjlighet att nå målen. Enligt skolans personal har de begränsade möjligheter att ge stöd till de elever som behöver särskilt stöd. Lärarna pekar på att de har begränsade möjligheter att få specialpedagogiskt stöd i att anpassa undervisningen till elevernas behov. Rektorn bekräftar till viss del lärarnas utsago. Mot bakgrund av att alla elever i årskurs 3 och årskurs 5 inte når lägst målen att uppnå kan det därför finnas skäl att se över att elevers behov av särskilda stödåtgärder tillgodoses.

Skolinspektionens beslut:

Skolinspektionen har under tillsynen av Prästbols skola och Södra Borgeby skola identifierat följande brister. Om inget annat anges avses båda skolorna i nedanstående brister.

- Alla elever ges inte möjligheten att lägst nå målen att uppnå i årskurs 3 i svenska och matematik och i årskurs 5 i samtliga ämnen. (Lpo 94, 2.2 Kunskaper, 2 kap. 6§ grundskoleförordningen)
- Rektorn tar inte ansvar för att skolornas resultat utvärderas regelbundet och använder detta underlag för att nå de nationella målen. (2 kap. 2 § skollagen, Lpo 94, 1. Den enskilda skolans utveckling, 2.8 Rektors ansvar, 1-3 §§ Förordning om kvalitetsredovisning inom skolväsendet m.m.)
- Lärarna ger inte eleven och elevens vårdnadshavare fortlöpande information om elevens kunskapsutveckling och sociala utveckling. (7 kap. 2 § grundskoleförordningen)
- Rektorn ser inte till att arbetet med att förebygga och förhindra kränkande behandling dokumenteras i en plan mot kränkande behandling. (14 a kap. 8 § skollagen)
- Vid Prästbols skola är inte ordningsreglerna förankrade och de efterlevs inte. (6 kap. 8b § grundskoleförordningen)
- Åtgärdsprogrammen uppfyller inte författningarnas krav. (5 kap. 1 § grundskoleförordningen)
- Bestämmelserna om registerkontroll följs inte. (1 § lagen om registerkontroll av personal inom förskoleverksamhet, skola och skol-barnsomsorg)

Kommunen och rektorn har ansvar för att åtgärder vidtas för att åtgärda ovanstående brister. Redovisning ska lämnas till Skolinspektionen senast tre månader från den dag beslutet för Sunne kommun meddelas. Skolinspektionen kommer då att följa upp beslutet. Skolinspektionen förutsätter dock att rektorn och Sunne kommun snarast vidtar åtgärder för att rätta till bristerna.

I ärendets slutliga handläggning har undervisningsråden Marita Schiller Helander och Elisabeth Fogelberg deltagit.

På Skolinspektionens vägnar

Lena Dahlquist

Enhetschef

Agneta Wennberg

Undervisningsråd/föredragande

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför tillsyn i Sunne kommun under våren och hösten 2010. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolor i kommunen. Skolinspektionen besökte Prästbols skola och Södra Borgeby skola den 28 oktober 2010.

Skolorna får efter besöket ett gemensamt beslut där bedömningar som rör den granskade skolan redovisas. Skolbeslutet kompletteras med muntlig återrapportering av de ansvariga inspektörerna.

Prästbols skola och Södra Borgeby skola granskades vid det här inspektionstillfället med en tillsynsmodell, som innebär att granskningsfokus i huvudsak är riktat mot skolans ledningsfunktion och de rutiner som skolan ska ha för att säkerställa att eleverna har tillgång till en utbildning i enlighet med nationella krav.

Tillsynen inriktas mot fyra huvudområden: **måluppfyllelse och resultat, pedagogisk ledning och utveckling av skolan, skolans lärandemiljö** samt **enskild elevs rätt**. Bedömningarna av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet.

Den nya skollagen trädde i kraft den 1 augusti 2010, men 1985 års skollag ska fortsätta att tillämpas fram till den 1 juli 2011. Det innebär att 1985 års skollag är utgångspunkten för Skolinspektionens tillsyn och granskning fram tills dess.

Underlaget för Skolinspektionens bedömning är dels dokument från kommunen och Prästbols skola och Södra Borgeby skola, dels den information som samlats in under besöket, då rektorn, lärare och elever intervjuades. Även annan information om kommunen och skolan från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts.

När tillsynen har genomförts i hela kommunen sammanställs iakttagelser och bedömningar som rör huvudmannens ansvar för utbildningsverksamheten i ett kommunbeslut. Skolbesluten från samtliga skolor i kommunen fogas då till det beslutet som bilagor. Skolinspektionen kommer att följa upp vilka åtgärder som vidtagits i anledning av påtalade brister efter att kommunbeslutet meddelades.

Ytterligare information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats (www.skolinspektionen.se/Tillsyn).

Beskrivning av Prästbols skola och Södra Borgeby skola

Tabell 11. Antal elever på Prästbols skola

Prästbols skola	Antal elever
Förskoleklass	13
Grundskola	53

Källa: Rektorn för Prästbols och Södra Borgeby skola

Tabell 2. Antal elever på Södra Borgeby skola

Södra Borgeby skola	Antal elever
Förskoleklass	12
Grundskola	61

Källa: Rektorn för Prästbols och Södra Borgeby skola

Prästbols skola ligger i samhället Östra Ämtervik söder om Sunne. Södra Borgeby skola ligger strax utanför Sunne samhälle. Utbildningen vid de båda skolorna omfattar förskoleklass och årskurserna 1–6. Beslut har tagits i kommunen att verksamheten vid Södra Borgeby ska avvecklas och från och med nästa läsår tas inga fler elever emot i skolan. Skolorna organiserar sina grupper olika beroende på elevkullarnas storlek. Personalen i respektive skola bildar ett arbetslag.

Skolorna leds av en rektor. I rektorns ansvarområde ingår även fyra förskolor med sju avdelningar och de fritidshem som tillhör de båda skolorna. Dessutom har rektorn ansvar för sju familjedaghem. Dessa verksamheter bedöms i separata rapporter och ingår i kommunbeslutet.

Eleverna vid skolan fortsätter sin skolgång i Fryxellska skolan i centrala Sunne.

Bedömningar och motiveringar

Huvudområde: Måluppfyllelse och resultat

Bedömningsområde: Kunskaper

Bedömning:

Alla elever ges inte möjligheten att lägst nå målen i årskurs 3 i svenska och matematik och i årskurs 5 i samtliga ämnen.

Författningsstöd:

2 kap. 6 § grundskoleförordningen

Lpo94, 2. Mål och riktlinjer och 2.2 Kunskaper

Motivering:

Inför tillsynen har rektorn redovisat måluppfyllelsen för ämnena svenska, engelska och matematik för åren 2007, 2008 och 2009 för båda skolorna. Av redovisningen framgår att resultatet för elever i årskurs 3 vid Prästbols skola varierar över tid. I svenska och matematik nådde 20 procent av eleverna målen år 2008 och 86 procent år 2009. I engelska nådde 91 procent målen år 2008 och 75 procent år 2009. Eftersom det är frågan om ett litet antal elever per årskurs kan redovisningen i procent dock vara missvisande. Enligt lärarna nådde alla målen utom en elev i matematik år 2010 och alla nådde målen i svenska.

Även i årskurs 5 varierar måluppfyllelsen i svenska, engelska och matematik vid Prästbols skola över tid. Sammanställningen visar att resultaten varierar mellan 71 och 75 procent för alla tre ämnena åren 2007-2009. Enligt lärare uppnådde två elever av fyra målen i svenska och matematik och en elev i engelska år 2010. I gruppen finns några elever med diagnostiserade skolsvårigheter.

Sammanställningen över Södra Borgeby skola visar på liknande resultat. År 2008 nådde 73 procent av eleverna i årskurs 3 målen i svenska och matematik. Motsvarande siffra år 2009 var 100 procent i svenska och 92 procent i matematik. Av 13 elever i årskurs 3 år 2010 nådde 5 elever målen i svenska och 11 elever i matematik enligt lärarna.

Resultaten över tid för årskurs 5 vid Södra Borgeby skola visar att resultaten varierar mellan 82 och 92 procent i ämnena svenska och matematik åren 2007-2009. I ämnet engelska försämrades måluppfyllelsen från 77 procent år 2007 till 64 procent år 2009. Enligt lärarna uppnådde 12 av 15 elever målen i svenska och matematik och 11 elever i engelska.

Skolorna har inte redovisat någon sammanställning av måluppfyllelse för övriga ämnen än svenska, engelska och matematik.

Enligt Skolinspektionen finns en rad faktorer som skolan har möjlighet att påverka och som bör vägas in vid bedömningen av om eleverna ges möjligheter att nå lägst målen för utbildningen. Till dessa hör bland annat att elevernas stödbehov utreds och åtgärdsprogram utarbetas så att elever får det särskilda stöd de behöver för att nå målen. En annan faktor är om skolans följer upp resultaten i alla ämnen, analyserar eventuella skillnader i måluppfyllelse samt vidtar åtgärder för ökad måluppfyllelse. Tillsynen visar att skolans personal analyserar kunskapsresultaten i svenska och engelska och vidtar åtgärder för ökad måluppfyllelse. Uppföljnings- och utvärderingsarbetet är dock begränsat till några ämnen och inte systematiskt. Trots vidtagna åtgärder når inte alla elever i årskurs 3 och 5 minst mål att uppnå. Skolinspektionen bedömer sammantaget att skolan inte ger alla elever möjligheter att lägst nå målen för utbildningen. I samband med uppföljningen av tillsynsbeslutet begärs en sammanställning in för det senaste läsåret över andelen elever som nådde målen i respektive ämne i årskurs 5 och över andel elever i årskurs 5 som nådde målen i samtliga ämnen.

Huvudområde: Pedagogisk ledning och utveckling av skolan

Bedömningsområde: Uppföljning och utvärdering

Bedömning:

Rektorn tar inte ansvar för att skolornas resultat utvärderas regelbundet och använder detta underlag för att nå de nationella målen.

Lärarna ger inte eleven och elevens vårdnadshavare fortlöpande information om elevens kunskapsutveckling och sociala utveckling.

Författningsstöd:

2 kap. 2 § skollagen

Lpo 94, 1. Den enskilda skolans utveckling, 2.8 Rektors ansvar

1–3 §§ förordning om kvalitetsredovisning inom skolväsendet m.m.

7 kap. 2 § grundskoleförordningen

Motivering:

Vid intervjuer med lärare vid båda skolorna ges flera exempel på hur de följer upp och utvärderar den pedagogiska verksamheten under året. Exempelvis har skolorna följt upp och analyserat resultaten i engelska och svenska och vidtagit åtgärder för ökad måluppfyllelse. Skolornas lärare upprättar och utvärderar även en lokal arbetsplan som kopplas till den kvalitetsredovisning som lärarna upprättar årligen. I det arbetet deltar rektorn i begränsad omfattning men rektorn är enligt lärarna intresserad av skolutveckling, tar initiativ till nya arbetssätt och tar del av skolans utvecklingsarbete. Båda skolorna lämnar en redovisning av måluppfyllelsen för samtliga ämnen till rektorn. Någon utvärdering och analys av resultaten förutom i ämnena svenska, engelska och matematik görs dock inte vid någon av skolorna. Skolans kvalitetsredovisning innehåll-

ler en sammanställning av måluppfyllelsen för de nationella målen i svenska och matematik i årskurs 3 och för svenska, engelska och matematik i årskurs 5. Det finns dock inte någon sammanställning och utvärdering av skolans samlade kunskapsresultat i de olika ämnena där mål att minst uppnå finns för årskurserna 5. Då skolan inte gör en sammanställning och utvärdering av resultaten i samtliga ämnen i årskurs 5 saknar skolan ett viktigt underlag för att kunna analysera och utvärdera skillnader i måluppfyllelse mellan ämnen och över tid och på det sättet kunna ta ställning till vilka åtgärder som skolan behöver vidta för att ytterligare öka måluppfyllelsen.

De individuella utvecklingsplaner som Skolinspektionen tagit del av är från höstterminen 2009 och uppfyller i varierande grad författningarnas krav. Det förekommer uttryck i de individuella utvecklingsplanerna som handlar om hur eleven uppfattas som person. Enligt rektorn bedöms elevernas kunskapsutveckling med stöd av den lokala pedagogiska planeringen som finns för varje ämne. Skriftliga omdömen ges inte i samtliga ämnen som eleven får undervisning i. Rektorn meddelar att skolans lärare ännu inte börjat arbeta med det verktyg för uppföljning av elevernas kunskapsutveckling som alla lärare i kommunen kommer att använda.

Huvudområde/Bedömningsområde: Skolans lärandemiljö

Bedömning:

Rektorn ser inte till att arbetet med att förebygga och förhindra kränkande behandling dokumenteras i en plan mot kränkande behandling.

Vid Prästbols skola är inte ordningsreglerna förankrade och de efterlevs inte.

Författningsstöd:

14a kap. 8 § skollagen

6 kap. 8b grundskoleförordningen

Motivering:

Skolorna har presenterat en likabehandlingsplan för läsåret 2009/10. Den består även av en plan mot kränkande behandling. Planerna innehåller en allmän översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling. Skolorna gör en kartläggning och nulägesanalys av skolans miljö. Planen innehåller dock inte vilka åtgärder som man avser att påbörja eller genomföra under kommande året utifrån den kartläggning eller nulägesanalys som verksamheterna gjort. I planerna finns inte heller en redogörelse för hur de planerade åtgärder i föregående års plan har genomförts. Skolorna har inte någon plan som gäller för läsåret 2010/11.

Vid Prästbols skola finns ordningsregler. Vid tillsynen framkommer att skolans lärare inte alltid följer de regler som anges i de ordningsregler som beslutats. Ordningsreglerna har inte följts upp under medverkan av företrädare för eleverna.

Huvudområde/Bedömningsområde: Enskild elevs rätt**Bedömning:**

Åtgärdsprogrammen uppfyller inte författningarnas krav.

Bestämmelserna om registerkontroll följs inte.

Författningsstöd:

5 kap. 1 § grundskoleförordningen

1 § lagen om registerkontroll av personal inom förskoleverksamhet, skola och skolbarnsomsorg

Motivering:

Vid samtal med rektorn och personal vid båda skolorna framkommer att skolan tidigt identifierar om en elev kan behöva särskilda stödåtgärder. Det kan dock dröja lång tid innan eventuellt stödbehov utreds. Enligt lärare och rektorn sätts stödåtgärder dock in för eleven även om utredningen drar ut på tiden. Skolorna har enligt lärare och rektor begränsad tillgång till specialpedagogisk kompetens och möjligheten till utredning och stöd för lärare med att anpassa undervisningen till elevernas behov är därför begränsad. I de åtgärdsprogram som Skolinspektionen har tagit del av framgår inte vilket behov av stöd eleverna har. Att behoven framgår i åtgärdsprogrammen är en förutsättning för att kunna följa upp att de åtgärder som vidtagits svarar upp mot elevens behov. Det framgår heller inte alltid när och hur åtgärdsprogrammen ska följas upp. Intervjuer med rektorn och lärare visar att åtgärdsprogrammen sällan revideras och följs upp.

Registerkontroll sker när personal anställs tillsvidare. Vid planerad vikariatsanställning begär skolans personal utdrag ur belastningsregistret. Vid akut vikarieanskaffning händer det att utdraget lämnas efter det att vikarien varit inne i verksamheten. Detta överensstämmer inte med gällande bestämmelser.

Tillsyn i Skäggebergsskolan

Förskoleklass

Grundskola årskurserna 1–6 och obligatorisk särskola årskurserna 1–6

Helhetsbedömning och beslut

Skolinspektionens tillsyn fokuserar på sådana faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevernas möjligheter att uppnå kunskapsmålen. Granskningen avser inte att ge en heltäckande bild av tillståndet i skolan. Istället har en bedömning gjorts av i vilken utsträckning skolan, vid det aktuella granskningstillfället, avviker från de krav och förväntningar som uttrycks i skollag, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet, inom de granskade områdena. Beskrivningarna och bedömningarna i detta beslut grundas på de dokument som Skäggebergsskolan och Sunne kommun skickat in, de verksamhetsredogörelser de lämnat samt på de iakttagelser och intervjuer som genomförts vid besök i verksamheten.

Sedan förra inspektionen år 2003 har skolan arbetat med att åtgärda brister och förbättringsområden. Skolinspektionen bedömer emellertid att resultaten kan förbättras ytterligare. Skolan följer upp elevernas kunskapsutveckling på individnivå men Skolinspektionen bedömer att skolan kan komma längre i sitt arbete med att dokumentera och analysera måluppfyllelsen på skolnivå. Det saknas ett systematiskt kvalitetsarbete där resultaten följs upp regelbundet i samtliga ämnen och utvärderas. Rektorn måste ta ett större ansvar för att undervisningsmålen ständigt prövas, resultaten följs upp och utvärderas och att nya metoder prövas och utvecklas.

Det pågår ett utvecklingsarbete på skolan med individuella utvecklingsplaner, skriftliga omdömen och lokal pedagogisk planering som syftar till en gemensam syn på bedömningar av kunskapsmålen, vilket kan leda till bättre analyser av resultaten.

Vid tillsynen framkommer vidare att särskolans elever är väl integrerade i grundskolans verksamhet.

Skolinspektionen har i tillsynen av Skäggebergsskolan identifierat följande brister som ska åtgärdas

- Alla elever ges inte möjligheter att nå lägst målen att uppnå i matematik och i svenska i årskurs 3 och i samtliga ämnen i årskurs 5. (2 kap. 6 § grundskoleförordningen, Lpo 94, 2. Mål och riktlinjer, 2.2 Kunskaper)
- Rektorn tar inte ansvar för att skolans resultat utvärderas regelbundet. (2 kap. 2 § första stycket skollagen och Lpo 94, 1 Den enskilda skolans utveckling och Lpo 94, 2.8 Rektors ansvar och 1-3 §§ förordningen om kvalitetsredovisning inom skolväsendet)

- Lärarna ger inte eleven och elevens vårdnadshavare fortlöpande information om elevens kunskapsutveckling. (7 kap. 2 § grundskoleförordningen)
- Skolans plan mot kränkande behandling uppfyller inte författningarnas krav. (14 a kap. 8 § skollagen)
- Skolan upprättar inte åtgärdsprogram som uppfyller grundskoleförordningens krav. (5 kap. 1 § tredje stycket grundskoleförordningen)
- Rektorn säkerställer inte att lagen om registerkontroll iakttas. (1 § lagen om registerkontroll av personal inom förskoleverksamhet, skola och skolbarnsomsorg)

Bedömningarna redovisas i bilagorna 1-2

Rektorn och Sunne kommun har ansvar för att skolans brister åtgärdas. Redovisning ska lämnas till Skolinspektionen senast tre månader från den dag beslutet för Sunne kommun meddelas. Skolinspektionen kommer då att följa upp beslutet. Skolinspektionen förutsätter dock att rektorn och Sunne kommun snarast vidtar åtgärder för att rätta till bristerna. Skolinspektionen kan komma att tidigare än angivet datum begära att få ta del av arbetet med att åtgärda bristerna.

I ärendets slutliga handläggning har undervisningsråden Agneta Wennberg och Elisabeth Fogelberg deltagit.

På Skolinspektionens vägnar

Lena Dahlquist

Marita Schiller Helander

Enhetschef

Undervisningsråd

Bilagor:

Bilaga 1 Allmänt om tillsynen och beskrivning av skolan

Bilaga 2 Tillsynsprotokoll och bedömningar för Skäggebergsskolan

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför tillsyn i Sunne kommun under våren och hösten 2010. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolor i kommunen. Skolinspektionen besökte Skäggebergsskolan den 26 oktober 2010.

Varje skola får efter besöket ett beslut där iakttagelser och bedömningar som rör den granskade skolan redovisas. Skolbeslutet kompletteras med muntlig återrapportering av de ansvariga inspektörerna.

När tillsynen har genomförts i hela kommunen sammanställs iakttagelser och bedömningar som rör huvudmannens ansvar för utbildningsverksamheten i kommunen i ett beslut (slutligt beslut). Skolbesluten från samtliga skolor i kommunen fogas då till det beslutet som bilagor. Skolinspektionen kommer att följa upp vilka åtgärder som vidtagits i anledning av påtalade brister senast tre månader efter att kommunbeslutet meddelades.

Tillsynen inriktas mot fyra huvudområden: **måluppfyllelse och resultat, pedagogisk ledning och utveckling av skolan, skolans lärandemiljö** samt **enskild elevs rätt**. Bedömningarna av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet.

Den nya skollagen trädde i kraft den 1 augusti 2010, men 1985 års skollag ska fortsätta att tillämpas fram till den 1 juli 2011. Det innebär att 1985 års skollag är utgångspunkten för Skolinspektionens tillsyn och granskning fram tills dess.

Underlaget för Skolinspektionens bedömning är dels dokument från kommunen och Skäggebergsskolan, dels den information som samlats in under besöket. I Skäggebergsskolan intervjuades rektorn, lärare, annan personal och elever. Även annan information om kommunen och skolan från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts.

Rektorn har tagit del av och givits möjlighet att lämna synpunkter på sakuppgifter i rapporten.

Ytterligare information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats (www.skolinspektionen.se/Tillsyn).

Beskrivning av Skäggebergsskolan

Tabell 12.: Antal elever på Skäggebergsskolan

Skäggebergsskolan	Antal elever
Förskoleklass	30
Grundskola	195
Obligatorisk särskola	5

Källa: Verksamhetsredogörelse för Skäggebergsskolan

Skäggebergsskolan ligger centralt i Sunne kommun. Utbildningen i skolan omfattar förskoleklass och årskurserna 1–6 samt obligatorisk särskola med elever i grund-särskola och träningskola. I skolan finns också fritidshem. Denna verksamhet bedöms i en separat rapport och ingår i kommunbeslutet.

I Skäggebergsskolan organiseras eleverna i ålderhomogena klasser. Särskolans elever är integrerade i grundskolans klasser.

Skolan leds av en rektor. I rektorns ansvarområde ingår även två förskoleavdelningar. Denna verksamhet bedöms i en separat rapport och ingår i kommunbeslutet.

Tillsynsprotokoll för Skäggebergsskolan

Rutan under varje bedömningspunkt fylls endast i när Skolinspektionen bedömt att åtgärder behövs. Bedömningar och motiveringar för detta redovisas i det följande.

Måluppfyllelse och resultat

Kunskaper

Pedagogisk ledning och utveckling av skolan

Fokus på skolans uppdrag

Lärarnas bedömning och utvärdering

Rektorns ansvar för uppföljning och utvärdering

Skolans lärandemiljö

Fokus på lärande

Tillit till elevens förmåga

Trygghet och studiero

Enskild elevs rätt

Bedömning (och betyg)

Undervisningstid och val

Särskilt stöd

Studie- och yrkesvägledning

Avgifter

Rektorns beslutsfattande

Bedömningar och motiveringar

Huvudområde: Måluppfyllelse och resultat

Bedömningsområde: Kunskaper

Bedömning:

Alla elever ges inte möjligheter att nå lägst målen att uppnå i matematik och svenska i årskurs 3 och i samtliga ämnen i årskurs 5

Författningsstöd:

2 kap. 6 § grundskoleförordningen

Lpo 94, 2. Mål och riktlinjer, 2.2 Kunskaper

Motivering:

I Skäggebergsskolan finns en redovisning av de nationella proven i svenska och matematik i årskurs 3. Resultaten visar att över 80 procent av eleverna uppnådde kravnivåerna. Skolan sammanställer också resultaten av de nationella ämnesproven i årskurs 5. Sammanställningen visar att vårterminen 2009 uppnådde cirka 80 procent av eleverna kravnivån i svenska och engelska. I matematik nådde 85 procent av eleverna kravnivån.

I övriga ämnen i årskurs 5 saknas det sammanställningar av resultaten. Det finns dock en sammanställning av måluppfyllelsen i ämnena svenska, engelska och matematik för alla årskurser. Av den framgår att måluppfyllelsen är över 90 procent i svenska och matematik för årskurs 3. Måluppfyllelsen i svenska, matematik och engelska för årskurs 5 är nära 90 procent. Det saknas en samlad bedömning av måluppfyllelsen i samtliga ämnen i årskurs 5. I grundsärskolan nådde samtliga elever målen i svenska och matematik.

Mot bakgrund av att inte alla elever når målen och att skolan brister i sin uppföljning och utvärdering av kunskapsresultaten i alla ämnen som eleverna får undervisning i, måste skolan vidta åtgärder och säkerställa att alla elever ges möjligheter att nå målen för utbildningen. I samband med uppföljningen av tillsynsbeslutet begärs en sammanställning in för det senaste läsåret över andel elever som nådde målen i respektive ämne i årskurs 5 och över andel elever i årskurs 5 som nådde målen i samtliga ämnen.

Huvudområde: Pedagogisk ledning och utveckling av skolan**Bedömningsområde: Rektorns ansvar för uppföljning och utvärdering****Bedömning:**

Rektorn tar inte ansvar för att skolans resultat utvärderas regelbundet

Författningsstöd

2 kap. 2 § första stycket skollagen

Lpo 94, 1 Den enskilda skolans utveckling och Lpo 94, 2.8 Rektors ansvar

1-3 §§ förordningen om kvalitetsredovisning inom skolväsendet m.m.

Motivering:

I Skäggebergsskolan följer lärarna upp elevernas kunskapsresultat i samtliga ämnen på individnivå men skolan har inget systematiskt arbete där resultaten av uppföljningen dokumenteras.

Skolans rektor följer upp kunskapsresultaten i svenska och matematik för årskurs 3 samt i svenska, matematik och engelska för årskurs 5 men inte i samtliga ämnen i årskurs 5. Kvalitetsarbetet på skolan visar att resultat inte utvärderas i tillräcklig omfattning på skolnivå och inte heller över tid. Via regelbundna arbetslags- och personalkonferenser håller sig rektorn informerad om elevernas kunskapsutveckling. I intervjuerna framkommer att rektorn deltar i relativt stor utsträckning i verksamheten för att sedan diskutera undervisningens kvalitet med lärarna. Däremot saknar rektorn en dokumenterad systematisk uppföljning för att tillsammans med lärarna kunna utvärdera de resultat som undervisningen ger i form av vilken måluppfyllelse eleverna når. Skolans rutiner och strukturer för ett systematiskt kvalitetsarbete måste förbättras så att undervisningsmålen ständigt prövas, resultaten följs upp och utvärderas och att nya metoder prövas och utvecklas.

Huvudområde: Pedagogisk ledning och utveckling av skolan**Bedömningsområde: Lärarnas bedömning och utvärdering****Bedömning:**

Lärarna ger inte eleven och elevens vårdnadshavare fortlöpande information om elevens kunskapsutveckling

Författningsstöd

7 kap. 2 § grundskoleförordningen

Motivering:

I Skäggebergsskolan pågår ett utvecklingsarbete kring individuella utvecklingsplaner (IUP) och skriftliga omdömen. För årskurserna 1–2 innehåller planerna en beskrivning av elevens arbetsmiljö i skolan och en bedömning av måluppfyllelsen i svenska och matematik. Det förekommer också en beskrivning av elevens utveckling i idrott och hälsa. Betygsliknande omdömen görs för årskurserna 3–6 i de ämnen där undervisning har skett. Vid bedömningen använder skolan bokstäverna A-F. Av omdömena framgår inte tydligt elevens kunskapsutveckling i relation till målen i varje ämne. Det saknas en beskrivande bedömning som kan ge vägledning till elev och vårdnadshavare var eleven befinner sig i sin utveckling mot målen.

Huvudområde: Skolans lärandemiljö**Bedömningsområde: Trygghet och studiero****Bedömning:**

Skolans plan mot kränkande behandling uppfyller inte författningarnas krav

Författningsstöd:

14 a kap. 8 § skollagen

Motivering:

Skäggebergsskolan har en plan mot kränkande behandling. Skolan gör inte någon kartläggning av vilket behov skolan har under det kommande året för att främja och förebygga kränkande behandling. Det framgår därför inte av planen vilka åtgärder som skolan avser påbörja eller genomföra det kommande året utifrån situationen på skolan. Skolans plan saknar också en redogörelse för hur föregående års planerade åtgärder har genomförts. I den dagliga verksamheten bedrivs dock såväl förebyggande arbete som aktivt ingripande mot kränkande behandling.

Huvudområde: Enskild elevs rätt**Bedömningsområde: Särskilt stöd****Bedömning:**

Skolan upprättar inte åtgärdsprogram som uppfyller grundskoleförordningens krav

Författningsstöd:

5 kap. 1 § tredje stycket grundskoleförordningen

Motivering:

I de åtgärdsprogram som Skolinspektionen har tagit del av framgår inte tydligt vad elevens behov är. Skolan utreder elevernas situation och behov men beskriver inte behoven i åtgärdsprogrammen. Att behoven framgår i åtgärdsprogrammen är en förutsättning för att kunna följa upp att de åtgärder som vidtagits svarat upp mot elevens behov.

Huvudområde: Enskild elevs rätt**Bedömningsområde: Rektorns beslutsfattande****Bedömning:**

Rektorn säkerställer inte att lagen om registerkontroll iakttas

Författningsstöd:

1 § lagen om registerkontroll av personal inom förskoleverksamhet, skola och skolbarnsomsorg

Motivering:

Alla som arbetar inom förskoleverksamhet, skola och skolbarnsomsorg ska lämna ett utdrag ur det register som förs enligt lagen om belastningsregister. I den dokumentation som Skolinspektionen tagit del av och vid intervjuer med rektorn framkommer att utdrag från registret ibland lämnas i efterhand vid anställning av vikarier. Detta kan hända vid akuta situationer då varken fast personal eller ordinarie vikarier finns att tillgå. Förfarandet strider mot lagen. Den som inte har lämnat ett registerutdrag får inte anställas

Tillsyn i Åmbergsskolan

Förskoleklass

Grundskola årskurserna 1–6

Helhetsbedömning

Skolinspektionens tillsyn fokuserar på sådana faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevernas möjligheter att uppnå kunskapsmålen. En bedömning har gjorts av i vilken utsträckning skolan, vid det aktuella granskningstillfället, avviker från de krav och förväntningar som uttrycks i skollag, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet, inom de granskade områdena. Granskningen kan dock inte att ge en heltäckande bild av tillståndet i skolan.

I skolan sammanställs resultaten från de nationella ämnesproven i årskurserna 3 och 5. År 2009 var det 32 procent av eleverna i årskurs 3 som inte nådde kravnivån vid de nationella proven i svenska och 14 procent av eleverna vid de nationella proven i matematik. För årskurs 5 visar officiell statistik att resultatet ligger strax över snittet i riket i svenska, matematik och engelska. I övriga ämnen i årskurs 5 saknas det sammanställningar av resultaten. Skolan saknar således ett viktigt underlag för att kunna analysera och utvärdera skillnader i måluppfyllelse mellan olika årskurser, ämnen och över tid och på det sättet kunna ta ställning till vilka åtgärder som skolan behöver vidta för att öka måluppfyllelsen.

Sedan rektorn började sin tjänst i Åmbergsskolan har mycket tid och fokus legat på att upprätta den formella dokumentation som skolan saknat såsom plan mot kränkande behandling, individuella utvecklingsplaner med skriftliga omdömen. Vid tillsynen noterades att det pågår ett arbete med lokal pedagogisk planering och i detta arbete har skolan kommit långt. När det gäller annan dokumentation såsom individuella utvecklingsplaner med skriftliga omdömen, åtgärdsprogram samt plan mot kränkande behandling återstår en del förbättringsarbete för att dessa planer ska motsvara författningarnas krav.

Rektorn ansvarar över flera olika ansvarsområden förutom Åmbergsskolan. Detta innebär enligt rektorn att för lite tid kan ägnas åt att bli förtrogen med den dagliga verksamheten i skolan. Skolinspektionen bedömer att rektorn i större utsträckning bör ta det övergripande ansvaret för att verksamheten som helhet inriktas på att nå de nationella målen.

Eleverna berättar att de trivs i skolan och upplever att skolan i huvudsak är en trygg miljö.

Skolinspektionens beslut:

Skolinspektionen har under tillsynen av Åmbergsskolan identifierat följande brister.

- Alla elever ges inte möjligheter att nå lägst målen att uppnå i ämnen i svenska och matematik i årskurs 3 och samtliga ämnen i årskurs 5 (2 kap. 6 § grundskoleförordningen, Lpo 94, 2. Mål och riktlinjer, 2.2 Kunskaper)
- Rektorn tar inte ansvar för att skolans resultat följs och utvärderas. (7 Kap. 2 § grundskoleförordningen och 2 kap. 2 § första stycket skollagen och Lpo 94, 1 Den enskilda skolans utveckling och Lpo 94, 2.8 Rektors ansvar och 1-3 §§ förordningen om kvalitetsredovisning inom skolväsendet m. m.)
- Rektorn bedriver inte ett pedagogiskt ledarskap genom att organisera, planera och utvärdera. (2 kap. 2 § första stycket skollagen, Lpo 2.8 rektors uppdrag)
- Rektorn säkerställer inte i tillräcklig utsträckning att skolans arbete skapar engagemang hos eleverna och en god miljö för lärande som främjar elevernas utveckling (14 a kap. skollagen, 2 § förordningen om barns och elevers deltagande i arbetet med planer mot diskriminering och kränkande behandling)
- Rektorn säkerställer inte att elevernas rättigheter tillgodoses. (5 kap.1 § tredje och fjärde stycket grundskoleförordningen)

Kommunen och rektorn har ansvar för att åtgärder vidtas för att åtgärda ovanstående brister. Redovisning ska lämnas till Skolinspektionen senast tre månader från den dag beslutet för Sunne kommun meddelas. En redovisning av respektive skolas måluppfyllelse för samtliga ämnen i årskurs 5 ska då skickas in. Skolinspektionen kommer då att följa upp beslutet. Skolinspektionen förutsätter dock att rektorn och Sunne kommun snarast vidtar åtgärder för att rätta till bristerna.

I ärendets slutliga handläggning har deltagit Lena Dahlquist, enhetschef, Eva Wallentin undervisningsråd.

På Skolinspektionens vägnar

Lena Dahlquist

Enhetschef

Eva Wallentin

Undervisningsråd

föredragande

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför tillsyn i Sunne kommun under hösten 2010. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolor i kommunen. Skolinspektionen besökte Åmbergs skola den 14 oktober 2010.

Varje skola får efter besöket ett beslut där bedömningar som rör den granskade skolan redovisas. Skolbeslutet kompletteras med muntlig återrapportering av de ansvariga inspektörerna.

Åmbergsskolan granskades vid det här inspektionstillfället med en tillsynsmodell, som innebär att granskningsfokus i huvudsak är riktat mot skolans ledningsfunktion och de rutiner som skolan ska ha för att säkerställa att eleverna har tillgång till en utbildning i enlighet med nationella krav.

Tillsynen inriktas mot fyra huvudområden: **måluppfyllelse och resultat, pedagogisk ledning och utveckling av skolan, skolans lärandemiljö** samt **enskild elevs rätt**. Bedömningarna av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet.

Den nya skollagen trädde i kraft den 1 augusti 2010, men 1985 års skollag ska fortsätta att tillämpas fram till den 1 juli 2011. Det innebär att 1985 års skollag är utgångspunkten för Skolinspektionens tillsyn och granskning fram tills dess.

Underlaget för Skolinspektionens bedömning är dels dokument från kommunen och skolan, dels den information som samlats in under besöket, då rektorn intervjuades. Även annan information om kommunen och skolan från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts.

När tillsynen har genomförts i hela kommunen sammanställs iakttagelser och bedömningar som rör huvudmannens ansvar för utbildningsverksamheten i ett kommunbeslut. Skolbeslutet från samtliga skolor i kommunen fogas då till det beslutet som bilagor. Skolinspektionen kommer att följa upp vilka åtgärder som vidtagits i anledning av påtalade brister efter att kommunbeslutet meddelades.

Ytterligare information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats (www.skolinspektionen.se/Tillsyn).

Beskrivning av Åmbergsskolan

Tabell 13. Antal elever på Åmbergsskolan

Åmbergsskolan	Antal elever
Förskoleklass	24
Grundskola	127

Källa: Rektorn på skolan

Åmbergsskolan är en skola med förskoleklass och årskurserna 1-6. Den är belägen i Sunne samhälle. I skolan finns två spår med förskoleklass och årskurserna 1-2. Där sker undervisningen i åldersintegrerade grupper. Därefter är klasserna ålderhomogena med en klass i vardera årskurserna 3-6. I skolan genomförs gemensamma temadagar där samverkan sker mellan klasser och grupper. Skolans senaste temadag handlade om potatis.

Bedömningar och motiveringar

Huvudområde: Måluppfyllelse och resultat

Bedömningsområde: Kunskaper

Bedömning:

Alla elever ges inte möjligheter att nå lägst målen att uppnå i svenska och matematik i årskurs 3 och i samtliga ämnen i årskurs 5.

Författningsstöd:

2 kap. 6 § grundskoleförordningen

Lpo 94, 2. Mål och riktlinjer, 2.2 Kunskaper

Motivering:

I skolan sammanställs resultaten från de nationella ämnesproven i årskurserna 3 och 5. År 2009 var det 32 procent av eleverna i årskurs 3 som inte nådde kravnivån vid utprovningssomgången av de nationella proven i svenska och 14 procent av eleverna vid de nationella proven i matematik. Enligt rektorn är resultatet vid de nationella proven i årskurs 3 inte helt tillförlitligt eftersom skolan upplevde direktiven som diffusa. För årskurs 5 visar officiell statistik att resultatet vid de nationella ämnesproven ligger strax över snittet i riket i svenska, matematik och engelska. I skolan finns sammanställningar av resultaten i svenska och matematik i årskurserna 1–6 och i engelska i årskurserna 3–6. I årskurs 5 nådde år 2010 samtliga elever målen i matematik och svenska och 95 procent nådde målen i engelska. Dessa resultat finns redovisade i kvalitetsredovisningen och där finns en kort analys av resultaten i svenska. I övriga ämnen i årskurs 5 saknas det sammanställningar av resultaten. Skolans rektor och lärare diskuterar regelbundet kunskapsresultaten men gör ingen dokumenterad uppföljning och utvärdering av de samlade kunskapsresultaten på skolnivå. Skolan saknar ett viktigt underlag för att kunna analysera och utvärdera skillnader i måluppfyllelse mellan olika årskurser, ämnen och över tid och på det sättet kunna ta ställning till vilka åtgärder som skolan behöver vidta för att öka måluppfyllelsen.

Mot bakgrund av att inte alla elever uppnått kravnivåerna i de nationella proven och att skolan brister i sin uppföljning och utvärdering av kunskapsresultaten, måste skolan vidta åtgärder och säkerställa att alla elever ges förutsättningar att nå målen för utbildningen. Skolinspektionen förutsätter också att rektorn fortsätter vidta åtgärder för att utveckla sitt pedagogiska ledarskap och utveckla skolan mot de nationella målen.

I samband med uppföljningen av tillsynsbeslutet begärs en sammanställning in för det senaste läsåret över andel elever som nådde målen i respektive ämne i årskurs 5 och över andel elever i årskurs 5 som nådde målen i samtliga ämnen.

Huvudområde: Pedagogisk ledning och utveckling av skolan**Bedömningsområde: Uppföljning och utvärdering****Bedömning:**

Rektorn tar inte ansvar för att skolans resultat följs och utvärderas.

Författningsstöd:

7 kap. 2 § grundskoleförordningen

2 kap. 2 § första stycket skollagen

Lpo 94, 1 Den enskilda skolans utveckling och Lpo 94, 2.8 Rektors ansvar

1-3 §§ förordningen om kvalitetsredovisning inom skolväsendet m. m.

Motivering:

De skriftliga omdömen från Åmbergsskolan som Skolinspektionen har tagit del av uppfyller i varierande grad författningarnas krav. Exempelvis relateras omdömen om elevens kunskapsutveckling endast i begränsad utsträckning till de nationella målen i varje ämne som eleven får undervisning i. Vidare finns inte omdömen i alla ämnen eleven får undervisning i. Det skriftliga omdömet ligger till grund för en individuell utvecklingsplan (IUP) som skrivs i samband med utvecklingssamtalet. Hur IUP utformas varierar mellan olika lärare. I elevernas IUP framgår det inte alltid vilka insatser som behövs för att eleven ska nå målen och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen och kursplanerna. Det förekommer också uttryck som har med elevens personliga inställning till ämnet att göra. Skolans IUP med skriftliga omdömen uppfyller därmed inte författningarnas krav. På skolan pågår ett utvecklingsarbete kring IUP, skriftliga omdömen och lokal pedagogisk planering (LPP). Rektorn uppger att det är ett långsiktigt arbete som kommer att fortskrida under de kommande åren.

Skolans rektor följer upp och utvärderar kunskapsresultaten i svenska och matematik för årskurs 3 samt i svenska, matematik och engelska för årskurs 5 men inte i resterande ämnen i årskurs 5. Resultaten i andra ämnen än i svenska, matematik och engelska har inte efterfrågats av förvaltningschefen enligt rektorn. Kvalitetsarbetet på skolan visar att kunskapsresultaten inte utvärderas i önskvärd omfattning på skolnivå och inte heller över tid. Rektorn uppger att hon diskuterar undervisningens kvalitet med lärarna genom verksamhetsbesök, arbetsplatsträffar, medarbetarsamtal m.m. Däremot saknar rektorn en dokumenterad systematisk uppföljning för att tillsammans med lärarna kunna utvärdera de resultat som undervisningen ger i form av vilken måluppfyllelse eleverna når. Skolans rutiner och strukturer för ett systematiskt kvalitetsarbete måste förbättras så att undervisningsmålen ständigt prövas, resultaten följs upp och utvärderas och att nya metoder prövas och utvecklas.

Huvudområde: Pedagogisk ledning och utveckling av skolan**Bedömningsområde: Pedagogiskt ledarskap****Bedömning:**

Rektorn bedriver inte i tillräcklig utsträckning ett pedagogiskt ledarskap genom att organisera, planera och utvärdera verksamheten.

Författningsstöd:

2 kap. 2 § första stycket skollagen

Lpo 94, 2.8 Rektors ansvar

Motivering:

Sedan rektorn började sin tjänst i Åmbergsskolan hösten 2007 har mycket tid och fokus legat på att upprätta den formella dokumentation som skolan saknat såsom plan mot kränkande behandling, individuella utvecklingsplaner med skriftliga omdömen. Vid tillsynen pågår ett arbete med lokal pedagogisk planering och i detta arbete har skolan kommit långt. Denna planering är till viss del färdigställd. När det gäller annan dokumentation såsom individuella utvecklingsplaner med skriftliga omdömen, åtgärdsprogram samt plan mot kränkande behandling återstår en del förbättringsarbete för att dessa planer ska motsvara författningarnas krav.

Rektorn ansvarar över flera olika ansvarsområden förutom Åmbergsskolan såsom förskolor och dagbarnvårdare. Detta innebär enligt rektorn att för lite tid kan ägnas åt att bli förtrogen med den dagliga verksamheten i skolan. Skolinspektionen vill påpeka att förtrogenhet med verksamheten är särskilt viktigt då problem uppstår i skolan. Vid tillsynen framkommer att elever och lärare till viss del inte är nöjda med situationen i undervisningen. Rektorn har satt in åtgärder men själv inte varit närmre involverad eller efterhört hur eleverna upplever situationen. Rektorn upplever sin arbetssituation som ansträngd och i denna stressade situation har det varit svårt att organisera, utvärdera och styra utvecklingen mot de nationella målen. Som pedagogisk ledare och chef för lärarna och övrig personal har rektorn det övergripande ansvaret för att verksamheten som helhet inriktas på att nå de nationella målen.

Huvudområde/ Bedömningsområde: Skolans lärandemiljö**Bedömning:**

Rektorn säkerställer inte i tillräcklig utsträckning att skolans arbete skapar engagemang hos eleverna och en god miljö för lärande som främjar elevernas utveckling.

Författningsstöd:

14 a kap. skollagen

2 § förordningen om barns och elevers deltagande i arbetet med planer mot diskriminering och kränkande behandling

Motivering:

Skolan har en likabehandlingsplan/plan mot kränkande behandling för läsåret 2009–2010. Planen har enligt kvalitetsredovisningen utvärderats. I planen finns en översikt över de åtgärder skolan rent allmänt brukar vidta under läsåret kallad "konkreta åtgärder för vårt arbete". Det saknas emellertid en kartläggning av vilka behov den enskilda skolan har under det kommande året. Det framgår därför inte vilka åtgärder som skolan avser påbörja eller genomföra det kommande året utifrån skolans specifika behov. I den dagliga verksamheten bedrivs dock såväl förebyggande arbete som aktivt ingripande mot kränkande behandling och eleverna uppger i intervju att lärare tar tag i problemen direkt om något inträffat. I skolan finns kamratstödare.

Huvudområde/ Bedömningsområde: Enskild elevs rätt

Bedömning:

Rektorn säkerställer inte att elevernas rättigheter tillgodoses.

Författningsstöd:

5 kap. 1 § tredje och fjärde stycket grundskoleförordningen

Motivering:

Åtgärdsprogram är upprättade för de elever som riskerar att inte nå målen. De åtgärdsprogram som Skolinspektionen tagit del av uppfyller dock inte de krav som författningarna ställer på sådana. Av åtgärdsprogrammen framgår inte tydligt vilket behov av stöd eleverna har. Skolan utreder elevernas situation och behov men beskriver inte kortfattat behoven i åtgärdsprogrammen.

Bilaga 2

Tillsynsprotokoll och bedömningar för kommunens gymnasieskolor och vuxenutbildning

Tillsynsprotokoll och bedömningar för kommunens gymnasieskolor och vuxenutbildning

---

Tillsyn i Broby Grafiska Utbildning

Gymnasieskola

Helhetsbedömning

Skolinspektionens tillsyn fokuserar på sådana faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevernas möjligheter att uppnå kunskapsmålen. En bedömning har gjorts av i vilken utsträckning skolan, vid det aktuella granskningstillfället, avviker från de krav och förväntningar som uttrycks i skollag, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet, inom de granskade områdena. Granskningen kan dock inte ge en heltäckande bild av tillståndet i skolan.

Broby Grafiska Utbildnings uttalade profilering mot näringslivet är positiv för elever och personal. Skolinspektionen ser dock att de nationella kraven på en gymnasieskola behöver uppmärksammas mer, vilket framgår av detta beslut. Ett sådant område är den pedagogiska fortbildning av lärare, som krävs för att lärarna ska kunna utföra sin undervisning professionellt. Skolan har påtagliga svårigheter att rekrytera pedagogiskt utbildade lärare i yrkesämnen. Skolan måste vidare förbättra uppföljning och utvärdering av verksamheten, det vill säga kvalitetsarbetet. Arbetet med särskilt stöd och utarbetande av åtgärdsprogram för eleverna behöver förbättras. Dessa punkter nämndes även vid inspektionen år 2003. Skolinspektionen finner det anmärkningsvärt att skolan fortfarande uppvisar brister inom dessa områden.

Broby Grafiska Utbildning har ett gott rykte inom den grafiska branschen. Skolan har ett nära samarbete med näringsliv och skolor både nationellt och internationellt, antingen med direkt koppling till de olika utbildningarna eller indirekt genom olika projekt som drivs på skolan. Eleverna är nöjda med sin utbildning och får ofta anställning direkt efter avslutade studier. Andel elever vid skolan med grundläggande behörighet för studier vid universitet och högskolor var 100 procent läsåret 2008/09 och motsvarande för riket var då 86 procent.

Skolinspektionens beslut:

Skolinspektionen har vid tillsyn av Broby Grafiska Utbildning identifierat följande brister:

- Rektorn tar inte ansvar för att skolans resultat utvärderas regelbundet och använder detta underlag för att nå de nationella målen (2 kap. 2 § första stycket sista meningen i skollagen och Lpf 94, 1.2 Skolans värdegrund och uppgifter, Den enskilda skolans utveckling Lpf 94, 2.6 Rektors ansvar).

- Personalen får inte den kompetensutveckling som krävs för att de professionellt ska kunna genomföra sina arbetsuppgifter (2 kap. 7 § skollagen och Lpf 94, 2.6 Rektors ansvar).
- Planen mot kränkande behandling fyller inte författningarnas krav (14 a kap. 8 § skollagen).
- Betyg sätts inte alltid i enlighet med bestämmelserna på varje avslutad kurs (7 kap.1§ gymnasieförordningen).
- Behovet av särskilt stöd utreds inte alltid och åtgärdsprogram upprättas inte för alla elever i behov av särskilda stödinsatser (8 kap. 1a § gymnasieförordningen).
- Skolan kan inte uppvisa att gymnasiesärskolans elever får den undervisning de har rätt till (6 kap. skollagen och Förordning om gymnasiesärskolan).

Kommunen och rektorn har ansvar för att åtgärder vidtas för att komma tillrätta med ovanstående brister. Redovisning ska lämnas till Skolinspektionen senast tre månader från den dag beslutet för Sunne kommun meddelas. Skolinspektionen kommer då att följa upp beslutet. Skolinspektionen förutsätter dock att rektorn och Sunne kommun snarast vidtar åtgärder för att rätta till bristerna.

I ärendets slutliga handläggning har undervisningsråden Elisabeth Fogelberg och Mats Lindström deltagit.

På Skolinspektionens vägnar

Lena Dahlquist

Enhetschef

Monica Gillenius

Undervisningsråd/föredragande

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför tillsyn i Sunne kommun under hösten 2010. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolor i kommunen. Skolinspektionen besökte Broby Grafiska Utbildning den 29 september.

Varje skola får efter besöket ett beslut där bedömningar som rör den granskade skolan redovisas. Skolbeslutet kompletteras med muntlig återrapportering av de ansvariga inspektörerna.

Broby Grafiska Utbildning granskades vid det här inspektionstillfället med en tillsynsmodell, som innebär att granskningsfokus i huvudsak är riktat mot skolans ledningsfunktion och de rutiner som skolan ska ha för att säkerställa att eleverna har tillgång till en utbildning i enlighet med nationella krav.

Tillsynen inriktas mot fyra huvudområden: **måluppfyllelse och resultat, pedagogisk ledning och utveckling av skolan, skolans lärandemiljö** samt **enskild elevs rätt**. Bedömningarna av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet.

Den nya skollagen trädde i kraft den 1 augusti 2010, men 1985 års skollag ska fortsätta att tillämpas fram till den 1 juli 2011. För elever som har påbörjat utbildningen före den 1 juli 2011 ska 1985 års skollag fortsätta att tillämpas tills dess att eleverna avslutat sin utbildning. Det innebär att 1985 års skollag under dessa perioder är utgångspunkten för Skolinspektionens tillsyn och granskning.

Underlaget för Skolinspektionens bedömning är dels dokument från kommunen och Broby Grafiska Utbildning, dels den information som samlats in under besöket, då rektorn intervjuades. Även annan information om kommunen och skolan från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts.

När tillsynen har genomförts i hela kommunen sammanställs iakttagelser och bedömningar som rör huvudmannens ansvar för utbildningsverksamheten i ett kommunbeslut. Skolbesluten från samtliga skolor i kommunen fogas då till det beslutet som bilagor. Skolinspektionen kommer att följa upp vilka åtgärder som vidtagits i anledning av påtalade brister efter att kommunbeslutet meddelades.

Ytterligare information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats (www.skolinspektionen.se/Tillsyn).

Beskrivning av Broby Grafiska Utbildning

Tabell 1. Antal elever på Broby Grafiska Utbildning

Broby Grafiska Utbildning	Antal elever
Grafisk medieproduktion	60
Medieprogrammet	57
Hälsa och Ledarskapsprogrammet	35
Gymnasiesärskola	3

Källa: Skolan

Broby Grafiska Utbildning ligger i Sunne kommun. Lokalerna är ändamålsenliga och fräscha och ligger i anknnytning till företag i branschen. Broby Grafiska Utbildning erbjuder tre gymnasieprogram: Det nationella Medieprogrammet samt två specialutformade program, Grafisk medieproduktion och Hälsa och Ledarskapsprogrammet. Skolan bedriver även fyraårig gymnasiesärskola.

Broby Grafiska är dessutom ett certifierat teknikcollege och har fem yrkeshögskoleutbildningar.

Bedömningar och motiveringar

Huvudområde: Pedagogisk ledning och utveckling av skolan

Bedömningsområde: Uppföljning och utvärdering

Bedömning:

Rektorn tar inte ansvar för att skolans resultat utvärderas regelbundet och använder detta underlag för att nå de nationella målen.

Författningsstöd:

2 kap. 2 § första stycket sista meningen i skollagen

Lpf 94, 1.2 Skolans värdegrund och uppgifter, Den enskilda skolans utveckling

Lpf 94, 2.6 Rektors ansvar.

Motivering:

Det saknas ett systematiskt kvalitetsarbete där skolans resultat regelbundet följs upp och utvärderas samt utgör underlag för åtgärder. Någon sammanställning och jämförelse av slutbetyg med resultaten på de nationella proven har exempelvis inte genomförts och andra jämförelser av resultaten med andra skolor och riket saknas. Skolans kvalitetsredovisning utgör inte det instrument för utveckling och förbättring som avsikten är.

Bedömningsområde: Pedagogiskt ledarskap

Bedömning:

Personalen får inte den kompetensutveckling som krävs för att de professionellt ska kunna genomföra sina arbetsuppgifter.

Författningsstöd:

2 kap. 7 § skollagen

Lpf 94, 2.6 Rektors ansvar.

Motivering: Dokumentstudier, officiell statistik och intervjuer visar att skolan har lärare som saknar pedagogisk utbildning och som inte får adekvat kompetensutveckling. Dessa lärare är ofta anställda för undervisning i karaktärsämnena, har yrkeserfarenhet men ingen pedagogisk utbildning. Skolan avsätter medel för fortbildning varje år och rektorn anser att beredskapen för den pedagogiska fortbildningen är god. Skolinspekt-

ionen konstaterar emellertid att skolan bland annat saknar individuella kompetensutvecklingsplaner för personalen och bedömer att ytterligare åtgärder behövs.

Huvudområde/Bedömningsområde: Skolans lärandemiljö

Bedömning: Planen mot kränkande behandling fyller inte författningarnas krav.

Författningsstöd:

14 a kap. 8 § skollagen.

Motivering:

Broby Grafiska Utbildning har en likabehandlingsplan som innefattar en plan mot kränkande behandling. Planen innehåller en allmän handlingsplan för hur skolan ska arbeta om kränkningar uppstår. Skolan har därmed ingen egen plan mot kränkande behandling där behoven vid varje enskild verksamhet inom skolan framgår. Planen saknar även vuxenperspektivet det vill säga planen omfattar inte relationen mellan vuxna och elever på skolan. Planen brister dessutom i följande avseenden:

Trots att det vid skolan görs kartläggningar bland annat i form av elev- och personalenkäter får dessa inget genomslag i form av konkreta förebyggande åtgärder i skolans plan mot kränkande behandling. Det förebyggande arbete som redovisas i planen är allmänna åtgärder som inte är kopplade till den verksamhet som bedrivs vid skolan. Planen saknar en redovisning av vilka konkreta insatser som utifrån en aktuell kartläggning planeras under det kommande året för att förebygga kränkande behandling. Den likabehandlingsplan som Skolinspektionen tagit del av saknar datering och är inte heller utvärderad i kvalitetsredovisningen.

Huvudområde/Bedömningsområde: Enskild elevs rätt

Bedömning:

Betyg sätts inte alltid i enlighet med bestämmelserna på varje avslutad kurs.

Författningsstöd:

7 kap.1 § gymnasieförordningen.

Motivering:

Dokumentstudier och intervjuer vid skolbesöket visar att lärare inte alltid sätter betyg vid avslutad kurs. Individuella studieplaner för elever visar att vissa kurser är slutförda, men betyg är inte satta för alla elever.

Bedömning:

Behovet av särskilt stöd utreds inte alltid och åtgärdsprogram upprättas inte för alla elever i behov av särskilda stödinsatser.

Författningsstöd:

8 kap. 1a § gymnasieförordningen.

Motivering:

Alla elever i behov av särskilt stöd får inte det stöd de har rätt till och åtgärdsprogram. Studier av åtgärdsprogram samt intervjuer visar att utredningar av elevers förutsättningar och behov är bristfälliga eller saknas helt.

Bedömning:

Skolan kan inte uppvisa att gymnasiesärskolans elever får den undervisning de har rätt till.

Författningsstöd:

6 kap. Särskolan enligt skollagen och Förordning om gymnasiesärskolan.

Motivering:

Skolan har inte tidigare genomfört undervisning för elever inom gymnasiesärskolan. Vid intervjuer och dokumentstudier framgår att personalens kunskaper om gymnasiesärskola såsom dess kursplaner och garanterad undervisningstid är bristfälliga. Det framgår inte heller av de individuella studieplanerna för dessa elever, att eleverna studerar vid den 4-åriga gymnasiesärskolan.

Tillsyn i Broby Gymnasieskola

Gymnasieskola

Gymnasiesärskola

Kommunal vuxenutbildning

Svenskundervisning för invandrare

Helhetsbedömning och beslut

Skolinspektionens tillsyn fokuserar på sådana faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevernas möjligheter att uppnå kunskapsmålen. Granskningen avser inte att ge en heltäckande bild av tillståndet i skolan. Istället har en bedömning gjorts av i vilken utsträckning skolan, vid det aktuella granskningstillfället, avviker från de krav och förväntningar som uttrycks i skollag, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet, inom de granskade områdena. Beskrivningarna och bedömningarna i detta beslut grundas på de dokument som Broby Gymnasieskola och Sunne kommun skickat in, de verksamhetsredogörelser de lämnat samt på de iakttagelser och intervjuer som genomförts vid besök i verksamheten.

Tillsynen visar att Broby Gymnasieskola behöver vidta åtgärder och förbättra arbetet för att ge samtliga elever och studerande förutsättningar att som lägst nå målen för utbildningen.

Vid Broby Gymnasieskola görs inga sammanställningar, utvärderingar eller analyser av resultaten för skolan som helhet. I kvalitetsredovisningen och i intervjuer ges heller inga exempel på att resultaten sätts i relation till skolans arbete för att på så sätt finna effektiva förbättringsåtgärder. För att långsiktigt förbättra resultaten och öka måluppfyllelsen behöver därför rektorn bli tydligare i sitt ansvarstagande för kvalitetsarbetet när det gäller utvärdering och analys av skolans verksamhet och att detta används som underlag för att finna lämpliga åtgärder för att öka måluppfyllelsen.

Skolan uppvisar bristande rutiner för att utreda alla elever som kan vara i behov av särskilt stöd. Åtgärdsprogram upprättas inte heller för dessa elever. Detta medför att det i skolan blir svårt att veta vilka anpassningar i undervisningen som behöver göras och vilka olika stödåtgärder som behöver organiseras för att varje elev ska kunna ges adekvata stödåtgärder.

Vid Broby Gymnasieskola uttrycker såväl elever och vuxenstuderande som personal att skolan har en öppen och trygg miljö där kränkningar och trakasserier är mycket ovanliga vilket också bekräftas av inspektörernas intryck. Dock saknas systematik i skolans förbyggande arbete. Skolans plan mot kränkande behandling anger inte, utifrån en kartläggning av situationen, vilka konkreta åtgärder som skolan ska genomföra under

det kommande året och uppfyller därför inte de krav som ställs på en sådan plan. Eftersom planen är ett viktigt instrument i det förbyggande arbetet måste detta snarast åtgärdas.

Som pedagogisk ledare och chef för lärarna har rektorn det övergripande ansvaret för att verksamheten som helhet inriktas på att nå de nationella målen. Rektorn vid Broby Gymnasieskola måste fortsättningsvis bli tydligare i sitt pedagogiska ledarskap och tillsammans med lärarna skapa ett aktivt arbete för att samtliga elever och studerande på skolan ges förutsättningar att nå målen och i övrigt utvecklas så långt som möjligt.

Skolinspektionen har i tillsynen av Broby Gymnasieskola identifierat följande brister som ska åtgärdas

- Alla skolans gymnasieelever och vuxenstuderande ges inte möjligheter att lägst nå målen för utbildningen (1 kap. 6 § gymnasieförordningen, Lpf 94, 2 Mål och riktlinjer och 2.1 Kunskaper, Mål att uppnå).
- Rektorn tar i sitt dagliga arbete inte ansvar för att verksamheten i skolan är fokuserad på gymnasieelevernas och de vuxenstuderandes utveckling och lärande (2 kap. 2 § skollagen, Lpf 94, 2.6 Rektors ansvar).
- Rektorn tar inte ansvar för att skolans resultat utvärderas regelbundet och använder inte detta underlag för att nå de nationella målen (2 kap. 2 § skollagen, Lpf 94, 2.6 rektors ansvar , 2-3 §§ förordningen om kvalitetsredovisning inom skolväsendet m.m.).
- Rektorn arbetar inte för att såväl utbildning som betygssättning är likvärdig inom verksamheten (1 kap. 2 § skollagen, Lpf 94, 1 Skolans värdegrund och uppgifter, 2.6 Rektors ansvar, 7 kap. 5 § gymnasieförordningen, 4 kap. 6 § förordningen om kommunal vuxenutbildning samt 16 § förordningen om svenskundervisning för invandrare).
- Rektorn och lärarna arbetar inte tillräckligt aktivt för att öka gymnasieelevernas möjligheter till inflytande över utbildningens innehåll och former (5 kap. 2 § skollagen, Lpf 94 1.1 Grundläggande värden, Rättigheter och skyldigheter, 2.3 Elevers ansvar och inflytande).
- Skolans likabehandlingsplan uppfyller inte de krav som ställs på en årlig plan mot kränkande behandling (14 a kap. 8 § skollagen).
- Skolans lokala kurser är inte förenliga med bestämmelserna (1 kap. 6 § samt 2 kap. 14 och 16 §§ gymnasieförordningen, 2 kap. 2, 5 och 8 §§ samt 4 kap. 6 § förordning om kommunal vuxenutbildning).
- Betyg i gymnasieskolan sätts inte alltid enligt författningarnas krav (7 kap. 1 § gymnasieförordningen).
- Behovet av särskilt stöd utreds inte och åtgärdsprogram upprättas inte för elever i behov av särskilda stödinsatser (8 kap. 1 a § gymnasieförordningen).

- De individuella studieplaner som upprättas inom den kommunala vuxenutbildningen uppfyller inte kraven i förordningen (2 kap. 13 § förordning om kommunal vuxenutbildning).
- Sfi bedrivs inte kontinuerligt under hela året med uppehåll endast för semester (8 § förordning om svenskundervisning för invandrare).
- Vuxenutbildningen vid Broby Gymnasieskola verkar inte tillräckligt aktivt för att nå dem som har rätt till grundläggande vuxenutbildning för att motivera dem att delta i utbildningen (11 kap. 8 – 10 §§ Skollagen).

Bedömningarna redovisas i bilagorna 2-3

Rektor och Sunne kommun har ansvar för att Broby Gymnasieskolas brister åtgärdas. Redovisning ska lämnas till Skolinspektionen senast tre månader från den dag beslutet för Sunne kommun meddelas. Skolinspektionen kommer då att följa upp beslutet. Skolinspektionen förutsätter dock att rektorn och Sunne kommun snarast vidtar åtgärder för att rätta till bristerna. Skolinspektionen kan komma att tidigare än angivet datum begära att få ta del av arbetet med att åtgärda bristerna.

I ärendets slutliga handläggning har undervisningsråden Elisabeth Fogelberg och Mats Lindström deltagit.

På Skolinspektionens vägnar

Lena Dahlquist

Enhetschef

Barbro Nässén

Undervisningsråd/Föredragande

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför tillsyn i Sunne kommun under hösten 2010. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolor i kommunen. Skolinspektionen besökte Broby Gymnasieskola den 26–28 oktober 2010.

Varje skola får efter besöket ett beslut där iakttagelser och bedömningar som rör den granskade skolan redovisas. Skolbeslutet kompletteras med muntlig återrapportering av de ansvariga inspektörerna.

När tillsynen har genomförts i hela kommunen sammanställs iakttagelser och bedömningar som rör huvudmannens ansvar för utbildningsverksamheten i kommunen i ett beslut (slutligt beslut). Skolbesluten från samtliga skolor i kommunen fogas då till det beslutet som bilagor. Skolinspektionen kommer att följa upp vilka åtgärder som vidtagits i anledning av påtalade brister senast tre månader efter att kommunbeslutet meddelades.

Tillsynen inriktas mot fyra huvudområden: **måluppfyllelse och resultat, pedagogisk ledning och utveckling av skolan, skolans lärandemiljö** samt **enskild elevs rätt**. Bedömningarna av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet.

Den nya skollagen trädde i kraft den 1 augusti 2010, men 1985 års skollag ska fortsätta att tillämpas fram till den 1 juli 2011. För elever som har påbörjat utbildningen före den 1 juli 2011 ska 1985 års skollag fortsätta att tillämpas tills dess att eleverna avslutat sin utbildning. För kommunal vuxenutbildning, särskild utbildning för vuxna och utbildning i svenska för invandrare ska 1985 års skollag fortsätta att tillämpas fram till den 1 juli 2012. Det innebär att 1985 års skollag under dessa perioder är utgångspunkten för Skolinspektionens tillsyn och granskning.

Underlaget för Skolinspektionens bedömning är dels dokument från kommunen och Broby Gymnasieskola, dels den information som samlats in under besöket. I Broby Gymnasieskola intervjuades rektorn, lärare, elever och studerande. Även annan information om kommunen och skolan från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts.

Rektorn har tagit del av och givits möjlighet att lämna synpunkter på sakuppgifter i rapporten.

Ytterligare information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats (www.skolinspektionen.se/Tillsyn).

Beskrivning av skolan

Tabell 1: Antal elever på Broby Gymnasieskola

Skolan	Antal elever
Gymnasieskolan	174
Gymnasiesärskolan	3
Gymnasial vuxenutbildning	102
Svenskundervisning för invandrare (sfi)	38

Källa: Skolans egna uppgifter

Broby Gymnasieskola är en av tre gymnasieskolor i Sunne kommun. Utbildningen omfattar fyra nationella program, Hotell- och restaurangprogrammet (HR), Naturvetenskapsprogrammet (NV), Samhällsvetenskapsprogrammet (SP) och Teknikprogrammet (TE) samt individuella program. På skolan finns också gymnasiesärskolan med elever inskrivna på specialutformat program och integrerade i HR och TE.

Broby Gymnasieskola har också gymnasial vuxenutbildning i form av distanskurser. Framförallt är det kärnämneskurser och ett brett urval av kurser inom de samhällsvetenskapliga och naturvetenskapliga områdena som erbjuds. Dessutom finns vid skolan en sammanhållen gymnasial ekonomiutbildning för vuxna där innehållet huvudsakligen studeras på distans. Skolan bedriver även yrkesutbildning för vuxna bland annat i trädgårdsteknik där deltagarna studerar heltid under ett år.

Broby Gymnasieskola bedriver även utbildning i svenska för invandrare (sfi). Det är invandrare från framförallt Holland, Baltikum och Thailand som går utbildningen.

På grund av att sökande saknas till utbildningen bedrivs inte grundläggande vuxenutbildning i Sunne kommun vid tiden för inspektionsbesöket.

Skolan leds av en rektor. Lärarna är indelade i ämneslag och mentorslag som träffas kontinuerligt.

Tillsynsprotokoll för gymnasieskolan och gymnasiesärskolan vid Broby Gymnasieskola

---

Rutan under varje bedömningspunkt fylls endast i när Skolinspektionen bedömt att åtgärder behövs. Bedömningar och motiveringar för detta redovisas i det följande.

Måluppfyllelse och resultat

Kunskaper

Pedagogisk ledning och utveckling av skolan

Fokus på skolans uppdrag

Lärarnas bedömning och utvärdering

Rektorns ansvar för uppföljning och utvärdering

Skolans lärandemiljö

Fokus på lärande

Tillit till elevens förmåga

Trygghet och studiero

Enskild elevs rätt

Bedömning (och betyg)

Undervisningstid och tillgång

Särskilt stöd

Studie- och yrkesvägledning

Avgifter

Rektorns beslutsfattande

Bedömningar och motiveringar

Huvudområde: Måluppfyllelse och resultat

Bedömningsområde: Kunskaper

Bedömning:

Alla elever ges inte möjligheter att lägst nå grundläggande behörighet till universitets- och högskolestudier.

Författningsstöd:

1 kap. gymnasieförordningen

Lpf 94, 2 Mål och riktlinjer och 2.1 Kunskaper, Mål att uppnå

Motivering:

Kunskapsresultaten i Broby Gymnasieskola ligger väl till i jämförelse med resultaten i riket. Detta gäller såväl grundläggande behörighet till högskolestudier (95 procent mot 92 procent för riket) som genomsnittlig betygspoäng (15,2 jämfört med 14,8) för de program som finns på skolan. Skolinspektionen finner emellertid att skolan brister på områden som har betydelse för elevernas måluppfyllelse. Av dokument och intervjuer framgår att skolan inte analyserar resultaten och inte heller gör någon bedömning av de uppnådda resultaten. Skolinspektionen vill särskilt poängtera vikten av ett systematiskt kvalitetsarbete där utbildningens resultat utvärderas och åtgärder vidtas för ökad måluppfyllelse.

Huvudområde: Pedagogisk ledning och utveckling av skolan

Bedömningsområde: Fokus på skolans uppdrag

Bedömning:

Rektorn tar i sitt dagliga arbete inte tillräckligt ansvar för att verksamheten i skolan är fokuserad på elevernas utveckling och lärande.

Författningsstöd:

2 kap. 2 § skollagen

Lpf 94, 2.6 Rektors ansvar

Motivering:

Mellan lärare råder ett gott klimat men intervjuer visar att lärarna inte är involverade i en gemensam diskussion om skolans utveckling. De arenor som finns på skolan för pedagogiska diskussioner används oftare till praktiska och organisatoriska frågor. Tillsynen visar att det finns ett behov att skolans lärare och rektorn gemensamt finner lösningar på hur skolan som helhet ska utvecklas för att nå de nationella målen. Rektor behöver utmana lärarna i utvecklingen av skolan och starta samarbete mellan lärarna exempelvis kring systematiskt kvalitetsarbete, kursernas innehåll samt bedömning och betygssättning.

Bedömningsområde: Rektors ansvar för uppföljning och utvärdering**Bedömning:**

Rektorn tar inte ansvar för att skolans resultat utvärderas regelbundet och använder inte detta underlag för att nå de nationella målen.

Författningsstöd:

2 kap. 2 § skollagen

Lpf 94, 2.6 Rektors ansvar

2–3 §§ förordning om kvalitetsredovisning i skolväsendet m.m.

Motivering:

Resultaten följs upp och utvärderas på lärarnivå, men det saknas en redovisning av skolans samlade resultat. I kvalitetsredovisningen finns inga kunskapsresultat redovisade i form av betygssammanställningar. Kvalitetsarbetet tar inte sin utgångspunkt i de nationella målen utan utvärderar enbart de processer som man satt i gång på skolan. Målet med arbetet och hur måluppfyllelsen ser ut jämfört med uppsatta mål finns inte redovisade i kvalitetsredovisningen. Det vilar ett särskilt ansvar på rektor för detta arbete.

Bedömningsområde: Rektorns ansvar för uppföljning och utvärdering**Bedömning:**

Rektorn arbetar inte för att såväl utbildning som betygssättning är likvärdig på skolan.

Författningsstöd:

1 kap. 2 § skollagen

Lpf 94, 1 Skolans värdegrund och uppgifter, 2.6 Rektors ansvar

7 kap. 5 § gymnasieförordningen

Motivering:

Vid granskning av betygskataloger konstaterar Skolinspektionen att betygssättningen inte förefaller vara likvärdig på skolan. Någon lärare har tilldelat hela elevgrupper betyget MVG. I andra kurser har samtliga elever i en elevgrupp nått betyget G. Detta förefaller vara lärarberoende. Vid intervjuer med lärarna kring undervisningens innehåll framkommer också att innehållet i undervisningen ibland inte överensstämmer med kursplanernas mål och betygskriterier. Samverkan mellan lärare kring undervisning och bedömning sker inte organiserat utan endast spontant och på enskilda lärares initiativ.

Skolan genomför de nationella kursproven och resultaten sammanställs, men på skolenivå görs ingen jämförelse mellan resultaten på de nationella kursproven och satta kursbetyg. Det vilar ett ansvar på rektor att säkerställa att utbildning och betygssättning är likvärdig på skolan.

Huvudområde: Skolans lärandemiljö**Bedömningsområde: Fokus på lärande****Bedömning:**

Rektorn och lärarna arbetar inte tillräckligt aktivt för att öka elevernas möjligheter till inflytande över utbildningens innehåll och former.

Författningsstöd:

5 kap. 2 § skollagen

Lpf 94 1.1 Grundläggande värden, Rättigheter och skyldigheter, 2.3 Elevens ansvar och inflytande.

Motivering:

Intervjuade elever och lärare uppger att lärarna alltid presenterar kursplanemål och betygskriterier i början av en kurs. I många fall stannar det emellertid vid detta. Andra lärare återkopplar till måldokumentet kontinuerligt under kursen för att elever ska veta vad de kan ta ansvar för och ha inflytande över. Intervjuade elever och lärare ger också bilden av att elevernas möjligheter till inflytande varierar mellan lärare och kur-

ser. Det blir därmed beroende av vilken lärare som undervisar om eleverna får möjlighet att ha inflytande över hur utbildningen utformas.

När elever och lärare i varje program och kurs inte gemensamt går igenom målen i läroplanen, kursplanernas mål och programmålen är det svårt för eleverna att utöva ett verkligt inflytande över arbetssätt, arbetsformer och innehåll i undervisningen.

Bedömningsområde: Trygghet och studiero

Bedömning:

Skolans plan mot kränkande behandling uppfyller inte författningarnas krav.

Författningsstöd:

14 a kap. 8 § skollagen

Motivering:

Broby Gymnasieskola har en likabehandlingsplan som innefattar en plan mot kränkande behandling. Planen är i princip ett gemensamt dokument för kommunens tre gymnasieskolor och innehåller en handlingsplan för hur skolan ska arbeta om kränkningar uppstår. Skolan har därmed ingen egen plan mot kränkande behandling och behoven vid varje enskild verksamhet inom skolan framgår inte av planen. Planen brister dessutom i följande avseenden:

Trots att det vid skolan görs kartläggningar bland annat i form av elev- och personalenkäter får dessa inget genomslag i form av konkreta förebyggande åtgärder i skolans plan mot kränkande behandling. Det förebyggande arbete som redovisas i planen är allmänna åtgärder som inte är kopplade till den verksamhet som bedrivs vid skolan. Planen saknar en redovisning av vilka konkreta insatser som utifrån en aktuell kartläggning planeras under det kommande året för att förebygga kränkande behandling. Planen är inte heller utvärderad i kvalitetsredovisningen.

Huvudområde: Enskild elevs rätt

Bedömningsområde: Bedömning och betyg

Bedömning:

Betyg sätts inte alltid enligt författningarnas krav.

Författningsstöd:

7 kap. 1 § gymnasieförordningen

Motivering:

Vid granskning av upprättade individuella studieplaner framkommer det att betyg inte alltid sätts i anslutning till avslutad kurs. Vid samtal med rektor visar sig att detta är något man observerat och arbetat för att rätta till utan att nå ända fram. Skolan förlänger kurser för elever som inte uppnått kursmålen utan att detta finns dokumenterat i åtgärdsprogram för den enskilde eleven. Detta är inte i enlighet med bestämmelserna.

Bedömningsområde: Undervisningstid och tillgång**Bedömning:**

Skolans lokala kurser är inte förenliga med gymnasieförordningen

Författningsstöd:

1 kap. 6 § samt 2 kap. 14 och 16 §§ gymnasieförordningen.

Motivering:

För gymnasieskolan finns två lokala kurser, Sex och samlevnad, genusperspektiv (SH 1501) och Livskunskap (IOS 1501). Innehållet i dessa kurser utgörs av läroplansmål som inte kan reduceras till enstaka kurser utan ska genomsyra utbildningen som helhet.

Bedömningsområde: Särskilt stöd**Bedömning:**

Behovet av särskilt stöd utreds inte och åtgärdsprogram upprättas inte för elever i behov av särskilda stödinsatser

Författningsstöd:

8 kap 1 a § gymnasieförordningen

Motivering:

Vid Broby Gymnasieskola upprättas inga åtgärdsprogram utan eventuella beslut avseende stödinsatser dokumenteras i protokoll från elevvårdskonferenser. Detta är inte i överensstämmelse med gymnasieförordningen.

Tillsynsprotokoll för vuxenutbildningen vid Broby Gymnasieskola

Rutan under varje bedömningspunkt fylls endast i när Skolinspektionen bedömt att åtgärder behövs. Bedömningar och motiveringar för detta redovisas i det följande.

Måluppfyllelse och resultat

Kunskaper

Pedagogisk ledning och utveckling av verksamheten

Fokus på skolans uppdrag

Lärarnas bedömning och utvärdering

Rektorns ansvar för uppföljning och utvärdering

Lärandemiljön

Fokus på lärande

Tillit till elevens förmåga

Trygghet och studiero

Enskild elevs rätt

Bedömning och betyg

Undervisningstid och tillgång

Särskilt stöd

Studie- och yrkesvägledning

Avgifter

Rektorns beslutsfattande

Bedömningar och motiveringar

Huvudområde: Måluppfyllelse och resultat

Bedömningsområde: Kunskaper

Bedömning:

Alla studerande vid vuxenutbildningen i Sunne ges inte möjligheter att lägst nå målen för utbildningen.

Författningsstöd:

Lpf 94, 2 Mål och riktlinjer och 2.1 Kunskaper, Mål att uppnå.

Motivering:

Kunskapsresultaten i vuxenutbildningen vid Broby Gymnasieskola ligger enligt Skolverkets officiella statistik väl till i jämförelse med resultaten i riket när det gäller genomströmningen i såväl sfi som gymnasial vuxenutbildning. Uppgifter om betygsresultat för vuxenutbildningen vid Broby Gymnasieskola saknas i den officiella statistiken och skolan sammanställer inte resultaten i den egna verksamheten.

Skolinspektionen finner att skolan brister på områden som har betydelse för de studerandes måluppfyllelse. Av dokument och intervjuer framgår att skolan inte analyserar resultaten och inte heller gör någon bedömning av de uppnådda resultaten. Vuxenutbildningens resultat utvärderas och dokumenteras inte i kvalitetsredovisningen eller någon annan stans. Skolinspektionen vill särskilt poängtera vikten av ett systematiskt kvalitetsarbete där utbildningens resultat utvärderas och åtgärder vidtas för ökad måluppfyllelse.

Huvudområde: Pedagogisk ledning och utveckling av verksamheten

Bedömningsområde: Fokus på skolans uppdrag

Bedömning:

Rektorn tar i sitt dagliga arbete inte tillräckligt ansvar för att verksamheten i vuxenutbildningen är fokuserad på elevernas utveckling och lärande.

Författningsstöd:

2 kap. 2 § skollagen

Lpf 94, 2.6 Rektors ansvar

Motivering:

Tillsynen visar att åtgärder behöver vidtas så att skolans lärare och rektorn gemensamt kan finna lösningar på hur verksamheten ska utvecklas för att nå de nationella målen. Rektorn behöver leda lärarna i utvecklingen av verksamheten bland annat i ett systematiskt målinriktat kvalitetsarbete samt i bedömning och betygssättning.

Lärarna är inte involverade i en gemensam diskussion om skolans utveckling. Det finns också få arenor på skolan för diskussioner om pedagogisk utveckling och de arenor som finns används oftare till praktiska och organisatoriska frågor.

Bedömningsområde: Rektorns ansvar för uppföljning och utvärdering**Bedömning:**

Rektorn tar inte ansvar för att verksamhetens resultat utvärderas regelbundet och använder inte detta underlag för att nå de nationella målen.

Författningsstöd:

2 kap. 2 § skollagen

Lpf 94, 2.6 rektors ansvar

2–3 §§ förordningen om kvalitetsredovisning inom skolväsendet m.m.

Motivering:

De studerandes resultat följs upp och utvärderas på lärarnivå, men det saknas en redovisning av utbildningens samlade resultat. I kvalitetsredovisningen redovisas inga resultat i form av betygssammanställningar, genomströmning, avbrott m.m. för någon del av vuxenutbildningens verksamhet. För att utveckla verksamheten och öka måluppfyllelsen måste resultaten utvärderas och metoder utvecklas.

Dokumentstudier och intervjuer visar att Sunne kommun inte utvärderar vuxenutbildningens effekter. Bidrar vuxenutbildningen till att nå övergripande samhällliga mål och i vilken utsträckning uppnår de studerande sina egna mål för utbildningen är frågor som blir obesvarade. Det vilar ett särskilt ansvar på rektor för detta arbete.

Bedömningsområde: Rektorns ansvar för uppföljning och utvärdering**Bedömning:**

Rektorn arbetar inte för att såväl utbildning som betygssättning är likvärdig inom verksamheten.

Författningsstöd:

1 kap. 2 § skollagen

Lpf 94, 1 Skolans värdegrund och uppgifter, 2.6 Rektors ansvar

4 kap. 6 § förordningen om kommunal vuxenutbildning

16 § förordningen om svenskundervisning för invandrare

Motivering:

Vid intervjuer med lärare framkommer att ingen samverkan sker mellan lärare vid bedömning och betygssättning. Samarbete kring utbildningen sker spontant och på enskilda lärares initiativ.

Vuxenutbildningen genomför de nationella kursproven, men det görs ingen jämförelse mellan resultaten på de nationella kursproven och satta kursbetyg. Det vilar ett ansvar på rektor att säkerställa att utbildning och betygssättning är likvärdig på skolan.

Huvudområde: Lärandemiljön**Bedömningsområde: Trygghet och studiero****Bedömning:**

Skolans plan mot kränkande behandling uppfyller inte författningarnas krav.

Författningsstöd:

14 a kap. 8 §, 1985 års skollag

Motivering:

Broby Gymnasieskola har en likabehandlingsplan som också är skolans plan mot kränkande behandling. Planen innehåller en handlingsplan hur skolan ska arbeta om kränkningar uppstår. Enligt rektorn har planen utarbetats av de tre gymnasieskolorna gemensamt. Skolan har därmed ingen egen plan mot kränkande behandling och behovet vid varje enskild verksamhet framgår inte av planen. Planen brister dessutom i följande avseenden:

Trots att det vid skolan görs kartläggningar bland annat i form av elev- och personalenkäter så får dessa inget genomslag i form av konkreta förebyggande åtgärder i skolans plan mot kränkande behandling. Det förebyggande arbete som redovisas i planen är allmänna åtgärder som inte direkt är kopplade till den verksamhet som bedrivs vid skolan. Exempelvis är sfi-utbildningen inte synlig i planen. Planen saknar en redovisning av vilka konkreta insatser som utifrån en aktuell kartläggning planeras under det kommande året för att förebygga kränkande behandling.

Huvudområde: Enskild elevs rätt**Bedömningsområde: Undervisningstid och tillgång****Bedömning:**

De individuella studieplaner som upprättas inom den kommunala vuxenutbildningen uppfyller inte kraven i förordningen.

Författningsstöd:

2 kap. 13 § förordning om kommunal vuxenutbildning

Motivering:

De individuella studieplaner som Skolinspektionen tagit del av inom den kommunala vuxenutbildningen innehåller en redovisning av vilka kurser studeranden deltar i och planerar att delta i. Även genomförda kurser noteras med betyg. Dock saknas uppgifter om den studerandes utbildningsmål, det vill säga deltagarnas mål med sina studier.

Bedömningsområde: Undervisningstid och tillgång**Bedömning:**

Undervisningen i sfi bedrivs inte kontinuerligt under hela året med uppehåll endast för semester.

Författningsstöd:

8 § förordning om svenskundervisning för invandrare

Motivering:

Dokumentstudier och intervjuer med studerande visar att undervisningen i sfi har sommaruppehåll under drygt två månader. Detta bekräftas också i intervju med rektorn. Rektorn uppger att sfi har sommarlov under tiden lärarna har ferier.

Skolinspektionen konstaterar att det sommaruppehåll som undervisningen i sfi har inte är förenligt med förordningen.

Bedömningsområde: Undervisningstid och tillgång**Bedömning:**

Vuxenutbildningen vid Broby Gymnasieskola verkar inte tillräckligt aktivt för att nå dem som har rätt till grundläggande vuxenutbildning för att motivera dem att delta i utbildningen.

Författningsstöd:

11 kap 8 – 10 §§ samt 12 kap 2a-c §§ Skollagen

Motivering:

Lärcenter i Sunne som är en del av Broby Gymnasieskola har en informativ hemsida där bland annat kommunens vuxenutbildningar presenteras. Här finns också ett avsnitt med kortfattad information om grundläggande vuxenutbildning, om vilka som är behöriga att läsa och vilka ämnen som finns samt en hänvisning till Broby Gymnasieskola. Informationen innehåller inte någon upplysning om att de som är behöriga också har rätt till utbildningen. I Sunne kommun finns för närvarande ingen studerande i grundläggande vuxenutbildning. Enligt intervjuer med rektorn och vägledaren vid lärcentrum finns ingen sökande till denna utbildning. Av intervjuerna framgår vidare att vuxenutbildningen inte bedriver uppsökande verksamhet, gör särskilda riktade informationskampanjer eller på annat sätt försöker nå de som har rätt till grundläggande vuxenutbildning.

Bedömningsområde: Undervisningstid och tillgång**Bedömning:**

Det finns lokala kurser som inte uppfyller kraven i bestämmelserna.

Författningsstöd:

2 kap. 2, 5 och 8 §§ samt 4 kap. 6 § förordning om kommunal vuxenutbildning.

Motivering:

Vuxenutbildningen vid Broby Gymnasieskola använder totalt 8 lokala kurser under läsåret 2009/2010. Skolinspektionen har granskat kursplanerna och bedömer att det finns brister i flera av dem. Det finns exempelvis lokala kurser där hela eller stora delar av innehållet i kurserna återfinns i nationellt fastställda kursplaner. Exempel på detta är de lokala kurserna DAA 1511 Datakörkortet ECDL start 150 poäng(p.), DAA 1512 Datakörkortet ECDL 150 p., DAA 1514 ECDL Advanced – Exccel 50 p., DAA 1516 Excel Kalkyl 50 p. samt DAA 1517 Power Point 50 p. För dessa kurser finns motsvarande innehåll i de nationella kurserna DAA 1201 Datorkunskap 100 p., DAA 1202 Desktop 50 p., DAA 1203 Programhantering 50p. DTR 1205 Operativsystem 50p. samt DTR 1211 Databashantering 100 p.

När det gäller de betygskriterier som används vid betygsättningen i de lokala kurserna finner Skolinspektionen att flertalet kurser bedöms efter kriterier som inte är att betrakta som kunskapskvaliteter utan till exempel mera handlar om att nå vissa resultat på prov. Exempel på detta finns i betygskriterierna för kursen DAA 1515 Informations-

säkerhet 50 p. där eleven för betyget Godkänd ska ha godkänt resultat på Dataföreningens test och/eller godkänt resultat på de scenarier och tester som ingår i kursen. För betyget Mycket Väl Godkänd ska eleven ha minst 90% rätt på Dataföreningens test och/eller ha resultatet Mycket Väl Godkänt på de övningar och tester som ingår i kursen.

Skolans samtliga lokala kurser måste ses över avseende likhet med nationella kurser samt att betygskriterierna preciserar vilka kunskaper enligt kursplanen som krävs för de olika betygsnivåerna.

Tillsyn i Naturbruksgymnasiet Södra Viken

Gymnasieskola

Helhetsbedömning

Skolinspektionens tillsyn fokuserar på sådana faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevernas möjligheter att uppnå kunskapsmålen. En bedömning har gjorts av i vilken utsträckning skolan, vid det aktuella granskningstillfället, avviker från de krav och förväntningar som uttrycks i skollag, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet, inom de granskade områdena. Granskningen kan dock inte ge en heltäckande bild av tillståndet i skolan.

Naturbruksgymnasiet Södra Viken ser sig som en lärande organisation enligt Kvalitetsredovisningen 2009: *"Pedagogerna lär av forskningen, pedagogerna lär av elevernas lärande, eleverna lär av pedagogernas lärande, elever lär av varandras lärande. Planeringen och utvecklingen av det pedagogiska arbetet löper kontinuerligt och sker gemensamt mellan rektor och lärare"*.

Skolinspektionens tillsyn bekräftar denna beskrivning av skolans verksamhet. Sedan 2005 har skolan haft fokus på ämnesintegrerat förhållningssätt som ständigt utvecklas. Eleverna är nöjda med sin skola och särskilt med att arbeta i projekt där flera ämnen ingår. *"Ett gött sätt att lära sig på"*, säger en elev.

Skolinspektionen noterar också att samtliga lärare i kärnämnen har pedagogisk utbildning. De lärare i karaktärsämnen som saknar pedagogisk utbildning får regelbundet handledning av rektorn och går i flera fall pedagogisk utbildning på distans.

Skolan behöver dock arbeta vidare med sin förbättring och utveckling. Kvalitetsarbetet kan systematiseras genom en mera noggrann analys av hur målen formulerats och uppnåtts samt konkretisering av åtgärder för att ytterligare förbättra elevernas möjligheter att nå kunskapsmålen i läroplanen och kursplanerna. Planen mot kränkande behandling kan också den göras mera konkret och analytisk.

Skolinspektionens beslut:

Skolinspektionen har vid tillsyn av Naturbruksgymnasiet Södra Viken identifierat följande brister.

- Alla elever ges, trots skolans ansträngningar, inte möjligheter att lägst nå grundläggande behörighet till universitets- och högskolestudier (1kap. 6 § gymnasieförordningen samt Lpf 94.2.1 Kunskaper, Mål att uppnå i de frivilliga skolformerna).

- Handlingsplanen för arbetsmiljö- och likabehandlingsarbetet uppfyller inte de krav som ställs på en årlig plan mot kränkande behandling (14 a kap. 8 § skollagen).
- Betyg sätts inte vid avslutad kurs (7 kap.1§ gymnasieförordningen).
- För elever i behov av särskilt stöd ser rektor inte till att behovet utreds (8 kap. 1a§ gymnasieförordningen).
- Rektorn ser inte till att eleverna erbjuds undervisning enligt författningarna och följer inte bestämmelserna vid beslutsfattandet avseende utökat program (1 kap. 2 § och 5 kap. 22 § gymnasieförordningen samt 5 kap. 4 c § och Bilaga 2 till skollagen).

Kommunen och rektorn har ansvar för att åtgärder vidtas för att åtgärda ovanstående brister och Skolinspektionen förutsätter att detta sker snarast.
Skolinspektionen avslutar härmed ärendet.

På Skolinspektionens vägnar

Lena Dahlqvist

Enhetschef

Monica Gillenius

Undervisningsråd

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför tillsyn i Sunne kommun under hösten 2010. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolor i kommunen. Skolinspektionen besökte Naturbruksgymnasiet Södra Viken den 30 september 2010.

Varje skola får efter besöket ett beslut där bedömningar som rör den granskade skolan redovisas. Skolbeslutet kompletteras med muntlig återrapportering av de ansvariga inspektörerna.

Naturbruksgymnasiet Södra Viken granskades vid det här inspektionstillfället med en tillsynsmodell, som innebär att granskningsfokus i huvudsak är riktat mot skolans ledningsfunktion och de rutiner som skolan ska ha för att säkerställa att eleverna har tillgång till en utbildning i enlighet med nationella krav.

Tillsynen inriktas mot fyra huvudområden: **måluppfyllelse och resultat, pedagogisk ledning och utveckling av skolan, skolans lärandemiljö** samt **enskild elevs rätt**. Bedömningarna av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet.

Den nya skollagen trädde i kraft den 1 augusti 2010, men 1985 års skollag ska fortsätta att tillämpas fram till den 1 juli 2011. För elever som har påbörjat utbildningen före den 1 juli 2011 ska 1985 års skollag fortsätta att tillämpas tills dess att eleverna avslutat sin utbildning. Det innebär att 1985 års skollag under dessa perioder är utgångspunkten för Skolinspektionens tillsyn och granskning.

Underlaget för Skolinspektionens bedömning är dels dokument från kommunen och Naturbruksgymnasiet Södra Viken, dels den information som samlats in under besöket, då rektorn intervjuades. Även annan information om kommunen och skolan från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts.

När tillsynen har genomförts i hela kommunen sammanställs iakttagelser och bedömningar som rör huvudmannens ansvar för utbildningsverksamheten i ett kommunbeslut. Skolbesluten från samtliga skolor i kommunen fogas då till det beslutet som bilagor. Skolinspektionen kommer att följa upp vilka åtgärder som vidtagits i anledning av påtalade brister efter att kommunbeslutet meddelades.

Ytterligare information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats (www.skolinspektionen.se/Tillsyn).

Beskrivning av Naturbruksgymnasiet Södra Viken

Tabell 1: Antal elever på Naturbruksgymnasiet Södra Viken

Naturbruksgymnasiet Södra Viken	Antal elever
Naturbruksprogrammet	73
Transportprogrammet (specialutformat)	97
Gymnasiesärskola	14

Källa: Skolan

Naturbruksgymnasiet Södra Viken ligger i Sunne kommun. Skolan har naturbruksprogrammet, NP, med skoglig inriktning och riksrekryterande transportprogram med grön profil. Skolan bedriver även fyraårig gymnasiesärskola, SPNP med inriktning skog.

Bedömningar och motiveringar

Huvudområde: Måluppfyllelse och resultat

Bedömningsområde: Tillsynen granskar inom detta område skolans måluppfyllelse gällande kunskapsresultat

Bedömning:

Alla elever ges, trots skolans ansträngningar, inte möjligheter att lägst nå grundläggande behörighet till universitets- och högskolestudier.

Författningsstöd:

- 1kap. 6 § gymnasieförordningen samt Lpf 94.2.1 Kunskaper, Mål att uppnå i de frivilliga skolformerna.

Motivering:

Det centrala måttet som den regelbundna tillsynen har som referenspunkt är att 100 procent av eleverna lägst når målen att uppnå i samtliga kurser. Trots ett medvetet arbete med särskilt stöd är det därför nödvändigt för Naturbruksgymnasiet Södra Viken att fortsätta utveckla och förbättra elevernas möjligheter att nå de nationella målen. Studier av Skolverkets statistik visar att andel elever som fullföljde utbildningen inom fyra år vid Naturbruksgymnasiet Södra Viken läsåret 2008/09 ligger på cirka 88 procent vilket kan jämföras med motsvarande resultat för riket, 85 procent. Andel elever vid skolan med grundläggande behörighet för studier vid universitet och högskolor var samma läsår drygt 85 procent och motsvarande för riket 87 procent. Då det är få elever i olika kurser vid skolan blir statistiken ofullständig. Värt att notera är dock att samtliga elever på det nationella naturbruksprogrammet vid skolan har godkänt betyg i matematik A, svenska A och karaktärsämne 2. Det är viktigt att skolan i sitt kvalitetsarbete fortsätter att fokusera på elevernas möjligheter att nå kunskapsmålen i läroplanen och kursplanerna.

Huvudområde: Skolans lärandemiljö

Bedömningsområde: Rektorn säkerställer att skolans arbete skapar engagemang hos eleverna och en god miljö för lärande som främjar elevernas utveckling

Bedömning:

Handlingsplanen för arbetsmiljö- och likabehandlingsarbetet uppfyller inte de krav som ställs på en årlig plan mot kränkande behandling.

Författningsstöd:

14 a kap. 8 § skollagen.

Motivering:

Naturbruksgymnasiet Södra Viken har en Handlingsplan för arbetsmiljö- och likabehandlingsarbetet. Planen upprättades inför läsåret 2009/2010. Planen bygger inte på en aktuell kartläggning av situationen i verksamheten och saknar en beskrivning av vilka insatser som skolan bland andra avser påbörja och genomföra under det kommande året. Planen saknar även vuxenperspektivet och är inte reviderad inför innevarande läsår.

Huvudområde: Enskild elevs rätt**Bedömningsområde: Rektorn säkerställer att eleverna har tillgång till den utbildning de har rätt till och att elevernas rättigheter i övrigt tillgodoses****Bedömning:**

Betyg sätts inte alltid vid avslutad kurs.

Författningsstöd:

7 kap.1 § gymnasieförordningen.

Motivering:

Dokumentstudier och intervjuer vid skolbesöket visar att lärare inte alltid sätter betyg vid avslutad kurs.

Bedömning:

För elever i behov av särskilt stöd ser rektor inte till att behovet utreds.

Författningsstöd:

8 kap. 1a § gymnasieförordningen.

Motivering:

Skolans åtaganden och elevens uppdrag framgår av de åtgärdsprogram som skolan presenterat. Studier av åtgärdsprogram samt intervjuer visar dock att utredningar av elevers behov är bristfälliga.

Bedömning:

Rektorn ser inte till att eleverna erbjuds undervisning enligt författningarna och följer inte bestämmelserna vid beslutsfattandet avseende utökat program.

Författningsstöd:

1 kap. 2 § och 5 kap. 22 § gymnasieförordningen samt 5 kap. 4 c § och Bilaga 2 till skollagen.

Motivering:

På det riksrekryterande transportprogrammet med grön profil är det obligatoriskt med 2750 poäng. Detta strider mot regelverket, som säger att ett nationellt eller specialutformat program ska omfatta 2500 poäng. Skolan gör ingen individuell prövning av elevers förutsättningar för att läsa ett utökat program och rektors beslut saknas.

